

Niehoff Werning & Kooij
verzekeringsadviseurs voor advocatuur en notariaat

Ssst... een klant!

Stel je voor. Je verwacht een belangrijk telefoontje van je eerste klant... Je visitekaartjes en het briefpapier zijn net door de drukker afgeleverd.

Maar zover is het nog niet. Een eigen advocatenpraktijk vergt nogal wat voorbereiding. Zoals een ondernemingsplan, het afdekken van het beroepsaansprakelijkheids- en arbeidsongeschiktheidsrisico. Niehoff Werning & Kooij heeft als specialist in de advocatuur een aanzienlijk aantal startende advocaten op weg geholpen. Wanneer u ons belt, sturen we u de documentatiemap voor de advocatuur vrijblijvend toe.

www.nwk.nl

HAVE SOME FUN ON YOUR WAY UP

The Corporate Law Course 2008

Op 24 en 25 april, voor 3e en 4e jaars rechtenstudenten

Freshfields Bruckhaus Deringer
Strawinskylaan 10
1077 XZ Amsterdam

Rosemarijn Peters
Recruiter
T +31 20 485 7574
E rosemarijn.peters@freshfields.com

Freshfields Bruckhaus Deringer is met 2700 advocaten wereldwijd een van de toonaangevende internationale advocatenkantoren. Op donderdag 24 en vrijdag 25 april 2008 bieden wij jou, als talentvolle 3e of 4e jaars rechtenstudent, de kans om intensief en interactief kennis te maken met het werk van de advocaten en (kandidaat-) notarissen in onze internationale ondernemingsrechtpraktijk.

Ben je nieuwsgierig naar de ins and outs van een beursgang? Welke juridische spanning zich kan voordoen bij een openbaar bod? Confrontaties tussen aandeelhouders en bestuur van een vennootschap?

Bel dan voor meer informatie Rosemarijn Peters.
Inschrijving met brief, cv en studieresultaten: uiterlijk 11 april via www.werkenbijfreshfields.nl

FRESHFIELDS BRUCKHAUS DERINGER

In een wereld die
blijft veranderen...

www.ict-concept.nl

.....

ICT CONCEPT BV
BASICWEG 19A
3821 BR AMERSFOORT

T 033 4330188
F 033 4330244

www.ict-concept.nl
info@ict-concept.nl

.....

ict concept

> KANTOORAUTOMATISERING VOOR JURIDISCHE PROFESSIONALS

Toezicht op trustdiensten

Advocaten krijgen soms te maken met een van de 140 trustkantoren in Nederland, of met hun klanten. Soms verrichten ze zelf 'trustdiensten'. Wanneer is het aanbieden van deze diensten vergunningplichtig? Wat zijn de risico's?

Verlenging inverzekeringstelling

Mag een rechter-commissaris bij een voorgeleiding (art. 59a Sv) een verlengde inverzekeringstelling niet op rechtmatigheid toetsen? Wat staat er dan in Grondwet en verdragen?

Fiscale aspecten van scheiding

In dit nummer een overzicht van de belangrijkste fiscale ontwikkelingen op het terrein van (echt)scheiding in het jaar 2007.

.....

Rechter-plaats- vervanger zijn

en tegelijk advocaat, in hetzelfde arrondissement, dat vindt Pels Rijcken niet meer zo'n goed idee. **108**

De optimale omvang

van een advocatenkantoor wordt gezocht door prof. Van Otterlo. **111**

De toevoegings- machinerie

wordt veel bekritiseerd maar je kunt er ook anders tegenaan kijken. **120**

Hoe hoort het eigenlijk?

vraagt Rammeloo zich af bij het lezen van de Boekman. **129**

De cassatiestrategie

kan door advocaten moeilijk worden bepaald, omdat ze alleen hun eigen praktijk zien. **135**

.....

Verder...

Column 109 » Onbetrouwbare geurproeven 112 »
Vervolgde axvocaten 113 » Agenda 110 »
Colofon 114 » Ordenieuws 115
Van de deken 115 » Permanente opleiding 138 »
Personalia 141 » Tuchtrect 146

In de volgende nummers

Kroniek strafprocesrecht » Ne bis in idem in de EU » Kroniek bestuursprocesrecht » Advocaat bij politieverhoor » Ambtshalve cassatie in strafzaken » Advocaten onder controle in eigen huis » Aanvaring en verjaring

Omslag: Patrick Keeler

Minder rechter- plaatsvervangers én minder vreemdelingen

Onder een nieuw bestuur stopt Pels Rijcken & Droogleeve Fortuijn met het relatief groot aantal rechterplaatsvervangers, en zoekt het nieuwe wegen na de drastische inkrimping van de vreemdelingensectie.

.....
Micha Kat
journalist
.....

Een bestuurswisseling kan een geëigend moment zijn om heikele kwesties aan te pakken. Eén zo'n kwestie is het relatief groot aantal rechterplaatsvervangers van Pels Rijcken in Den Haag: tot voor kort zes in totaal. Het bestuur-Kiers heeft besloten deze plaatsvervangerschapen af te bouwen. Dat wil zeggen: de betrokken advocaten is gevraagd zich op een verantwoorde termijn uit te schrijven.

Aan deze beslissing ging een langdurig proces van belangenafweging vooraf. René Kiers: 'Het is zeker niet zwart-wit en we hebben niet alleen naar de nadelen gekeken, maar wat de doorslag heeft gegeven is dat het een belang op zichzelf is om elke schijn van belangenverstremgeling te vermijden. De burger moet volledig kunnen vertrouwen op de onpartij-

digheid en de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht. Maar ook het vertrouwen in de advocatuur is met deze beslissing gediend.'

Pels Rijcken kwam de afgelopen maanden in het nieuws wegens vermeende 'te nauwe banden' met de Haagse rechtbank, het meest recent in een zaak waarin het kantoor zelf partij was en waarin de suggestie werd gewekt dat er bij de (gewone) rechter sprake zou zijn van

partijdigheid pro-Pels. 'Gewone' rechters zouden Pels Rijcken en diens advocaten kunnen bevoordelen, maar de vervangers van Pels Rijcken zouden als rechter in een zaak ook kunnen worden geconfronteerd met cliënten van kantoor. Monique

Monique de Witte en René Kiers

de Witte: 'Juist ook daarom stoppen we met plaats vervangen in Den Haag omdat hier veel procedures lopen waarin onze cliënten partij zijn. Natuurlijk trekt de betrokken rechterplaatsvervanger zich terug als dit het geval is. Het gaat om het vermijden van iedere schijn en er zou natuurlijk ook wel eens iets mis kunnen gaan.'

Om het nog ingewikkelder te maken: ook als overheden of verwante organisaties

daarvan moeilijk als plaatsvervanger los kunt maken.

Eigen koers

Dat Pels Rijcken het kantoor was met verreweg de meeste plaatsvervangers van Nederland, is te verklaren vanuit de situatie in Den Haag waar de rechtbank jaren geleden wegens grote achterstanden de advocatuur in het arrondissement vroeg om plaatsvervangers te leveren. Ook andere grote Haagse kantoren kenden hierdoor veel plaatsvervangers. Een rol speelt tevens dat de advocaten van Pels Rijcken veelvuldig procederen waardoor het van groot educatief belang werd geacht ook aan de 'andere kant' te zitten. De Witte: 'Maar de frequentie waarmee werd gezeten wisselt erg per plaatsvervanger. Toen we de plaatsvervangers vroegen zich uit te schrijven, reageerde een aantal: 'geen big deal, we zaten toch al nauwelijks'.

Het kantoor weet natuurlijk ook van de twee wetsvoorstellen bij de Tweede Ka-

'Juist ook daarom stoppen we met plaats vervangen in Den Haag omdat hier veel procedures lopen waarin onze cliënten partij zijn'

zoals zbo's of toezichhouders geen cliënt bij Pels Rijcken zouden zijn, kan er ook op een vagere manier sprake zijn van een zeker belangenconflict. Als je als advocaat voortdurend overheidsstandpunten uitdraagt, denkt de burger misschien dat je je

Column

Matthijs Kaaks

Konstitutie

Of ik ook even naar het konsept van de nieuwe flitsende grondwet wilde kijken. De ambtenaar van Binnenlandse Zaken stuurde me het eerste opzetje namens minister Guusje Ter Horst. Er zat een kattedelletje bij van Guusje zelf: 'Schrap vooral. En maak het begrijpelijk. Een grondwet voor allemaal in onze eigen taal.'

Guusje wil geschiedenis schrijven met haar Jip-en-Janneke grondwet. De wet moet vooral kort zijn. Alle Nederlanders krijgen de tekst gedrukt op een Makkumer aardewerken wandtegel thuisbezorgd. Voor op de schoorsteenmantel. Dus geen habeas corpus en ius de non evocando. Niet te veel lettergrepen, maar korte krachtige oneliners die ook bij de Partij Voor de Vrijheid en de Trots op Nederland-beweging op begrip kunnen rekenen. De naam ligt al vast: De Hollandse Polder Konstitutie.

Ik heb het konsept van Guusje verder aangepast tot de volgende zeven regels:

1. Wat jij niet wilt dat jou geschiedt doe dat ook een ander niet, tenzij hij er om vraagt.
2. Moslims, christenen, homo's, ge-han-di-cap-ten, boeren, Marokkanen, Brabanders, Geert Wilders, Joran van der Sloot en Gordon zijn bijvoorbeeld ook mensen.
3. Sommige dieren zijn net mensen. Ze verdienen respect.
4. Je mag roepen wat je wil. Niemand hoeft te luisteren.
5. Iedereen heeft het recht zijn eigen ding te doen, zolang jouw ding andermans ding niet in de weg staat.
6. Kinderen hebben recht op fijne ouders. Fijne ouders hebben recht op kinderen.
7. Iedereen heeft recht op juridisch advies.

Bij die laatste bepaling twijfelde ik even. En dat komt door ex-topman Peter F. van Balast Nedam. Peter F. liet het Amsterdamse escortbedrijfje Legacom nota's sturen voor 'juridisch advies' dat, woordeloos en in de hoedanigheid van lichaamssappen, onder de gordel werd uitgewisseld, althans toegediend. Hij meende daar recht op te hebben. Voor je het weet, krijg je begripsverwarring.

De ambtenaar liet echter namens Guusje weten dat de tekst nog korter moest. 'Anders worden de tegels te duur. We hebben besloten het te beperken tot één artikel. Dat past prima. Heel verfrissend en duidelijk voor iedereen.'

Wat Jip niet wil dat hem geschiedt, doet hij ook bij Janneke niet.'

mer die het vraagstuk van de plaatsvervangers aan de orde stellen. Het ene richt zich tegen het rechter-plaatsvervangerschap van advocaten in het eigen arrondissement, het blokkeert het plaatsvervangerschap voor advocaten in het algemeen. Die voorstellen gaan binnenkort voor advies naar de Raad van State.

René Kiers: 'De discussie evolueert steeds verder. De minister heeft aangegeven geen principiële bezwaren te hebben tegen een verbod op plaatsvervangers in het eigen arrondissement, maar wacht adviezen van de Raad voor de Rechtspraak en de Raad van State af. Maar wij varen onze eigen koers.' Monique de Witte: 'Veel van de nadelen gelden ook in andere arrondissementen. We gaan nu dus echt niet zeggen: schrijf je maar in te Almelo of Zutphen. Plaatsvervangerschapen in andere arrondissementen zullen wij van geval tot geval beoordelen.'

Ondernemersrisico

'Pels Rijcken' wordt in de markt vaak nog altijd geassocieerd met de fameuze vreemdelingenpraktijk voor de Staat. Op het hoogtepunt in 2001 was deze praktijk goed voor 30% van de gedeclareerde uren en werkten er binnen de sectie 50 juristen. Monique de Witte: 'Het was de grootste sectie van kantoor en alle advocaten leverden hun bijdrage via een roulatiesysteem.' Thans telt de sectie 3,8 fte.

Kiers: 'De ommekeer begon in 2002. De instroom van vreemdelingen nam enorm af, en de IND trok steeds meer werk naar zichzelf toe.' De Witte: 'Veel mensen gingen weg, soms gedwongen, anderen kregen ander werk.'

Kiers: 'Noem het een stuk "ondernemersrisico" van onze praktijk, want deze ontwikkeling heeft ons heel veel uren gekost. Het is een knauw geweest die je uiteraard probeert op te vangen. Het heeft ertoe geleid dat we nu meer cliënten hebben in de publieke sector buiten de centrale overheid: gemeenten, provincies, waterschappen maar ook ziekenhuizen en universiteiten.' Anno 2008 is de 'markt' goed voor een kwart van de omzet; de rest wordt ingenomen door de rijksoverheid en andere publieke partijen, wisselend per rechtsgebied.

René Kiers, terugkijkend: 'Die oude vreemdelingenpraktijk was juridisch zeker interessant, maar er zat ook bulkwerk en herhaling in deze praktijk. Het was soms lastig voor kantoor qua carrièreplanning voor jongeren, maar had als voordeel dat het leidde tot veel proces- en pleitering bij onze advocaten.' Thans doet Pels Rijcken op vreemdelingengebied alleen nog zaken waarin specialistische kennis is vereist.

René Kiers: 'We zetten nu in op de publieke sector en op litigation, maar in welke vorm we dat gaan gieten, daar zijn we nog over aan het nadenken.' Monique de Witte: 'Op de arbeidsmarkt concurreren we met de grote kantoren, maar hebben toch een heel eigen profiel als kantoor zonder overheersende fusie- en overnamepraktijk. Rene Kiers: 'We leggen een accent op ons wetenschappelijk profiel. Docentschappen, publiceren: dat stimuleren we zeer. We hebben met name mensen nodig die juridisch willen excelleren. Maximalisering van de winstdelen is niet onze eerste prioriteit.'

Gratis DNA-informatiehandboek

Eind verleden jaar verscheen de nieuwe, derde druk van *De essenties van forensisch DNA-onderzoek* van het Nederlands Forensisch Instituut. De ringband bevat de basiskennis over forensisch DNA-onderzoek: om welke biologische sporen gaat het, op welke manier worden ze gevonden en onderzocht, hoe verloopt het DNA-onderzoek, wat is een DNA-profiel, wat valt daaruit op te maken? In de derde druk gaat het bovendien over ‘matchen’, minimale sporen, *familial searching*, omgaan met

de kans op fouten, spermasporen. Het NFI wil met het handboek bijdragen aan het vergoten van de kennis over forensisch onderzoek ‘bij alle betrokkenen in de strafrechtssketen’. Het handboek zou goed bekend zijn bij politie, OM en rechterlijke macht, maar nog te weinig bij de advocatuur. Het instituut stelt de ringband gratis beschikbaar: EssentiesDNA@nfi.minjus.nl. Het handboek is ook te raadplegen op www.forensischinstituut.nl en op www.dnasporen.nl

‘Nederland gunstig voor expatriates’

.....
Patrick van IJendoorn
.....
Loyens & Loeff organiseerde verleden week in Londen een seminar voor Engelse belastingadviseurs en -deskundigen waar Nederlandse, Belgische en Zwitserse specialisten van het advocatenkantoor vertelden over

belastingvoordelen in hun eigen jurisdicties. De Britse regering is namelijk van plan om ‘non-domiciled residents’ die na zeven jaar nog steeds gebruik willen maken van een regeling waarbij geen belasting hoeft te worden betaald over het eigen vermogen, jaarlijks 30.000 pond te laten betalen. Volgens cijfers van het Britse ministerie van Financiën zul-

len 3000 van de 120.000 buitenlanders zich om deze reden elders willen vestigen. Nederland is voor hen een gunstig alternatief, zo beweert Willem Bon, die voor Loyens & Loeff als belastingadviseur in Londen zit. ‘Voor veel expatriates heeft Nederland met z’n 30%-regeling een gunstig belastingklimaat.’

agenda

* STRAFRECHTELIJKE VERNIEUWINGEN

De Nijmeegse criminologische en strafrechtelijke studievereniging Dr. Nico Muller organiseert op maandagavond **31 maart** een thema-avond over strafrechtelijke vernieuwingen. Het strafrecht is constant in ontwikkeling en staat dagelijks centraal in zowel het maatschappelijke als het parlementaire debat. Omdat dit thema zeer ruim is, worden twee deelonderwerpen behandeld, namelijk ‘minimumstraffen’ en ‘verruiming beroep noodweer(exces)’. Een overkoepelend onderwerp is het Programma Versterking en Ver-

volging dat vanuit politie, NFI en OM is ingezet. Moeten ook de andere procespartijen zoals de advocatuur en de zittende magistratuur zich bezinnen over veranderingen? De thema-avond zal worden gehouden op de campus van de Radboud Universiteit Nijmegen in collegezaal CC4 (Collegezalencomplex). De avond begint om 19.15 uur. Aanmelden kan via de website (<http://www.ru.nl/nicomuller/activiteiten/aanmelden—voor/>). Voor meer informatie over deze thema-avond kunt u N.C.S.V. Dr. Nico Muller bereiken op info@drnicomuller.nl.

* DOCU OVER OBSERVATIE PIETER BAAN CENTRUM

Over het observatieproces in het Pieter Baan Centrum wordt in 2008 een documentaire gemaakt (‘Ars Observandi’, regisseur Ditteke Mensink, in opdracht van de Humanistische Omroep). Niet de verdachten maar de onderzoekers zullen erin centraal staan. Er wordt nog een verdachte gezocht die toestemming geeft om het onderzoeksteam te volgen dat zich met zijn zaak bezighoudt; hij kan ook in beeld komen. De verdachte zal in de selectiefase door het PBC worden benaderd. De documentairemakers

melden dit nu al omdat ook advocaten kunnen worden benaderd. Over het beschermen van de privacy en het in beeld brengen van verdachte worden afspraken gemaakt. De film zal geen deel uitmaken van het onderzoek. Het project heeft de steun van het College van procureurs-generaal en de Raad voor de Rechtspraak. Inlichtingen: Hans Dortmans, Pvh Film, 020-421 06 06.

Het is gezegd

Toen ze een jaar of zes was, werd Bénédicte 'advocaatje' genoemd. Ze daagde haar zusjes uit om foute dingen te doen, en als ze dan straf kregen, ging ze hen verdedigen. Dorine Hermans over haar vriendin, strafpleiter Bénédicte Ficq, *NRC Handelsblad* 23 februari 2008

Blijft de vraag: waarom durft de Afdeling rechtspraak van de Raad van State de gokwet niet zelf aan te pakken en stuurt ze de vraag door naar de 'Europese roulettetafel', zoals een scriptiestudente het Hof in Luxemburg laatst oneerbiedig kwalificeerde? Misschien koestert ook de Afdeling haar eigen kansspel. Toeval in het recht kan de last van de verantwoordelijkheid soms aardig verlichten.

Tom Eijsbouts, hoogleraar Europees constitutioneel recht en zijn geschiedenis aan de Uva, *Het Financieele Dagblad*, 15 februari 2008

Elke officier van justitie heeft in zijn broekzak een lijstje deskundige die hij kan raadplegen, maar de samenstelling van dat lijstje is volstrekt toevallig. Hans Nijboer, hoogleraar bewijs en bewijsrecht in Leiden en voorzitter van de Studiekring Deskundigen en Rechtspleging, *de Volkskrant*, 16 februari 2008

Hoogleraar Organisatie juridische dienstverlening

'Wat is de optimale omvang van een advocatenkantoor?'

'De advocaat is net als andere zakelijke dienstverleners gebaat bij een goede organisatie om zich heen. Ook bij huisartsen zijn eenpitters tegenwoordig uitzonderingen.' Aldus Rob van Otterlo, sinds begin deze maand bijzonder hoogleraar Organisatie van de juridische dienstverlening.

Er zitten anders nogal wat eenpitters in de advocatuur.

'Ja, maar door de toename van kwaliteitseisen, professionele standaarden en toezicht is het volgens mij een uitstervend fenomeen. De eisen van een organisatie kunnen de inhoud van je vak belemmeren, dat besef ik, en eenpitters kunnen natuurlijk heel goed zijn, maar doen ze zichzelf niet tekort? Dat vraag ik me af. Een organisatie maakt je ontwikkelingspotentie veel groter.'

Is dat iets nieuws?

'Vroeger werd de organisatie rondom de individuele professionals opgetrokken, tegenwoordig heb je als je wilt groeien te maken met kwesties als: waar willen we als kantoor naartoe; misschien kunnen we dat ene specialisme beter afstoten? Er wordt meer over positie, strategie en markt gedacht, er spelen dus allerlei organisatievragen.'

Niet uit de contributie

Dr. R.C.H. van Otterlo (1954), bedrijfskundige en historicus, is per 1 maart benoemd op de nieuwe leerstoel Organisatie van de juridische dienstverlening aan de Universiteit van Amsterdam. Het onderzoek wordt verricht door promovendi, een enkele master-student met sociaalwetenschappelijke belangstelling, 'en ik lees en schrijf ook, natuurlijk, waarschijnlijk vooral in de avonduren en de weekends'. De leerstoel, één dag per week, is ingesteld door de Leerstoel Advocatuur en wordt betaald uit het Fonds RAIO-baten, waarin de betalingen worden gestort voor de arbeid van de raio's die stage lopen in de advocatuur. 'Het wordt niet gefinancierd uit de hoofdelijke omslag, hoor.' Van Otterlo werkt op het bureau van de landelijke Orde in Den Haag; hij is nu verantwoordelijk voor de eenheden Uitvoering Regelgeving, Opleiding en Helpdesk & Service. Op 3 oktober houdt hij zijn oratie.

foto: Jeroen Oerlemans

Rob van Otterlo:
'Doen eenpitters zichzelf niet tekort?'

Iedereen moet dus vooral blijven groeien?

'Nee, afhankelijk van bijvoorbeeld rechtsgebied en concurrentiepositie in de regio hoeft een kantoor niet per se steeds groter te worden. Maar ook dan kun je je afvragen: wat is de optimale omvang van een advocatenkantoor? In de jaren twintig werd voor professionele dienstverleners een maximumomvang van twee- tot driehonderd genoemd. Daarboven zou het rendement afnemen. Geldt ook voor advocatenkantoren een bepaald plafond? Wat zijn eigenlijk de succesfactoren voor advocatenkantoren? En: is de schaalvergroting in

de Nederlandse advocatuur voorbij? Naar dit soort vragen doen we onderzoek.'

Is er niet al veel over gepubliceerd?

'Er zijn natuurlijk algemene bedrijfskundige studies, en bijvoorbeeld accountants zijn onderzocht, maar er is bijna geen bedrijfskundig onderzoek naar de kenmerken van de Nederlandse advocatuur.'

Willen advocaten wel kennismaken van de inzichten die u bereikt? Zien ze uw publicaties niet als prietpraat of dooddoeners?

'Kantoren kunnen er hun voordeel mee doen, bijvoorbeeld met onderzoek naar de vraag of advocaten niet succesvoller zijn dan niet-advocaten als professionele bestuurders van een kantoor. Advocatenkantoren waarderen die niet-juridische kennis volgens mij wel. Ze werken graag mee aan onderzoek, en ze maken toch ook veel gebruik van consultants? Ze besteden steeds meer aan marketing en management. Je moet ze natuurlijk wel praktische instrumenten geven, toegespit op de advocatuur.'

(LH)

Geurproeven niet in het belang van verdachten

De politie voert geuridentificatieproeven lang niet altijd blind uit, terwijl dat wel zou moeten. De diagnostische waarde van dit soort proeven is daarom gering, zegt forensisch expert Ton Broeders. Deskundigen en rechters moeten hun beperkingen kennen. Ook in civiele zaken.

.....
Lex van Almelo
 journalist
 .....

Vier hondengeleiders van de politie in Eefde werden op 11 december 2007 tot werkstraffen en voorwaardelijke celstraffen veroordeeld,¹ omdat zij de geuridentificatieproef in een strafzaak niet blind hadden uitgevoerd. Drie andere politieagenten werden vrijgesproken.² Dit ‘incident’ staat niet op zichzelf, zo blijkt uit een steekproef van experimenteel psycholoog en methodoloog Jan Frijters. In het eerste nummer van tijdschrift *Expertise en Recht* beschrijft Frijters de bevindingen van zijn onderzoek, waarvoor hij zich baseert op 114 processen-verbaal.³ De onderzoeker heeft lang niet alle informatie gekregen waarom hij vroeg. Maar op grond van de beschikbare informatie heeft hij ‘het sterke vermoede-

1 LJN BB9812, BB9835, BB9859 een BB9860.
 2 LJN BB9823, BB9850 en BB9863.
 3 www.uitgeverijparis.nl.

den’ dat hondengeleiders de geuridentificatieproeven niet altijd blind uitvoeren. Bij die proeven moeten honden met de neus langs een aantal buisjes om geurovereenkomsten vast te stellen. De honden blijken een voorkeur te hebben voor bepaalde posities in een rij. Om te voorkomen dat de hond naar een bepaald monster en bepaalde verdachte wordt geleid, moeten de geurmonsters bij iedere proef in willekeurige volgorde worden neergelegd. Volgens de regels moeten de hondengeleiders de volgorde bepalen door te ‘dobbelen’. Afgaande op de processen-verbaal hebben zij dat in veel gevallen nagelaten. Voor hoogleraar criminalistiek Ton Broeders is dat reden om te twifelen aan de diagnostische waarde van geuridentificatieproeven. Een verdachte, schuldig of niet, heeft geen enkel belang bij het houden van het geuridentificatieproef, schrijft hij in vernoemd tijdschrift. Eigenlijk zouden ook andere sporen – zoals vingerafdrukken, handschriften, kogels, gevolgen en verf-, glas-, haren- en vezelsporen – blind moeten worden onderzocht. Maar in de praktijk gebeurt dat vrijwel nooit, zegt Broeders tegen het *Advocatenblad*. Volgens hem zou het bijvoorbeeld moeilijker worden om de goede patroonhulzen te vinden bij het juiste wapen als de sporen niet blind mogen worden onderzocht.

Deskundigen die zich prostitueren

Expertise en Recht werd begin februari gelanceerd op een gelijknamig symposium in Leiden. Daar werd onder meer vastgesteld dat advocaten veel forensische vragen laten liggen. Niet alleen in strafzaken, maar ook in civiele. De Raad voor de Rechtspraak bracht vorig jaar een speciale leidraad uit voor deskundigen in civiele zaken.⁴ Patholoog en jurist Raymond Giard wijst op de bloeiende *childbirth litigation* in de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk. In het Verenigd Koninkrijk werd tussen 2001 en 2006 bijna een miljard pond aan schadevergoeding uitbetaald wegens schade die bij de bevalling zou zijn ontstaan. Mede dankzij deskundigen zijn de claims kansrijk. Maar de empirische basis onder de claims is wankel, zegt Giard. Het idee is dat de baby door een moeizame bevalling zuurstoftekort heeft en daardoor handicaps oploopt. En dat de arts die dus had kunnen voorkomen. Maar dat blijkt lang niet altijd het geval. Niettemin laten heel wat deskundigen zich maar al te graag inhuren door advocaten. De vraag is hoe je kunt voorkomen dat deskundigen zich ‘ prostitueren’, zoals hoogleraar strafrecht Ybo

4 Leidraad deskundigen in civiele zaken: http://www.rechtspraak.nl/NR/rdonlyres/5A7FAEC4-79CE-451F-A5AC-6BCAAA6F1021/0/Leidraad_deskundigen_WT.pdf.

Buruma het uitdrukt. De deskundigen zelf moeten zich afvragen waarom een partij hen wil inschakelen. Verder moeten zij duidelijk maken welke normen zij hanteren en op welke informatie zij zich baseren. Om de inschakeling van gerechtelijke deskundigen te stroomlijnen, werkt het ministerie van Justitie aan een Landelijk Deskundigenregister, dat op 1 januari 2009 in werking moet treden. In eerste instantie wordt het register gevuld met DNA-, gedrags- en handschriftdeskundigen voor strafzaken. Vooruitlopend op het register hebben forensisch experts zelf al het Landelijk Register Gerechtelijke Deskundigen in het leven geroepen.⁵ Op de lijst van 75 experts staat één advocaat: de aan Houthoff verbonden Enno van der Schans, die optreedt als schadedeskundige op het gebied van overheidsaansprakelijkheid. Het inschakelen van deskundigen is een trend. Geert Corstens, raadsheer in de Hoge Raad, waarschuwt dan ook: ‘De rechters en de deskundigen moeten hun beperkingen kennen.’

5 www.lrgd.nl.

Je moet geen emeritus hebben maar iemand die nog gewoon aan het werk is. En ook geen hoogleraar, maar iemand die met zijn poten in de modder staat. Raymond Girard, patholoog en jurist, over deskundigen in de rechtzaal, *de Volkskrant*, 16 februari 2008

Het lijkt erop alsof de neiging ontstaat om iedere gedraging waaraan een criminele intentie kleeft onder de werking van het strafrecht te brengen, zonder daarbij de vraag te stellen of deze gedragingen daadwerkelijk strafrechtelijk ingrijpen kunnen rechtvaardigen. Chantal van der Geest, onderzoeker aan de Universiteit Utrecht, in haar rapport *Van ouderschap naar intentie?*, februari 2008

Tegelijkertijd wil iedereen ook het beste werk voor de cliënt afleveren, dus er wordt hard gewerkt. Het enige waar ik aan moet wennen, is iedere zondagavond vijf overhemden strijken. Gabriël van Gelder (24), sinds kort stagiaire bij Allen & Overy in Amsterdam, *Intermediair*, 22 februari 2008

Er was geen sprake van dat ik een advocaat kreeg om me te verdedigen en ook zelf mocht ik niets zeggen om me te verdedigen. De Afghaanse journalist Pervez Kambaksh die tijdens een zitting van vier minuten werd veroordeeld, wegens het downloaden van een rapport over vrouwenrechten, *De Pers*, 26 februari 2008

Nieuwe Orderredacteur

Sinds 1 februari 2008 werkt Charlotte Helmer als Orderredacteur. Ze vervangt Lucien Wopereis bij de samenstelling van de Actualiteiten van dit blad en bij de nieuwsbrief Orde van de dag. Charlotte studeerde rechten in Utrecht, werkte als asieljurist, was een aantal jaren bureauredacteur bij Elsevier Juridisch en is sinds 2007 freelance redacteur voor juridische publicaties. E-mailadres: c.helmer@advocatenorde.nl, telefoon (dinsdag en woensdag): 070-335 35 74.

Vervolgde advocaten

Stichting Advocaten voor Advocaten

Advocaat in Pakistan

Recentelijk is in Pakistan een aantal vooraanstaande advocaten vrijgelaten. Zowel de huidige als de voormalige president van de advocatenorde van het Hooggerechtshof, Atizaz Ahsan en Tariq Mehmood, kwam vrij, evenals Ali Ahmed Kurd, een van de advocaten van de door Musharraf ontslagen opperrechter Ifitkhar Chaudry. Hun vrijlating was van korte duur: al na twee dagen zaten zij opnieuw vast. Na de moord op Bhutto geloven de meeste Pakistanen niet meer dat de situatie in hun land zal verbeteren. Ook de bekende advocate en voorzitter van de Pakistaanse Mensenrechtencommissie, Asma Jahangir, meent dat Pakistan 'een pad is ingeslagen van politieke

waanzin' dat heel lang zal duren. Bijna trof Jahangir hetzelfde lot als Bhutto. Ternaauwernood ontsnapte zij begin dit jaar aan een aanslag. De zoveelste. Voor Jahangir des te meer reden om de strijd voor de *Rule of Law* in Pakistan voort te zetten. Elke donderdag doet ze mee aan de massale juristendemonstraties tegen Musharraf voor het gebouw van het Hooggerechtshof. Daarnaast bestookt Jahangir de internationale media met e-mails en roept zij op tot internationale solidariteit. Jahangir deed ook een rechtstreeks beroep op de Stichting Advocaten voor Advocaten: 'The situation in Pakistan is rapidly deteriorating and therefore need to closely co-ordinate with friends abroad.

In this regard I am emailing to see how we can work together'. Ook de voormalige president van de advocatenorde van het Hooggerechtshof en leider van het advocatenteam van Chaudry, Munir Malik, geeft de strijd niet op. Malik kwam eind vorig jaar vrij nadat hij in kritieke toestand in het ziekenhuis was beland. In de gevangenis waren zijn medicijnen hem afgenomen en werd hem de noodzakelijke medische behandeling onthouden. Ondanks zijn zwakke gezondheid is hij deze maand in Europa om steun te verwerven voor hervormingen in zijn land. Op uitnodiging van de Stichting Advocaten voor Advocaten is hij ook een aantal dagen in Nederland.

- De Stichting Advocaten voor Advocaten (L4L) volgt de situatie van Pakistaanse advocaten nauwlettend en zet zich op verschillende manieren voor hen in. Samen met een aantal andere Nederlandse (mensenrechten)organisaties waaronder Pax et Justitia, ICCO en Amnesty International vormt L4L onder meer een zogeheten Pakistan Platform dat nationaal en internationaal aandacht vraagt voor de positie van Pakistaanse advocaten en andere mensenrechtenactivisten. Meer informatie vindt u op de website www.advocatenvooradvocaten.nl. Daar leest u ook hoe u donateur kunt worden. Rekeningnummers: ABN 489.938.655; Postbank 433.83.27 (Amsterdam).

Per 1 maart 2008 is **Adrie van de Streek** Executive Director van de Stichting Advocaten voor Advocaten (L4L). Zij volgt in deze functie Judith Lichtenberg op, die sinds 1 maart lid is van het bestuur. Adrie van de Streek is al een paar jaar betrokken bij de Stichting Advocaten voor Advocaten; ze zal ook blijven werken bij het Bureau van de Amsterdamse Orde van Advocaten.

88e jaargang –
7 maart 2008 – nr. 4
Verschijnt elke drie weken.

Het Advocatenblad is het officiële orgaan van de Nederlandse Orde van Advocaten en wordt uitgegeven door Reed Business bv. De inhoud wordt samengesteld door de van de Orde onafhankelijke redactie, behalve de rubrieken Van de Orde en Disciplinaire beslissingen.

Redactie

mr. K.A. Boshouwers
mr. B.J. Th. Bouma
mr. A. Groenewoud
dr. L. Hesselink
mr. P.T.C. van Kampen
mr. M.R. Maathuis
mr. W.J.B. van Nielen
mr. C.C. Oberman
mr. G.J. van Oosten
mr. L.N.J.B. van Osch
mr. A.P. Ploeger
mr. L.H. Rammeloo

Redactionele bijdragen

t.a.v. L. Hesselink
Reed Business bv
Postbus 16500, 2500 BM Den Haag
tel. 070-4415226
fax 070-4415919
e-mail: linus.hesselink@reedbusiness.nl
Bezoekadres: Benoordenhoutseweg 46, Den Haag
Zie www.elsevierjuridisch.nl

Uitgever

mr. Robert Sanders

Eindredactie

Linus Hesselink

Bureau redactie

Charlotte Helmer

Vormgeving

Dimdim, Dimitry de Bruin

Illustratie

Floris Tilanus

Correctie

Sandra Braakmann
Carlijn Urlings

Druk

Drukkerij Groen bv, Leiden

Digitaal archief

Advocatenblad
www.advocatenorde.nl,
voor houders van het (gratis)
Baliernetcertificaat

Orde van de dag

Gratis abonneren op de wekelijkse nieuwsbrief voor advocaten? Stuur een e-mail naar enova@reedbusiness.nl met als onderwerp Inschrijven Orde van de dag.

Juridische Vacaturebank

www.jbb.nl

ISSN 0165-1331

HO
2007
PRINT

Nederlandsche
uitgeversverbond
Groep uitgevers voor
vak en wetenschap

Advertenties

Brouwer's Direct Marketing bv
Steekterweg 80 G, 2407 BH
Alphen a/d Rijn
tel. 0172-234460,
fax 0172-233017
e-mail: dbmbv@euronet.nl
Advertentietarieven op
aanvraag.
Inzendtermijn:
afl. 5: 14 maart 2008
afl. 6: 28 maart 2008

Abonnementen

Alle advocaten, leden van de Nederlandse Orde van Advocaten, ontvangen het blad gratis. Voor adreswijzigingen kunnen zij terecht bij de Nederlandse Orde van Advocaten, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag, tel. 070-3353535, fax 070-3353531.

Niet-leden betalen

€ 191 per jaarabonnement (incl. BTW en verzendkosten) en voor de jaarband € 15. Studenten 50% korting.

Abonnementen kunnen op elk gewenst tijdstip ingaan. Opgave via www.reedbusiness.nl of bij onze Klantenservice. Abonnementen lopen automatisch door, tenzij uiterlijk 30 dagen voor de vervaldatum bij onze Klantenservice wordt opgezegd. Dit kan schriftelijk, telefonisch of per e-mail. Ook voor informatie over uw lopende abonnement kunt u contact opnemen met onze Klantenservice.

Klantenservice

Postbus 808, 7000 AV
Doetinchem
Telefoon: 0314-358358
(op werkdagen tussen
8.30 en 17.00 uur).
Fax: 0314-349048
e-mail: klantenservice@reedbusiness.nl

Reed Business bv legt gegevens vast voor de uitvoering van de (abonnements) overeenkomst. Deze gegevens kunnen worden gebruikt om u te informeren over voor u relevante producten en diensten van Reed Business bv, haar groepsmaatschappijen en zorgvuldig geselecteerde derden. Uw e-mailadres wordt alleen gebruikt om u te informeren over gelijksoortige producten en diensten van Reed Business bv en haar groepsmaatschappijen. Als u geen prijs stelt op deze informatie, per post of via e-mail, dan kunt u dit schriftelijk doorgeven aan: Reed Business bv, t.a.v. Adresregistratie, Postbus 808, 7000 AV Doetinchem.

agenda

* VERENIGING VOOR INTELLECTUELE EIGENDOM

Op **12 maart** a.s. organiseert de Vereniging voor Intellectuele Eigendom het jaarlijkse 'Intellectuele eigendom'-symposium. Dagvoorzitter is prof. mr. Willem A. Hoyng, Howrey Amsterdam en Universiteit van Tilburg. 's Ochters zullen inleidingen worden gehouden over uiteenlopende onderwerpen op het terrein van de intellectuele eigendom, zoals onder andere: Beschermingsomvang van modellen in Europa; Een jaar implementatie Handhavingrichtlijn; Industriële vormgeving. Het middagprogramma bestaat uit drie debatten. Plaats: Golden Tulip Hotel Figi te Zeist, 9.30-16.45 uur. Voor meer informatie zie www.aippi.nl.

* BOTSING MENINGSUITING EN GELIJKHEIDSBEGINSEL

Op **14 maart** organiseert het Departement Rechtsgeleerdheid van de Universiteit Utrecht de zesde Artikel 1-lezing met drie korte lezingen en aansluitend workshops over de botsing van de vrijheid van meningsuiting met het gelijkheidsbeginsel. Beide beginselen worden beschouwd als kernwaarden van de moderne samenleving. In concrete gevallen moeten beide tegen elkaar worden afgewogen. De vrijheid van meningsuiting krijgt hierbij groot

gewicht. Is dat gewicht niet te groot geworden in deze tijd van multiculturele en multireligieuze polarisatie? Of moet juist daarom ruim baan gegeven worden aan de vrijheid van meningsuiting? Plaats: Achter Sint Pieter 200 in Utrecht. Tijd: 14.00 tot 17.00 uur. De toegang is vrij. Voor meer informatie of aanmelding: www.law.uu.nl/rt-nieuws.

* GEVANGEN- POORTLEZING: 'PRISON OF THE WORLD'

In de cyclus Gevangenoortlezingen georganiseerd door Advocatenkantoor Wladimiroff & Waling in samenwerking met Stichting Haags Historisch Museum behandelt T. Mc Fadden, Executive Officer UN Unit PI Scheveningen, op **zondag 30 maart** de Engelstalige lezing 'Prison of the world'. The Scheveningen Prison is and has been the accommodation of many suspects and convicted persons from the international political stage. One could think of Milosovic, Taylor and many others. Mr. Mc Fadden will discuss the particular legal questions, practical issues, and curiosities that arise for this 'Dutch' prison in the international legal field. De bijeenkomsten worden gehouden in het Haags Historisch Museum aan de Korte Vijverberg 7 om 11.00 uur. De lezing zal circa 60 minuten duren. Aanmelden voor de lezing kan bij het Haags Histo-

risch Museum, Korte Vijverberg 7, telefoon 070-364 69 40, info@haagshistorischmuseum.nl.

* BESTUURS- RECHTER EN FEITENVAST- STELLING

Op **3 april** organiseert het bestuur van de Stichting Bestuursrecht Noord Nederland een bijeenkomst over 'De bestuursrechter en de feitenvaststelling. Van een gedwongen huwelijksnaar een liefdevolle relatie?' Uit recent onderzoek blijkt dat bijna 90% van de beroepschriften in eerste aanleg een grond bevat die gericht is tegen de feitenvaststelling in het besluit. Ook is bekend dat in beroep vrijwel geen vooronderzoek plaatsvindt, de rechter sporadisch gebruikmaakt van zijn onderzoeksbevoegdheden en de Algemene wet bestuursrecht geen bewijsrecht bevat. Door die combinatie van factoren worden geschilpunten met betrekking tot de feiten niet altijd bevredigend opgelost. Tijdens de bijeenkomst zal op de aard van dat probleem worden ingegaan en over oplossingen worden gediscussieerd. Plaats: Hotel 'Schimmelpenninck Huys' in het centrum (Oosterstraat 53) van Groningen, tijd: 17:30 tot 20 uur. Voor meer informatie zie: www.stichtingbestuursrecht.nl.

Van de deken

Willem Bekkers

Unieke structuur

Bij mijn aantreden als deken heb ik gearzeld of ik het schrijven van een dekencommentaar, zoals mijn voorgangers dat deden, moest voortzetten. Verstandige adviseurs hebben me ervan overtuigd dat ik door moest gaan. Daar heb ik geen spijt van. Weliswaar krijg ik zelden een schriftelijke reactie (vandedeken@advocatenblad.nl, zie onderaan), maar des te meer persoonlijke reacties. Ik blijf dan ook dankbaar gebruikmaken van de gastvrijheid die het *Advocatenblad* mij biedt.

De eerste aflevering van het inmiddels niet meer weg te denken *Advocatenblad* verscheen in januari 1918. Het *Advocatenblad* bestaat derhalve 90 jaar. Weliswaar is dit de 88e jaargang, maar dat komt omdat het blad in WO II enkele jaren niet is verschenen. Ik feliciteer de redactie met dit lustrum. Op naar het eeuwfeest over tien jaar.

De Nederlandse advocatuur is volop in ontwikkeling, maar ook internationaal is er zowel binnen als buiten Europa het nodige aan de hand. Van deze ontwikkelingen zal ik u graag onder meer op deze plek regelmatig op de hoogte houden.

Deze maand ontving de Algemene Raad het bestuur van de federale Duitse Anwaltskammer. Bij ieder contact met buitenlandse balies blijkt hoe uniek de huidige situatie van de Nederlandse balie is. Anders dan in de meeste andere landen hebben wij één beroepsorganisatie, waarvan het lidmaatschap wettelijk verplicht is voor iedere advocaat. Dat is op zichzelf opmerkelijk voor een vrij beroep. Niettemin lijkt binnen de balie de overgrote meerderheid meer voordelen dan nadelen te zien in deze verplichte PBO-structuur. De balie is zelfregulerend en zelfreinigend.

Recent sprak het ministerie van Justitie tijdens overleg met de Algemene Raad nog eens uitdrukkelijk over de Nederlandse Orde van Advocaten als medewetgever. Met het kabinet en het parlement is er een goede zakelijke verstandhouding. Er is een onafhankelijk tuchtrechtelijk systeem. Het curriculum van de beroepsopleiding en de examinering vallen onder de verantwoordelijkheid van de Orde. In een dualistisch systeem werken de Algemene Raad en het College van Afgevaardigden democratisch met elkaar samen. De 19 lokale dekenen en Raden van Toezicht houden toezicht op een behoorlijke beroepsuitoefening en scholing van advocaten in samenspraak met de Nederlandse Orde, waarmee een niet-hiërarchisch verband bestaat.

Laten we als Orde openstaan voor vernieuwing, maar laten we ons daarbij goed realiseren dat er reden is om zuinig te zijn op de kerngedachte van het huidige systeem: iedere individuele advocaat is samen met de Orde verantwoordelijk voor de realisering van de kernwaarden van de advocatuur.

Reageren: vandedeken@advocatenorde.nl

Ordenieuws

Leidraad bewerkelijke zaken

In de Orde van de Dag van 7 februari jl. is gemeld dat er schriftelijke vragen zijn gesteld door Kamerleden over de stelling van de Staatssecretaris van Justitie dat de leidraad geen belemmering vormt voor de toegang tot het recht. Zoals u op de website kunt lezen, heeft de Orde zijn standpunt over de leidraad naar diverse Kamerleden gezonden.

Inmiddels is er een overleg geweest met vertegenwoordigers van de Raden voor Rechtsbijstand en een vertegenwoordiger namens de Staatssecretaris van Justitie over deze Kamervragen en de leidraad. Tijdens dit overleg is afgesproken dat er bij iedere Raad voor Rechtsbijstand een contactpersoon wordt aangewezen waar u terecht kunt in geval van problemen/conflicten. De contactpersonen zijn: Wim Smits (Amsterdam), Marijanne Nolden (Arnhem), Jan Ouwehand (Den Haag), Monique Linssen (Den Bosch) en

Joke Hamer (Leeuwarden). Verder is afgesproken dat er een werkgroep wordt gevormd die zal bestaan uit vertegenwoordigers van het ministerie van Justitie, de Raden voor Rechtsbijstand en de Orde. De precieze opdracht voor deze werkgroep dient nog te worden bepaald, maar de werkgroep zal zich primair richten op een goede werking van het beleid inzake bewerkelijke zaken.

Bestuurs- wisseling Jonge Balie Groningen

Het bestuur is thans als volgt samengesteld: mw. mr. H.J.K. Wulp (voorzitter), mr. M. Hoekstra (secretaris), mr. K. Konings (penningmeester), mw. mr. S.S.Y. Engelen (activiteitencommissaris) en mr. D. Lacevic (pleitcommissaris). Secretariaat: postbus 1280, 9701 BG Groningen, telefoon: 050-314 08 40, e-mail secretaris: m.hoekstra@overesadvocaten.nl, telefax: 050-312 81 12.

(advertentie)

KB
systeemmappen

De Trias dossiermap
"DE NIEUWE MAP VOOR DE ADVOCATUUR"

gratis proefmap?
023-5422184

Prijzen vanaf
€ 49,50
p/100 stuks
excl. BTW

6 cm

- 12 KLEUREN
- ELASTIEK
- ONVERSLIJTBAAR

postbus 9687
2003 LR Haarlem
kb@systeemmappen.nl
www.systeemmappen.nl

Over trustdiensten en vergunningen ervoor

In Nederland zijn voor internationaal opererende concerns 16.000 vennootschappen gevestigd die worden beheerd door zo'n 140 trustkantoren. Advocaten komen daar soms mee in aanraking, of verrichten zelf 'trustdiensten'. Wanneer is het aanbieden van deze diensten vergunningplichtig? Wat zijn de risico's? En hoe is het toezicht erop geregeld?

.....
Mogelijk worden er door advocaten, accountants of belastingadviseurs zonder vereiste vergunning nog trustdiensten verleend
.....

.....
Jacqueline de Rooij
juriste bij De Nederlandsche Bank
.....

Advocaten kunnen in de uitoefening van hun beroep soms vergunningplichtig onder de Wet toezicht trustkantoren (Wtt) blijken te zijn als ze diensten verlenen die gelden als 'trustdiensten'. Vooral het optreden als bestuurder in opdracht van een derde of het verlenen van domicilie (kortweg: vestiging van een vennootschap op het eigen adres, op verzoek van een derde) in combinatie met bijvoorbeeld het geven van advies, zijn activiteiten die soms als 'bijproduct' van de eigenlijke werkzaamheden als advocaat worden verricht en die onder omstandigheden alleen mogen worden verleend wanneer men een Wtt-vergunning heeft. Ook kunnen cliënten van advocaten

te maken krijgen met het verbod om zonder vergunning als trustkantoor actief te zijn. Een derde raakvlak met de advocatuur is dat van de advocaat die een trustkantoor of een cliënt daarvan als cliënt heeft.

Poortwachters tegen witwassen
Nederland heeft een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor onder meer financieringsmaatschappijen of houdster-vennootschappen van multinationals. Hierbij speelt de kwaliteit van zakelijke dienstverlening een belangrijke rol, maar ook fiscale overwegingen zijn van belang. Veel internationaal opererende concerns maken gebruik van Nederlandse vennootschappen, waarbij trustkantoren zorgen voor het beheer van deze entiteiten. Op deze wijze zijn er zo'n 16.000 vennootschappen in Nederland gevestigd die beheerd worden door zo'n 140 trustkantoren. Het overgrote

deel van die vennootschappen heeft geen eigen kantoor in Nederland nodig. Wel moet zo'n entiteit hier in Nederland opgericht worden en een vestigingsadres (domicilie) en een bestuurder hebben. Ook moet de jaarrekening worden opgemaakt, er moet belastingaangifte worden gedaan en de nodige contractuele verbintenissen moeten worden aangegaan.

Trustkantoren zijn gespecialiseerd in het verlenen van deze diensten aan dergelijke vennootschappen. Op verzoek van de achterliggende uiteindelijk belanghebbende bij de internationale structuur waarvan de Nederlandse vennootschap deel uitmaakt, zorgen zij ervoor dat zo'n Nederlands onderdeel van een internationale structuur 'in good standing' verkeert. Daarbij zijn de diensten van Nederlandse banken, accountants, fiscalisten, notarissen en advocaten onmisbaar. Ofschoon er valide zakelijke redenen zijn om financiële transacties door Nederland te laten lopen, is voorstelbaar dat deze internationale concernstructuren ook misbruikt kunnen worden, bijvoorbeeld om geld wit te wassen. Om te voorkomen dat de integriteit van de Nederlandse financiële sector in het geding kan komen, kregen de trustkantoren met de inwerkingtreding van de Wtt op 1 maart 2004 de rol van poortwachter toebedeeld binnen de Nederlandse financiële sector. De Nederlandsche Bank (DNB) houdt toezicht op de invulling van deze poortwachtersrol door trustkantoren.

Beoordeling van integriteit

Een integere trustsector betekent dat trustkantoren én hun cliënten integer zijn. Daarbij moet met name gedacht worden aan het voorkomen dat de sector betrokken raakt bij witwassen van gelden of financiering van terroristische activiteiten. Het toezicht door DNB op trustkantoren wordt daarom integriteitstoezicht genoemd. Anders dan bij het prudentieel toezicht zoals DNB dat uitoefent op onder meer banken, is de

.....
Zodra aan meer dan één cliënt trustdiensten worden verleend, is al een vergunning nodig
.....

solvabiliteit of financiële stabiliteit van trustkantoren niet het voorwerp van toezicht door DNB.

Een vergunninghoudend trustkantoor moet doorlopend aan bepaalde eisen voldoen. De belangrijkste daarvan is een goede invulling van de eerdergenoemde poortwachtersfunctie. Die bestaat eruit dat een trustkantoor haar cliënten en hun (financiële) achtergrond moet kennen, moet weten wat de reden

Meer dan postbus

Als je in opdracht van een derde optreedt als bestuurder van een vennootschap, een adres verstrekt aan een vennootschap en vervolgens de post doorstuurt, of wanneer je een rechtspersoon verkoopt, kan er, afhankelijk van de vervulling van overige voorwaarden, sprake zijn van vergunningplicht.

Zie voor jurisprudentie over de trustdienst 'verkoop van rechtspersonen': Rechtbank Rotterdam 20 juli 2007, LJN: BB4579.

is om van een in Nederland gevestigde vennootschap gebruik te maken en moet beoordelen of er integriteitsrisico's kleven aan de gelden die door zo'n vennootschap stromen. DNB beoordeelt de wijze waarop een trustkantoor aan deze eisen voldoet. Bij de verdeling van haar toezichtcapaciteit gaat DNB uit van een risico-inschatting die van elk trustkantoor wordt gemaakt.

Vier trustdiensten

De Wtt verbiedt het werkzaam zijn als trustkantoor vanuit een vestiging in Nederland zonder een vergunning van de toezichthouder (DNB). Zowel rechtspersonen als natuurlijke personen kunnen trustdiensten verlenen en daarmee vergunningplichtig zijn.

Er zijn vier trustdiensten die elk voor zich leiden tot de kwalificatie 'trustkantoor'. Het beroeps- of bedrijfsmatig optreden als bestuurder op verzoek van een derde is zo'n trustdienst. Ook het verlenen van domicilie (als enig (post)adres in Nederland) in combinatie met bepaalde bijkomende werkzaamheden zoals het voeren van de administratie, het geven van (fiscaal) advies of het doorsturen van correspondentie, is een trustdienst. De derde vergunningplichtige trustdienst is de verkoop van rechtspersonen. Tot slot kwalificeert ook het optreden als trustee voor een Angelsaksische 'trust' als een trustdienst.

Met name de eerste twee diensten – optreden als bestuurder en verlenen van domicilie – worden ook nog wel eens geleverd door niet-trustkantoren, veelal door een advocaat, accountant of

belastingadviseur, als ‘bijproduct’ van hun eigenlijke dienstverlening. Bij inwerkingtreding van de Wtt is in diverse vakbladen van deze beroepsgroepen aandacht besteed aan de vergunningplicht wanneer trustdiensten worden verleend. Toch valt niet uit te sluiten dat er binnen deze beroepsgroepen nog trustdiensten worden verleend zonder de vereiste vergunning daarvoor. In dit verband dient men zich te realiseren dat zodra aan meer dan één cliënt trustdiensten worden verleend, al een vergunning nodig is.

Wanneer uitsluitend bestuursdiensten in de zin van de Wtt, en geen andere trustdiensten, worden verleend aan een vennootschap waaraan een vergunninghoudend trustkantoor domicilie verleent en waarvoor dat kantoor tevens de administratie voert of de jaarrekening opmaakt, kan mogelijk een beroep worden gedaan op de vrijstellingsregeling Wet toezicht trustkantoren. De poortwachtersfunctie dient in dat geval vervuld te worden door het vergunninghoudende trustkantoor.

Verkrijging en kosten

Om voor een vergunning als trustkantoor in aanmerking te komen, moeten de betrouwbaarheid en deskundigheid van de bestuurders, commissarissen en eventuele overige (mede)beleidsbepalers buiten twijfel staan. (In)directe houders van een belang van ten minste 10% worden alleen op betrouwbaarheid getoetst en de zeggenschapsstructuur van het trustkantoor moet voldoende transparant zijn. Van de voorziene bedrijfsvoering moet in voldoende mate vaststaan dat deze integer is. De administratieve organisatie en interne controle moeten zodanig zijn ingericht dat aan de eisen die aan een trustkantoor worden gesteld, kan worden voldaan.

Aan het verkrijgen van een vergunning en aan het onder toezicht staan, zijn kosten verbonden die voor een deel afhankelijk zijn van de omvang van het trustkantoor. Wie voor een vergunning

.....

Omdat de vergunning en het onder toezicht staan geld kosten, deels afhankelijk van de omvang van het trustkantoor, zal een vergunningaanvrager een kosten-batenafweging maken

.....

in aanmerking wenst te komen, zal daarom een kosten-batenafweging maken. Wanneer twijfel bestaat of men in bepaalde gevallen een vergunning nodig heeft, is het raadzaam contact op te nemen met DNB.¹

Opsporing en sancties

DNB reageert op signalen uit de markt over illegale trustkantoren en houdt ook voortdurend zelf de markt in de gaten. Wanneer het vermoeden bestaat dat sprake is van overtreding van de Wtt, heeft DNB de bevoegdheid nader onderzoek (ter plaatse) te doen.

Wanneer sprake is van verlenen van trustdiensten zonder vergunning en daarmee van een ‘illegaal trustkantoor’, worden de activiteiten beëindigd of er wordt alsnog een vergunning aangevraagd. In beide gevallen is de Wtt overtreden, hetgeen onder andere kan leiden tot het opleggen van een bestuurlijke boete van maximaal € 87.125, zonodig tezamen met een last onder dwangsom die ertoe strekt het verlenen van trustdiensten te staken. Overtreding van het verbod om zonder vergunning werkzaam te zijn als trustkantoor vormt bovendien een economisch delict.

Door DNB opgelegde formele maatregelen behoeven niet in de weg staan aan vergunningverlening. Wel worden deze meegewogen bij de beoordeling van onder meer de betrouwbaarheid van de bestuurder van een trustkantoor dat besluit alsnog een vergunning aan te vragen.

.....

¹ Vragen over trustactiviteiten? Zie de website van DNB (ww.dnb.nl), ook voor regelgeving die op trustkantoren van toepassing is; of bel de Informatiedesk van De Nederlandsche Bank: 0800-020 10 68.

Leidraad bewerkelijke zaken: noodzakelijke harmonisering

Gefinancierde rechtsbijstand

Over de *Leidraad bewerkelijke zaken* en andere aspecten van de gefinancierde rechtsbijstand heeft dit blad veel kritische stemmen laten horen. Nu vroeg de redactie de Raad voor Rechtsbijstand om een uitgebreide reactie. Jan van Dijk licht toe, geeft zijn argumenten en geeft het woord aan u.

.....
drs. J. van Dijk

Directeur Raad voor Rechtsbijstand
Den Haag
.....

De gesubsidieerde rechtsbijstand is niet een terrein dat vaak onderwerp van aandacht is in de nationale media. De afgelopen maanden was dat wel anders. Het begon allemaal vorig jaar. Als een duveltje uit een doosje kwam uit het Coalitieakkoord van het nieuwe kabinet een forse bezuiniging van € 25 miljoen in 2008 oplopend tot een jaarlijks bedrag van € 50 miljoen in 2009 tot en met 2011. Door de politiek is uiteindelijk besloten om voor dit jaar 'slechts' een bedrag van € 10 miljoen aan bezuinigingen te realiseren. Dit bedrag wordt gevonden in twee maatregelen, namelijk het afschaffen van de administratieve toeslag bij ambtshalve toevoegingen en het verminderen van de voorschotregeling met 25 procent. Op zichzelf natuurlijk ingrijpend genoeg, maar belangrijk is dat het systeem van de gesubsidieerde rechtsbijstand – in het buitenland regelmatig een van de beste ter wereld genoemd – in de kern onaangetast is gebleven. De raden hebben de verantwoordelijkheid om voor de advocatuur de op handen zijnde vermindering van de voorschotregeling zo pijnloos mogelijk te laten verlopen. De raden zullen zich binnen de wettelijke mogelijkheden tot het uiterste inspannen om dat te bewerkstelligen. De advocatuur mag hen op die verantwoordelijkheid aanspreken.

Harmonisering bestaat beleid

Aan het eind van 2007 publiceerden de raden de *Leidraad bewerkelijke zaken*. Voor veel media reden om hieraan ruim aandacht te besteden. Door de advocatuur zelf werd die media-aandacht ook actief gezocht (zie onder meer in dit blad het artikel van Marq Wijgaarden, *Advocatenblad* 2008-2, p. 50-51). Regelmatig gebeurde het dat de onvrede rond de bewerkelijke zaken werd gebruikt om ook andere zaken waarover men niet tevreden is aan de orde te stellen. Al die zaken, waaronder de hierboven genoemde bezui-

nigingen, zijn vervolgens aan elkaar geknoopt. Een en ander is door de media overigens gretig overgenomen.

Het is belangrijk om in elk geval één misverstand uit de wereld te helpen: de gepubliceerde *Leidraad* heeft niet het doel om te bezuinigen op de gesubsidieerde rechtsbijstand. De vijf raden hebben een systeem van onderlinge bench marking ontwikkeld. De prestaties worden vergeleken en er wordt ingezoomd op opvallende verschillen tussen de raden. Een van die verschillen betreft het aantal bewerkelijke zaken. Voor een deel is dat uiteraard verklaarbaar. Zo zullen er in grote arrondissementen aanmerkelijk meer bewerkelijke strafzaken behandeld worden dan in kleine. Ook als

.....
Ook bij andere subsidies moet men het beroep op publieke middelen legitimeren, waarbij de bureaucratistische last vaak aanmerkelijk groter is
.....

dat soort factoren wordt geëlimineerd blijft het verschil opvallend. De raden hebben daarom reeds enkele jaren geleden – dus ruim voordat bezuinigen ook maar aan de orde was – besloten te onderzoeken of er sprake was van verschillen in beleidsuitvoering. Die verschillen bleken inderdaad te bestaan en waren groot. Naar de mening van de raden té groot. Het is onwenselijk dat een advocaat in het ene deel van het land voor dezelfde soort zaak en hetzelfde werk een andere vergoeding krijgt dan zijn confrère in een ander ressort. Harmonisatie van beleid was dan ook hard nodig. Overigens kwam dit initiatief niet alleen van de raden zelf, maar ook tijdens overleggen met de advocatuur is meermalen aangedrongen op uniformering van beleidsuitvoering. De leidraad is hiervan het resultaat en heeft enkel tot doel het beleid te harmoniseren. Het gaat daarbij dan ook om de uitvoering van reeds langer bestaand beleid en niet om de formulering van nieuw beleid.

Toetsing publieke middelen

Al sinds de invoering van de Wet op de rechtsbijstand in 1994 kan er voor zaken die naar hun aard en omvang zo bijzonder zijn dat meer dan het gebruikelijke aantal uren besteed moet worden aan rechtsbijstand, een hogere dan de gebruikelijke forfaitaire vergoeding worden toegekend. Het aanvragen, beoordelen en vergoeden van extra uren (bewerkelijke zaken) is geregeld in het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 en uitgewerkt in het Handboek Vergoedingen dat door de raden is vastgesteld. Zowel de regelgeving zelf als de concretisering hiervan in het handboek, is veelvuldig getoetst door de hoogste bestuursrechtelijke instantie, de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. In die zin is de leidraad dan ook te beschouwen als codificatie van reeds sinds 1994 gevormde jurisprudentie.

Vooropgesteld moet worden dat de raden van mening zijn dat een advocaat een adequate vergoeding dient te ontvangen voor de verrichte werkzaamheden. Het is zeker niet de bedoeling van de raden om in de inhoud van de zaak zelf te treden. De wijze waarop de advocaat zijn of haar zaak wenst aan te pakken is een keuze en verantwoordelijkheid van de advocaat zelf. Maar ook de raden voor rechtsbijstand hebben hun verantwoordelijkheid. Die vloeit voort uit de Wet op de rechtsbijstand, om precies te zijn uit artikel 7. Dit artikel bepaalt dat de raad belast is met de organisatie van de verlening van rechtsbijstand en met het toezicht op de uitvoering daarvan en dat hij dient zorg te dragen voor een zo doelmatig mogelijke besteding van de hem ter beschikking staande middelen. Om hun wettelijke taken naar behoren te kunnen uitvoeren is door de wetgever aan de raden een toetsingskader ter beschikking gesteld. De vraag of een zaak al dan niet voor vergoeding in aanmerking komt, maakt expliciet onderdeel uit van dit toetsingskader.

Van advocaten mag worden verwacht dat zij, als zij aanspraak wensen te maken op extra uren en dus op een deel van de schaarse publieke middelen, ook motiveren waarom en op

welke punten een zaak afwijkt van andere gelijksoortige zaken. Het is daarbij niet nodig om complete (delen van) procesdossiers over te leggen. Een korte en zakelijke, maar goed op de zaak toegesneden toelichting met relevante bescheiden, volstaat daarbij. Het is geenszins de bedoeling van de raden om onnodige administratieve drempels op te werpen, maar bedacht moet worden dat met het aanvragen van extra uren een betrekkelijk geringe administratieve inspanning gepaard gaat die, voor het verkrijgen van de vaak aanzienlijke subsidie, naar het oordeel van de raden niet als disproportioneel te beschouwen is. Ook bij andere subsidies moet men het beroep op publieke middelen legitimeren,

.....
Toezicht is noodzakelijk omdat een klein aantal advocaten al te creatief met de regels omspringt
.....

waarbij de bureaucratische last vaak nog aanmerkelijk groter is.

De raden realiseren zich dat elke zaak op zijn eigen merites beoordeeld moet worden en dat zaken niet altijd even goed passen in een uniform kader, juist vanwege het bijzondere karakter van de zaak. Daar waar het knelt, zullen de raden uiteraard rekening houden met de omstandigheden van het individuele geval en waar mogelijk maatwerk toepassen.

Onvoldoende betrokken

Enkele publicaties spreken van een sfeer van wantrouwen van de raden jegens de advocatuur. De raden spreken dat met klem en grote stelligheid tegen. Controle en uitvoering van wettelijke taken moet niet gelijkgesteld worden met wantrouwen jegens de beroepsgroep als geheel. Wel moet worden geconstateerd dat toezicht noodzakelijk is, omdat door een – gelukkig klein – aantal advocaten al te creatief met de regels wordt omsprongen.

Niemand zal er bezwaar tegen kunnen hebben dat op deze manier het kaf van het koren wordt gescheiden.

De relatie tussen de Nederlandse Orde van Advocaten en de raden voor rechtsbijstand is goed en constructief te noemen met respect voor ieders verantwoordelijkheid op het speelveld. Om die reden trekken de raden het zich ook aan dat de advocatuur, meer in het bijzonder de NOvA als vertegenwoordiging daarvan, onvoldoende en te laat is betrokken bij de totstandkoming van de *Leidraad bewerkelijke zaken*. Onlangs heeft een overleg plaatsgevonden tussen de NOvA, het ministerie van Justitie en de raden voor rechtsbijstand. De onderlinge standpunten zijn met elkaar uitgewisseld, waarbij de raden nogmaals hebben aangegeven dat zij altijd bereid zijn om het beleid bij te stellen, indien zich knelpunten bij de aanvraag, beoordeling en vergoeding van extra uren mochten voordoen. Uiteindelijk heeft het overleg erin geresulteerd dat een commissie wordt samengesteld die zich primair zal richten op een goede werking van het beleid inzake bewerkelijke zaken en zich over eventueel voorkomende knelpunten zal uitlaten. [zie ook het Ordenieuws in de rubriek Actualiteiten, voorin dit nummer, *red.*] Het bijzondere is dat deze commissie is samengesteld uit vertegenwoordigers van de NOvA, het ministerie en de raden. Daarnaast zullen de raden uiteraard zelf actief de ontwikkeling van bewerkelijke zaken monitoren en waar nodig en mogelijk proactief optreden.

Spelregels

Dat advocaten sneller dan vroeger in de pen klimmen om hun onvrede te uiten over zaken die spelen op het terrein van de gesubsidieerde rechtsbijstand blijkt ook uit recente publicaties in het Advocatenblad. In twee artikelen stond het vraagstuk van de vrije advocaatkeuze centraal.

Mr. F.W.P. Wolters (*Advocatenblad* 2008-3, p. 88-89) geeft aan dat hij er 'na 28 jaar bij de Raad voor Rechtsbijstand als onbekwaam is uitgedonderd', aangezien hij heeft geweigerd zijn bekwaamheid aan te tonen door

middel van het meewerken aan de audit. Advocaat Wolters gaat hierbij al te gemakkelijk voorbij aan het feit dat het zijn vrije keuze is om al dan niet deel te nemen aan het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand. Als je wilt deelnemen moet je je ook aan de spelregels houden. Het auditsysteem is wat de raden betreft hét voorbeeld van een goede ketensamenwerking. Niet alleen de raden en het ministerie van Justitie waren immers voorstander van de invoering van het auditsysteem. De Nederlandse Orde van Advocaten was de derde convenantspartij. Bovendien vindt de audit niet plaats door zomaar een willekeurige derde, maar door iemand van de eigen beroepsgroep die daarvoor speciaal is opgeleid. In het kader van de bevordering van kwaliteitsbeleid zijn de raden nog steeds

een warm voorstander van het auditsysteem. Van een (flagrante) schending van het recht op vrije advocaatkeuze is naar de mening van de raden geen sprake, hetgeen ook steun vindt in de jurisprudentie.

Ook mr. L. P. Sigmond (*Advocatenblad* 2008-3, p. 89-90) meent dat de vrije advocaatkeuze in het geding is en dat de advocaat wordt gedwongen tot overtreding van de gedragsregels. Hij geeft aan dat de Raad voor Rechtsbijstand ingeval van een vertrouwensbreuk de toevoeging niet zonder meer op naam van een opvolgend advocaat wenst te zetten. Het staat buiten kijf dat, als er sprake is van een vertrouwensbreuk en de rechtzoekende een andere advocaat wenst, de Raad voor Rechtsbijstand aan die wens van de rechtzoekende gehoor

dient te geven. Van inperking van het recht op vrije advocaatkeuze is dan ook geen sprake. Mutatie van de toevoeging in de zin van opvolging door een andere dan de in eerste instantie toegevoegde advocaat heeft echter ook financiële consequenties. In het Besluit vergoedingen rechtsbijstand is geregeld dat bij opvolging een extra vergoeding van twee punten (ongeveer € 200) wordt toegekend. Door de wetgever wordt van de raden verwacht dat zij zorgdragen voor een zo doelmatig mogelijke besteding van overheidsgelden. Is het in dat licht bezien teveel gevraagd dat een rechtzoekende kort zijn beweegredenen aangeeft, zodat de extra uitgaven die met de opvolging gemoeid zijn gelegitimeerd kunnen worden?

Het antwoord is aan u.

Deze advocaat heeft gefaald, niet het systeem
Gefinancierde rechtsbijstand

Volgens advocaat F.W.P. Wolters beperkt de Raad voor Rechtsbijstand de vrije advocatenkeuze door een audit te eisen. Frederieke van der Hoek zet daartegenover dat de schrijver zelf tekort schoot door de eis van de audit te veronachtzamen.

.....
F. van der Hoek

advocaat te Aalsmeer
.....

Mr. Wolters wil overtuigen van de ongerijmdheid van de inschrijvingsplicht van een advocaat bij de Raad voor Rechtsbijstand, voor het verkrijgen van een toevoeging. Die inschrijvingsplicht bestaat volgens het artikel al sinds 2004. In 2006 stuurt de schrijver als niet-ingeschreven advocaat een toevoegingsaanvraag in, die wordt afgewezen, evenals het daarop volgend bezwaar. Dat is aanleiding om, twee jaar na invoering van de inschrijvingsplicht, alsnog de aanval op de inschrijvingsplicht te openen.

In het tumult van die aanval is weinig aandacht voor het – naar mijn mening: falende – eigen handelen van de schrijver. Dat eigen handelen verdient alle aandacht, niet alleen bij het schrijven van het artikel, maar gedurende het hele proces dat aan het artikel vooraf ging. Dat zou veel ellende, en waarschijnlijk het schrijven van het artikel, gescheeld hebben.

Het inschrijvingssysteem schendt volgens de schrijver de vrije advocaatkeuze. Dat is onjuist, want het artikel

.....
1 F.W.P. Wolters, 'Raad voor Rechtsbijstand beperkt vrije advocatenkeuze', in *Advocatenblad* 2008-3, p. 88-89

beschrijft zelf al het geval van een cliënte die vrij kiest voor de schrijver als haar advocaat. Dat zij kiest voor een advocaat die niet ingeschreven staat bij de Raad voor Rechtsbijstand, terwijl zij bij keuze voor een wel-ingeschreven advocaat een toevoeging had kunnen krijgen, is haar vrijheid. Mits zij op de hoogte is gesteld van de financieel nadelige consequenties van die keuze, maar dat is niet gebeurd. En dáár wringt de schoen, niet bij de inschrijvingsplicht.

Dat de schrijver heeft verzuimd zijn cliënte op dit financiële risico te wijzen, blijkt klip en klaar uit het artikel. De schrijver zegt dat 'alleen een gek' kan bedenken dat hij zijn cliënte erop had moeten wijzen dat hij niet voldoet aan de gestelde kwaliteitsvoorwaarden voor reguliere inschrijving bij de Raad voor Rechtsbijstand. Naar mijn mening had niet een gek, maar iedere normaal denkende en handelende advocaat dat kunnen bedenken. En zijn cliënte moeten waarschuwen.

Op de site van de RvR staat dat alleen ingeschreven advocaten toevoegingscliënten kunnen bijstaan. Ook is de advocaat bekend met de eis van een audit, die het voorportaal is voor de inschrijving. De inschrijving is dus meer dan een formaliteit. Het systeem van inschrijvingen geldt bovendien al sinds 2004 en is ten tijde van de invoering

waarschijnlijk uitgebreid beschreven en uitgelegd. Kortom, de schrijver weet dat de Raad voor Rechtsbijstand werkt met een systeem van inschrijvingen, dat hijzelf niet ingeschreven staat, en dat er dus kans is dat het verzoek wordt afgewezen. Dit alles moet in ieder geval bij hem opkomen op het moment dat hij bij het invullen van het aanvraagformulier geen inschrijfnummer vermeldt.

Vervolgens had hij moeten onderzoeken in welke gevallen een toevoegingsaanvraag van een niet-ingeschreven advocaat gehonoreerd kan worden. Het is immers een reëel risico dat het verzoek niet gehonoreerd wordt, nu hij niet staat ingeschreven. Dat onderzoek heeft de schrijver blijkbaar niet verricht, gezien zijn verontwaardiging over de beslissing op bezwaar, die nochtans overeenkomstig de algemeen bekende restricties is genomen.

Eigen tekortschieten

Helaas, de schrijver heeft dit alles niet gedaan, en zijn cliënte onjuist geïnformeerd. En zo is het allemaal verkeerd gelopen. De schrijver heeft gefaald, niet het systeem.

.....

Wat baat een vrije advocaatkeuze, als de rechtzoekende een slechte advocaat kiest?

.....

Wat ik mij naar aanleiding van het artikel dan ook vooral afvraag, is of de schrijver tegenover zijn onjuist ingelichte cliënte openheid van zaken heeft gegeven. Of dat zij ook nog de bezwaarprocedure heeft moeten betalen, omdat haar advocaat haar voorhield dat het de Raad voor Rechtsbijstand was die een fout maakte, en niet hijzelf.

Een voortschrijdend falen is dat de schrijver zijn eigen tekortkoming niet wil zien. Blind hiervoor, richt hij een ongefundeerde beschuldiging aan het inschrijvingssysteem. Ongefundeerd, mede, omdat het genoemde art. 6 lid 3 sub c EVRM een vrije advocaatkeuze in vervolgingszaken beschrijft en niet in

civiele zaken. Het artikel van het EVRM scheidt bovendien taalkundig het recht op vrije advocaatkeuze van de toevoegingsgevallen door het woordje 'of', en verleent daarmee dus al geen recht op vrije advocaatkeuze in toevoegingszaken.

Wat daarvan ook zij, mij treft vooral het gebrek aan inzicht over het eigen tekortschieten. Door een dergelijk gebrek aan zelfkennis wordt verbetering van de kwaliteit van de dienstverlening illusoir. Wat baat een vrije advocaatkeuze, als de rechtzoekende een slechte advocaat kiest?

Het systeem van de audit kan bij de schrijver ook geen genade vinden als kwaliteitstoets. Naar zijn mening moet zijn bekwaamheid uitgangspunt zijn voor de Raad voor Rechtsbijstand, en niet een audit. Dat hij op grond van die mening, die haaks staat op de bekende eisen van de Raad, klaarblijkelijk zijn cliënte heeft geïnformeerd, overtuigt nou niet bepaald van zijn bekwaamheid. De schrijver hanteert als voornaamste maatstaf voor zijn bekwaamheid, dat hij 28 jaar in het vak zit. Het streven naar hogere kwaliteit, meer openheid en transparantie lijkt mij echter een stuk zinvoller dan jaren tellen.

.....

(advertenties)

FIF 33
RECHERCHE- EN INFORMATIEBUREAU
Voor bedrijven, particulieren en advocatuur

- Onrechtmatig ziekteverzuim
- Alimentatiezaken
- Controle werkzaamheden
- Handelsinformatie
- Fraude / Bedrijfsdiefstal
- Privé-onderzoeken

010 - 477 33 22 www.fif33.nl
Goedgekeurd door Min. van Justitie POB 238
Heemraadssingel 186 • 3021 DM Rotterdam
Fax: 010 - 477 08 30 • e-mail: info@fif33.nl

Alt Kam Boer advocaten

Civiele cassatie?

- prijsafspraken mogelijk
- ook op basis van toevoeging

Info: mr H.J.W. Alt, Pb. 82228, 2508 EE Den Haag,
tel.: 070 358 94 79, fax: 070 358 51 97
alt@altkamboer.com, www.altkamboer.com

Rechtbank miskent habeas

Ook verlengde inverzekeringstelling is inverzekeringstelling

De Rechtbank Amsterdam oordeelde onlangs dat de rechter-commissaris in het kader van de voorgeleiding ex art. 59a Sv een verlengde inverzekeringstelling niet op rechtmatigheid mag toetsen. Dat is in strijd met grondwet en verdragen. ‘Het is zorgelijk dat Nederlands grootste rechtbank een mogelijkheid creëert om te ontsnappen aan de normerende strekking van art. 5 en 6 EVRM.’

W.H. Jebbink
advocaat te Amsterdam¹

Volgens het zogenoemde subsidiariteitsbeginsel dienen de lidstaten fundamentele rechten zelf, op nationaal niveau, te garanderen. Van een Nederlandse rechter mag dan ook worden verwacht dat de verdragsrechten ten volle worden verleend. Dat dit in de praktijk niet altijd gebeurt, blijkt uit een beschikking van de Rechtbank Amsterdam op een beroep van de officier van justitie ex art. 59a Sv. De rechtbank oordeelde dat de rechter-commissaris een verlengde inverzekeringstelling niet op rechtmatigheid mag

toetsen.² Dit oordeel ondermijnt de kern van de rechtspositie van de verdachte.

De feiten waren als volgt. ‘Verdachte is op 14 juni 2007 [...] om 13.33 uur in verzekering gesteld. De officier van justitie heeft met ingang van 15 juni 2007 om 9.42 uur het bevel tot inverzekeringstelling verlengd voor ten hoogste drie dagen. Op 15 juni 2007 werd verdachte ter toetsing van de inverzekeringstelling om 16.42 uur aan de rechter-commissaris voorgeleid. De rechter-commissaris heeft geoordeeld dat de inverzekeringstelling van verdachte niet onrechtmatig is, maar heeft verdachte “desondanks” onmiddellijk in vrijheid gesteld. Daartoe heeft de rechter-commissaris overwogen dat niet valt in te zien, in het licht van de nog te verrichten onderzoekshandelingen (zo begrijpt de rechtbank), dat de verlenging

van de inverzekeringstelling dringend noodzakelijk is.’

De beoordeling van de rechtbank luidde: ‘Dit oordeel miskent [...] dat artikel 59a lid 5 van het Wetboek van Strafvordering de rechter-commissaris “slechts” de bevoegdheid geeft de verdachte onmiddellijk in vrijheid te stellen indien hij de inverzekeringstelling onrechtmatig oordeelt. In dat verband dient de rechter-commissaris te toetsen (zo volgt ook uit de Kamerstukken II 1992/93, 21 225, nr. 13) of:

- sprake is van een redelijk vermoeden van schuld;
- sprake is van een verdenking ter zake van een strafbaar feit waarvoor voorlopige hechtenis is toegelaten;
- de inverzekeringstelling in het belang is van het onderzoek;
- de vormvoorschriften ter zake inverzekeringstelling in acht zijn genomen;

¹ Zie www.spongadvocaten.com.

² Rechtbank Amsterdam 10 september 2007, LJN BB3597.

corpus

.....
Dat de R-C een verlengde
inverzekeringstelling
volgens de rechtbank niet
op rechtmatigheid mag
toetsen, ondermijnt de
kern van de rechtspositie
van de verdachte
.....

Cel van het Haagse
politiebureau Segbroek

- de inverzekeringstelling niet in strijd is met het ongeschreven recht, meer in het bijzonder de beginselen van een goede procesorde.

Aangenomen moet worden dat de rechter-commissaris de inverzekeringstelling van verdachte hieraan volledig heeft getoetst en geen onrechtmatigheden heeft geconstateerd, in welk geval hij verdachte niet in vrijheid had mogen stellen. [...] Voor zover de rechter-commissaris tot uitdrukking heeft willen brengen dat de toetsing van de inverzekeringstelling van verdachte, op verzoek van de officier van justitie, ook het bevel tot verlenging van de inverzekeringstelling omvat, oordeelt de rechtbank dat een dergelijk uitgangspunt geen steun vindt in de wet, noch in de wetsgeschiedenis.³

Essentieel en fundamenteel

De rechtbank rept in het geheel niet over grondwettelijke of internationale verdragsgaranties, op basis waarvan deze kwestie bij uitsteking had moeten worden benaderd. Art. 15 lid 2 Grondwet, art. 14 IVBPR en art. 5 EVRM garanderen eenieder die door de politie wordt gearresteerd een onverwijld voorgeleiding aan een rechter (dan wel magistraat met *judicial power*) die zijn invrijheidstelling kan gelasten. Dit is, aldus het Europese Hof voor de Rechten van de Mens: 'a fundamental human right, namely the protection of the individual against arbitrary interferences by the State with his right to liberty. Judicial control of interferences by the executive is an essential feature of the guarantee embodied in Article 5 § 3, which is intended to minimise the risk of arbitrariness and to secure the rule of law.'³ Die *judicial power*, waarover de magistraat dient te beschikken, houdt volgens het Europese Hof, waar nodig, een *verplichting* in tot invrijheidstelling: 'The [...] substantive requirement imposes on him [de autoriteit, WHJ] the obligations of reviewing the circumstances militating for or against detention, of deciding, by reference to legal criteria, whether there are reasons to justify detention and of ordering re-

3 Onder veel meer, bijvoorbeeld EHRM 17 juni 2003, appl.no. 41478/98 (Nuray Sen tegen Turkije).

Omdat hier de verlenging al na twintig uur werd bevolen, had de rechtbank een uitgelezen kans om paal en perk te stellen aan de onrechtmatige verlengingspraktijk

lease if there are no such reasons.⁴

Art. 57 Sv geeft de (hulp)officier van justitie de bevoegdheid een verdachte in verzekering te stellen 'in het belang van het onderzoek'; op grond van art. 58 Sv kan de officier van justitie de inverzekeringstelling met nog eens drie dagen verlengen, bij 'dringende noodzakelijkheid'. De zogenoemde *Habeas corpus*-procedure is geregeld in art. 59a Sv: uiterlijk binnen drie dagen en vijftien uur moet de rechter-commissaris de rechtmatigheid toetsen van de 'inverzekeringstelling.' Met de genoemde termijn beoogde de wetgever te voldoen aan de eis de gearresteerde *promptly* voor een rechter te leiden.⁵

Verlenging is inverzekeringstelling

Waarom dient de verlenging van de inverzekeringstelling onder het begrip 'inverzekeringstelling' als bedoeld in art. 59a Sv te worden begrepen? Op de eerste plaats op basis van teleologische wetsinterpretatie: een verbod van rechterlijke toetsing van de verlenging is in strijd met het IVBPR en het EVRM. De toetsing door de rechter-commissaris is door de wetgever juist in het leven geroepen om tegemoet te komen aan de hiervoor al genoemde verdragsisen.⁶

Op de tweede plaats volgt de ver-

4 Bijvoorbeeld EHRM 4 december 1979, Series A no. 34, pp. 13-14, § 31 (Schiesser tegen Zwitserland).

5 Voortvloeiend uit EHRM 29 november 1988, NJ 1989, 815 (Brogan en anderen tegen het Verenigd Koninkrijk).

6 Kamerstuk nr. 4 is het Rapport van de Commissie herijking Wetboek van Strafvordering (maart 1994), 'De inverzekeringstellingsprocedure in het licht van art. 5 EVRM', TK 1992-1993, nr. 4.

smelting van inverzekeringstelling en haar verlenging uit het systeem van de wet. De mogelijkheid tot verlenging is gepositioneerd tussen de inverzekeringstelling en de toetsing daarvan. Voorts bijvoorbeeld stelt art. 62 Sv dat (uitsluitend) de *in verzekering gestelde* verdachte mag worden onderworpen aan maatregelen in het belang van het onderzoek (zoals beperkingen). De redenering van de rechtbank volgend, zouden opgelegde beperkingen moeten vervallen zodra de inverzekeringstelling wordt verlengd (nu art. 62 Sv deze niet nadrukkelijk verleent voor verlengde inverzekeringstelling).

Tot slot blijkt uit de wetsgeschiedenis dat de *inverzekeringstelling* wordt aangeduid als periode van in totaal zes dagen en dat volgens de minister van Justitie de rechter-commissaris de invrijheidstelling moet gelasten indien hij *de vrijheidsbeneming* onrechtmatig oordeelt. Hier werd niet specifiek over toetsing van de verlenging gesproken, omdat toetsing 'in de regel' reeds 'uiterlijk drie dagen na de aanhouding van de verdachte' zou moeten plaatsvinden en het Openbaar Ministerie pas na drie dagen zou moeten beslissen over eventuele verlenging.⁷

Uitsluitend indien verlenging onder inverzekeringstelling in de zin van art. 59a Sv wordt geschaard, loopt Nederland in de pas met zijn eigen grondwet en het verdragsrecht. Het is de bedoeling van de artt. 5 en 6 EVRM geweest om de uitoefening van bevoegdheden door justitiële organen te normeren. Het gaat om normcondities die staatsmacht ofwel de discretionaire bevoegdheid van de rechter beperken. Met dit voor het strafproces elementaire uitgangspunt is het onverenigbaar om een rechterlijk oordeel hiervan uit te zonderen.⁸ Het is vanuit dit rechtsstatelijk perspectief zorgelijk dat de grootste rechtbank in ons land zo'n ontsnappingsmogelijkheid voor zichzelf creëert.

Uitgelezen kans

Anders dan de rechtbank in haar uitspraak (haar citaat uit de parlementaire

7 Vgl. TK 1992-1993, 21 225, nr. 8, p. 8; nr. 12, p. 4 en 5; nr. 13, p. 6 en 7.

8 Vgl. C.P.M. Cleiren, *Beginselen van een goede procesorde*, Arnhem, 1989, p. 174 en p. 317-318.

geschiedenis is onvolledig) aangeeft, heeft de wetgever de toetsingsgronden die de rechter-commissaris ter beschikking staan, niet gelimiteerd. Het vijfde aspect, waarop de toetsing zich moet richten, is namelijk 'of de inverzekeringstelling niet op andere gronden, bijvoorbeeld wegens strijdigheid met beginselen van een behoorlijke strafrechtspieg, onrechtmatig is.'⁹ Schending van de beginselen van een behoorlijke procesorde was in de voorliggende zaak overigens nadrukkelijk aan de orde.

De mogelijkheid van verlenging is volgens de wetsgeschiedenis vooral bedoeld om het onderzoek zover te kunnen afronden dat de officier van justitie in staat wordt gesteld te beslissen over verdere vrijheidsbeneming dan wel het heenzenden van de verdachte – al dan niet met een dagvaarding.¹⁰ De Aanwijzing inverzekeringstelling van het College van procureurs-generaal

vermeldt aansluitend hierop dan ook: 'Het is duidelijk dat het ook uit oogpunt van doelmatigheid gewenst is dat het opsporingsonderzoek zoveel mogelijk tijdens de eerste drie dagen van inverzekeringstelling wordt afgerond, zover dat de officier van justitie reeds dan kan beoordelen of de verdachte in vrijheid kan worden gesteld dan wel voorlopige hechtenis noodzakelijk is.'¹¹

Corstens huldigt de opvatting dat verlenging niet al dadelijk bij het begin van de inverzekeringstelling mag worden bevolen, met het oog op een goede rechtsbescherming van de verdachte: 'De inverzekeringstelling vangt aan op het moment dat het bevel gegeven wordt. Onjuist is de praktijk, de inverzekeringstelling op een later tijdstip dan dat van het moment van geven van het bevel te laten ingaan, bijvoorbeeld pas zodra de zes uren van artikel 61 Sv zijn afgelopen. Een redelijke interpretatie van artikel 61

Sv in verbinding met art. 57 Sv laat die gang van zaken niet toe.'¹²

Met het voorliggende geval had de rechtbank een uitgelezen kans om paal en perk te stellen aan de door Corstens gehekelde verlengingspraktijk. Het betrof hier immers een welhaast excessieve situatie: de verlenging werd al na twintig uur bevolen. Daartoe ontbrak iedere doelmatigheid, temeer omdat de verdachte binnen drie dagen na het ingaan van de ('gewone') inverzekeringstelling aan de rechter-commissaris werd voorgeleid.

Heenzenden

Ik vertrouw erop dat de rechters-commissarissen in Amsterdam weer naar hartenlust eenieder zullen heenzenden die volgens hen niet langer moet vastzitten. Zo niet, dan zal de verdachte in sommige gevallen soelaas moeten zoeken bij de kortgedingrechter.

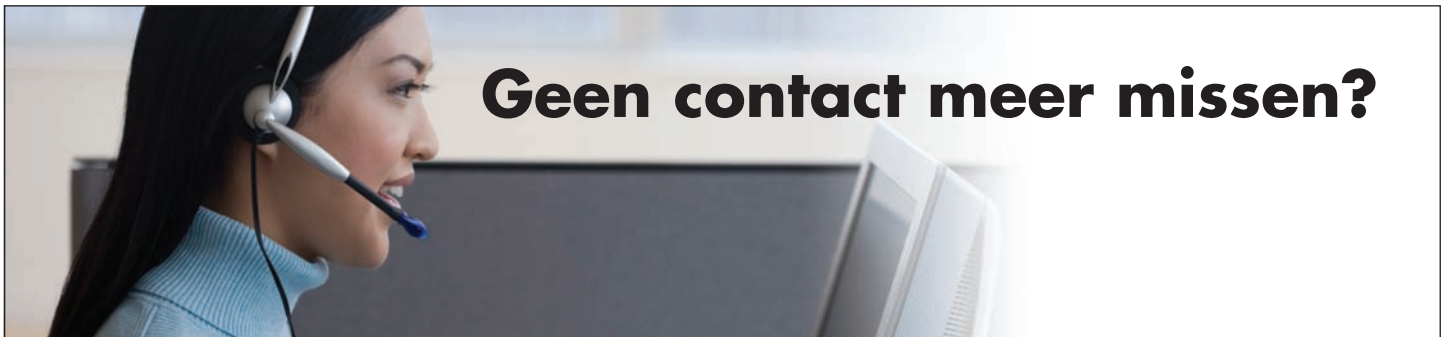
9 TK 1992-1993, 21 225, nr. 12, p. 9

10 TK 1992-1993, 21 225, nr. 12, p. 5/6.

11 *Stcr.* 2000, 43 en *Stcr.* 2004, 246.

12 G. J. M. Corstens, in: *Handboek strafzaken*, (juni 2002), [8.1]-5.

(advertentie)

Geen contact meer missen?

Het eerste contact met bijna iedere relatie verloopt via de telefoon. Toch heeft het opnemen van de telefoon niet altijd de hoogste prioriteit. Hoe vaak komt het niet voor dat bellers een voicemail krijgen, in een wachtrij terecht komen of helemaal niet te woord worden gestaan? Call Care neemt als antwoordservice deze zorg uit uw handen en garandeert bereikbaarheid, verwerking en terugkoppeling van uw telefoonverkeer.

Naast het aannemen van de telefoon kan Call Care uw afspraken met potentiële cliënten inplannen, urgente telefoontjes gelijk doorverbinden (of een SMS versturen) en informatie verstrekken over uw dienstverlening. Call Care werkt al jaren naar grote tevredenheid voor veel advocatenkantoren. In deze jaren hebben de medewerkers van Call Care veel branche specifieke kennis verworven. Termen als confrère, pleitnota, piketdienst, griffievakje, cassatie etc. zijn onderdeel van hun dagelijks vocabulaire.

Bent u geïnteresseerd? Bel met 010-280 33 33
of e-mail naar info@callcare.nl

www.callcare.nl www.balieplus.nl

Uw assistent op afstand

Word ook een BeterWeter.

Probeer **Kluwer Navigator Advocaat**
een week lang gratis.

Slimme advocaten weten het al. Je wordt alleen een BeterWeter als je er twee keer zo sterk voor staat. En dat kan met **Kluwer Navigator Advocaat**. Online vakinformatie afkomstig uit gerenommeerde bronnen zoals de ADW, de Juridische Bibliotheek, Legal Office, de Groene Serie en de Editie Cremers. De krachtige zoekengine zorgt ervoor dat u tot nog betere zoekresultaten komt.

Word ook een BeterWeter. Meld u aan voor een week gratis toegang op www.kluwer.nl/beterweter. **Kluwer Navigator. Net dat beetje meer kennis.**

Hoe hoort het eigenlijk?

Vierde druk van de Boekman is uit

.....
Leonie Rammeloo

redactielid
.....

De vraag of een advocaat tuchtrechtelijk laakbaar handelt of niet, wordt uitsluitend beantwoord door toetsing aan de norm van art. 46 van de Advocatenwet (en niet aan bijvoorbeeld de Gedragsregels). Wanneer alleen art. 46 bepaalt 'wat een advocaat betaamt', is het belangrijk om te weten hoe de tuchtrechter de in dit artikel beschreven norm uitlegt én of die uitleg door de jaren heen aan verandering onderhevig is. Om die reden is Sonja Boekman, de *grande dame* van het advocatentuchtrecht, in 1993 begonnen met het in boekvorm becommentariëren en bundelen van tuchtrechtspraak. Zij verzorgde zelf de eerste en (in 1998) de tweede druk. Na haar overlijden in 2000 heeft 'de leerstoel Advocatuur' aan de Universiteit van Amsterdam het stokje van haar overgenomen; in 2003 bewerkten toenmalig hoogleraar Quant en zijn medewerker mevrouw Steenmetser-Bakker de Boekman tot een derde druk. In december 2007 verscheen de vierde druk, bewerkt door prof. Bannier, de huidige hoogleraar.

De Boekman is verplichte kost voor elke advocaat. Het boek gaat gedetailleerd in op de vele facetten van de advocatuurlijke praktijk en geeft weer hoe de tuchtrechter advocatuurlijk handelen beoordeelt. Los van de relevantie van de inhoud, is de luchtige en heldere toon bijzonder: het leest gewoon heel prettig. Bovendien is het boek overzichtelijk. Met de gedetailleerde inhoudsopgave en de index zijn, naar mijn ervaring, antwoorden op concrete vragen snel gevonden.

In de vierde druk heeft Bannier vele waarvolle aanvullingen aangebracht. Niet alleen zijn zo'n honderd recente uitspraken toegevoegd, in het hoofdstuk over de grenzen van het tuchtrecht is een nieuwe paragraaf over de advocaat als mediator of echtscheidingsbemiddelaar opgenomen. Ook nieuw is het hoofdstuk over de procedure inzake de onbehoorlijke praktijkuitoefening (artt. 60b e.v. Advocatenwet). Hoewel deze procedure strikt genomen niet onder het tuchtrecht valt, is de tuchtrechter wel met de uitvoering ervan belast. Bannier zal indertijd als Amsterdamse deken de nodige ervaring hebben opgedaan met dit deel van de Advocatenwet. Het is een goede keuze om dit onderwerp toe te voegen aan de Boekman.

Meerdere ikken

Toch een kritische noot: Sonja Boekman heeft er destijds voor gekozen haar commentaar op tuchtrechtspraak te leveren in de ik-vorm (door die keuze is het boek volgens mij ook zo goed leesbaar). Deze keuze is gehandhaafd door de bewerkers van de latere drukken. Bannier heeft echter de behoefte gevoeld om onderscheid aan te brengen tussen de 'ik' van Sonja Boekman en de vorige bewerkers en die van hemzelf. Zo verwijst hij naar zichzelf (als: 'bewerker 4e druk') of duidt hij een mening aan als zijnde van Sonja Boekman. Deze toevoegingen komen de leesbaarheid van het boek niet ten goede; ik zie ook geen noodzaak voor dit onderscheid tussen oorspronkelijke schrijfster en bewerker. De bewerker van een nieuwe druk die grote delen van de bestaande tekst ongewijzigd laat, schaart zich achter de bestaande tekst. Passages die worden

.....
Prof. mr. F.A.W. Bannier, mr. S. Boekman,
Advocaten-tuchtrecht. Vierde druk. Deventer:
Kluwer, 2007. ISBN: 97 890 1304 900 8.
Prijz: € 37,50 (incl. btw).

gewijzigd of toegevoegd, hoeven wat mij betreft niet herleidbaar te zijn tot de bewerker. Dit geldt temeer nu Sonja Boekman nog steeds als auteur staat vermeld en het (daarmee) nog steeds Sonja Boekman is die in de ik-vorm schrijft. Daarbij blijkt wel uit verwijzingen naar recente rechtspraak of ontwikkelingen wat de aanvullingen of aanpassingen van de laatste bewerker zijn.

Hoe dan ook: verplichte kost, die dankzij prof. Bannier weer up-to-date is.

In dit korte overzicht worden de belangrijkste fiscale ontwikkelingen op het terrein van (echt)scheiding in het jaar 2007 besproken.

Fiscale aspecten van scheiding 2007

.....
Frank van den Barselaar
fiscaal jurist te Rotterdam'
.....

Verrekenvorderingen

In 1999, dus vóór de invoering van de Wet op de inkomstenbelasting 2001, speelt een casus waarin belanghebbende in een scheiding is verwickeld en een vordering op de gewezen partner heeft uit hoofde van een verrekenbeding. In geschil is de verwerking van deze vordering in de aangifte vermogensbelasting. Deze vraag is voorgelegd aan de fiscale kamer van de Hoge Raad (HR 26 januari 2007, nr. 41.965).

Belanghebbende stelde in de procedure allereerst dat de vordering pas ontstaat na de inschrijving van de scheiding. De Hoge Raad oordeelt echter dat de vordering tot verrekening van jaar tot jaar ontstaat en dat dus niet gesteld kan worden dat tot de inschrijving van de scheiding in 2001 geen vordering aanwezig is.

Nu de Hoge Raad tot het oordeel komt dat de vordering bestaat, moet aan de vordering een waarde worden toegekend. Deze waardering voor de vermogensbelasting per 1999 is niet makkelijk omdat op dat moment de procedure nog liep: belanghebbende vorderde f 42.500.000 uit hoofde van het verre-

kenbeding terwijl in 2003 uiteindelijk overeenstemming werd bereikt op een vordering van f 15.000.000.

Bij het vaststellen van de waarde van de vordering spelen volgens de conclusie van de A-G de volgende factoren een rol:

- de kans dat belanghebbende geen beroep doet op haar rechten;
- de kans dat de vordering door de echtgenoot succesvol wordt bestreden;
- de omvang van de onverteerd gebleven inkomsten;
- de opeisbaarheid van de vordering en eventuele rentedragendheid, en
- de gegoedheid van de debiteur.

Hoewel het arrest is gewezen voor de inmiddels afgeschafte vermogensbelasting, is het arrest van belang voor de huidige praktijk van belang voor het vaststellen van de vermogensbestanddelen die worden belast in de box inkomen uit sparen en beleggen (box 3) van de Wet op de inkomstenbelasting 2001. Met name kunnen nadelen ontstaan als een verrekenvordering voor een belangrijk deel is gebaseerd op vermogen dat niet in box 3 wordt belast: degene met de vordering zal steeds 1,2% vermogensrendementsheffing moeten voldoen. De ander mag de verreken-schuld weliswaar opvoeren als schuld die in mindering komt op de bezittingen, maar als per saldo een negatief vermogen in box 3 resteert, dan leidt dat niet tot een belastingteruggaaf.

In voorkomende situaties kan het daarom vanuit fiscaal oogpunt aan-

trekkelijk zijn om een gemeenschap te creëren van de vermogensbestanddelen waarvan duidelijk is dat deze onder de reikwijdte van het verrekenbeding vallen.

Eigenwoningreserve gewezen partners

Het uitgangspunt van de fiscale wetgever is dat verrekenvorderingen of schulden in beginsel niet rechtstreeks verbonden zijn aan de bezittingen en schulden die bepalend zijn voor de omvang van de verrekenvordering, maar slechts dienen als rekengrootheid bij het vaststellen van een vordering in geld. Als de echtelijke woning bijvoorbeeld buiten iedere gemeenschap blijft en privébezit is van de man, dan zal een verplichting van de man uit hoofde van een finaal verrekenbeding fiscaal losstaan van de eigen woning: als de man een schuld aangaat ter voldoening van zijn verrekenplicht, dan zal deze schuld fiscaal niet worden aangemerkt als een eigenwoningsschuld.

Ditzelfde geldt in beginsel voor de bijleenregeling: verrekenvorderingen en/of -schulden blijven voor de toepassing van deze bepaling buiten beschouwing. Als de man uit het vorige voorbeeld de woning verkoopt, dan zal de gehele eigenwoningreserve (overwaarde) aan hem worden toegerekend, terwijl hij op grond van het verrekenbeding verplicht is om de helft van de overwaarde aan de vrouw uit te betalen.

Deze onlogische, en in mijn ogen

.....
1 Partner bij Zantboer & Partners bv.

Eigenlijk zou de belastingdienst
het erg op prijs stellen om met
iedereen een en/of rekening
te hebben...

ongewenste, uitwerking kan worden voorkomen met een beroep op art. 3:119b Wet op de inkomstenbelasting 2001 (Wet IB 2001). Als de man en de vrouw daar samen om verzoeken, dan wordt de eigenwoningreserve toegerekend rekening houdend met het verrekenbeding, zodat ieder een eigenwoningreserve heeft die aansluit bij de aanspraak op de overwaarden.

In het besluit van 20 februari 2007 (nr. CPP2006/1942M, *Stcrt.* 2007, nr. 42) wordt deze uitleg van art. 3.119b Wet IB 2001 bevestigd, maar tegelijkertijd worden vergoedingsrechten zoals de reprise en recompensie uitgesloten van de mogelijke goedkeuring. Als de man uit het vorige voorbeeld geen verrekenplicht heeft, maar een schuld aan de vrouw omdat deze haar eigen privégeden in de woning van de man heeft geïnvesteerd, dan kan dus geen beroep worden gedaan op de toerekening van artikel 3.119b Wet IB 2001.

Schenken ex-samenwoners

Op 21 juni 2007 heeft de staatssecretaris van Financiën een besluit gegeven met betrekking tot (onder andere) schenkingsrechten tussen ex-samenwoners. Voor ex-echtgenoten bestaat al langer een goedkeuring die inhoudt dat schenkingen na de echtscheiding onder voorwaarden toch worden belast naar het relatief gunstige tarief tussen echtgenoten. Zonder deze goedkeuring zou het tarief niet 5% tot 27%, maar 41% tot 68% bedragen. Tussen ex-samenwoners bestond een dergelijke goedkeuring niet tot 21 juni 2007: in het besluit besteedt de staatssecretaris expliciet aandacht aan de situatie waarin samenwoners die tijdens de samenwoning in aanmerking kwamen voor het 'goedkope' partnertarief, na de verbreking van de samenwoning schenkingen verrichten. In het besluit wordt bevestigd dat het 'dure' derdentarief op grond van de Successiewet 1956 van toepassing is. Hij keurt

echter goed dat een ongelijke verdeling met daarbij de bedoeling om de ander te bevoordelen, op verzoek belast wordt naar het partnertarief.

Opmerkelijk is de beperking van de goedkeuring tot bevoordelingen via de vermogensverdeling. Hierdoor ontstaat een curieus onderscheid tussen de situatie waarin een gezamenlijke bankrekening zonder nadere verrekening volledig toekomt aan één van beiden en de situatie waarin geen gezamenlijke bankrekening is, maar eveneens wordt besloten om alle banksaldi toe te laten komen aan één van beiden: in de eerste situatie vangt het tarief aan bij 5%, terwijl in de tweede situatie heffing verschuldigd is naar een tarief van minimaal 41%. Op een bevoordeling van bijvoorbeeld € 100.000 bedraagt het verschil in verschuldigde rechten ongeveer € 37.000. De ratio achter dit verschil is niet duidelijk.

Het tijdschrift voor de dynamische, ambitieuze en innovatieve advocaat

Met «JIN» beschikt u over een uniek product en u hebt een voorsprong in kennis. Snelle publicatie van uitspraken met praktijkgerichte annotaties die direct bruikbaar zijn binnen uw rechtspraak.

De meest relevante uitspraken uit de meest relevante rechtsgebieden worden in «JIN» opgenomen en samengevat («JIN» Signalen). Ook wordt een groot deel hiervan geannoteerd («JIN» Geannoteerd).

«JIN» Jurisprudentie in Nederland

Verschijsing:
20 x per jaar;
10 x «JIN» Signalen en
10 x «JIN» geannoteerd

Prijs:
Nu het eerste jaar voor € 199,-,
excl. btw (normaal € 499,-)
Verzamelcassette: € 23,50

Onze uitgaven zijn ook
verkrijgbaar via de boekhandel

Hoofdredactie:
prof. mr. W.A. Zondag

Redactie:
mr. P. Dorhout
mr. M.A.J.G. Janssen
mr. J. Silvis
mr. J.W.H. van Wijk
mr. dr. E.E.G. Gepken-Jager (red.
secr.)
mr. S.N. de Valk (red. secr.)

**Het tijdschrift is naar rechtsgebied ingedeeld.
De volgende rechtsgebieden komen aan bod:**

- **Arbeidsrecht;**
- **Personen- en familierecht;**
- **Ondernemingsrecht;**
- **Civil recht;**
- **Strafrecht.**

Een abonnement op «JIN» geeft u ook toegang tot *JIN.nl*. U kunt online snel en eenvoudig naar uitspraken zoeken binnen het tijdschrift en het archief. Daarnaast ontvangt u wekelijks een e-mailattending, waarin uitspraken worden aangekondigd die in de volgende uitgave worden gepubliceerd.

Met een abonnement op «JIN» bent u voor een aantrekkelijk bedrag altijd sneller op de hoogte van de nieuwste, relevante uitspraken!

Bestel via www.sdu.nl of bel (070) 378 98 80

de snelste link naar uw vakgebied

Sdu UITGEVERS

FNV Bondgenoten

FNV Bondgenoten is de grootste vakbond binnen de FNV. Wij behartigen de collectieve en individuele belangen van 470.000 werkende en niet-werkende leden. FNV Bondgenoten sluit CAO's en sociaal plannen af waarin leden een belangrijke stem hebben. Tevens kunnen leden bij ons terecht voor o.a. financieel advies, loopbaanbegeleiding, hulp bij belastingzaken en rechtshulp op het gebied van werk en inkomen. Onze klantenservice beantwoordt per jaar zo'n 400.000 vragen van leden. Leden van FNV Bondgenoten zijn voornamelijk werkzaam in de marktsectoren metaal, industrie, vervoer, zakelijke dienstverlening en handel. De 25.000 vrijwilligers van FNV Bondgenoten spelen een belangrijke rol in het organisatiebeleid en de uitvoering van het vakbondswerk. Vanuit het hoofdkantoor in Utrecht en de zes regiokantoren werken circa 800 medewerkers.

> Procesjurist m/v

**voor het regiokantoor te Groningen, 35 uur (1fte)
voor (in beginsel) een periode van 1 jaar**

De divisie individuele dienstverlening biedt hulp aan leden van FNV bondgenoten op het gebied van individuele rechtsbijstand. Deze dienstverlening bestaat uit het geven van informatie en advies, begeleiding, bemiddeling en zo nodig het verlenen van procesrechtsbijstand. Wij zijn hierbij deskundig op de terreinen arbeid, ontslag, sociale zekerheid, letselschade, pensioenen/VUT en belasting. Bij de divisie werken bijna 300 mensen werkzaam vanuit 6 kantoren door heel Nederland. Ons hoofdkantoor is gevestigd in Utrecht.

Wat gaat u doen?

U behandelt geschillen op het gebied van arbeids- en sociaal zekerheidsrecht. Tijdens de procesgang adviseert u de leden. U stelt verweer- en bezwaarschriften op en geeft aanzetten tot een juridische oplossing van geschillen. Indien een regeling in der minne niet mogelijk blijkt te zijn, verleent u bijstand in rechte. Het voeren van procedures vindt in hoofdzaak bij de kantonrechter en sector Bestuursrecht van de rechtbank plaats. In het team bent u medeverantwoordelijk voor de collegiale samenwerking en de bevordering van een bedrijfscultuur, waarin resultaatgerichtheid, prestatiekwaliteit, prestatiemotivatie, coaching en teamwork een centrale rol vervullen.

Wie zoeken wij?

De ideale kandidaat beschikt over een afgeronde juridische opleiding op universitair niveau en heeft minimaal 3-5 jaar werkervaring als procedurerend jurist. U bent in staat zelfstandig te werken en u kunt goed presteren onder druk. U bent gericht op een vlotte, efficiënte en persoonlijke service aan cliënten. Daarnaast is het belangrijk dat u beschikt over uitstekende onderhandelingsvaardigheden.

Wat bieden wij?

Een afwisselende en uitdagende functie binnen een interessante en veranderende werkkring die volop in de maatschappelijke belangstelling staat. Op basis van een 35-urige werkweek bedraagt uw salaris minimaal € 2.862,96 en

maximaal € 4.008,14. Tevens bieden wij u een uitstekend pakket secundaire arbeidsvoorwaarden. De functie is in beginsel voor een periode van 1 jaar. Bij goed functioneren behoort een vaste aanstelling tot de mogelijkheden.

Bent u geïnteresseerd?

Voor meer informatie over deze functie kunt u contact opnemen met de heer F.H.J. Swarte (Regiomanager) tel. 050-3631481. U kunt ook contact opnemen met mevrouw C. Dijkstra (P&O-adviseur) tel. 030-2738374. De uitgebreide functiebeschrijving kunt u opvragen via personeelszaken@bg.fnv.nl. Indien u geïnteresseerd bent kunt u tot en met 23 maart 2008 uw curriculum vitae met begeleidend schrijven sturen naar de Dienst P&O (personeelszaken@bg.fnv.nl) onder vermelding van vacaturnummer 2007-068-CD of via de reguliere post (Postbus 9208, 3506 GE te Utrecht).

> *Werk in je voordeel*

Wetenschapper vindt

Annelies Couzijn

.....
'Advocaten kunnen hun cassatiestrategie niet optimaal bepalen omdat hun zicht beperkt is tot de eigen praktijk'
.....

Soms zit het mee, soms zit het tegen. De ene keer ziet de Hoge Raad wel iets in een cassatiemiddel, de andere keer wordt het van tafel geveegd. Wanneer leidt een cassatieschriftuur tot vernietiging? Wat zijn kansarme en wat zijn kansrijke argumenten?

..... •
Michel Knapen
journalist
..... •

Met haar proefschrift *Kans op cassatie in strafzaken* geeft Annelies Couzijn (1949) een fraaie inkijk in wat zij de 'black box' van de strafkamer van de Hoge Raad noemt. Tien procent van alle behandelde dagvaardingszaken (van 1997 tot en met 2001) ging door haar handen, zo'n tweeduizend stuks. Na het coderen van vierhonderd steekproefzaken en met de nodige statistische technieken valt er nu voor het eerst wat te zeggen over de kans of een cassatiemiddel zal leiden tot vernietiging van het arrest van een hof. Afgelopen juni promoveerde zij op deze lijvige studie aan de Universiteit Leiden.

Sinds 1995 heeft Couzijn een adviesbureau, waarin zij op verzoek van strafrechtadvocaten cassatieschrifturen opstelt. 'Ik heb me in mijn eigen praktijk verbaasd hoe weinig representatief materiaal er is over cassaties in het strafrecht. Er ontbrak een serieuze studie over het werk binnen de strafkamer

van de Hoge Raad. Het was onbekend wat de grote lijnen zijn die de Hoge Raad volgt in zijn beslissingen. De Hoge Raad gaat wel op cassatiemiddelen afzonderlijk in, maar een overzicht was er nog niet.' Couzijn, die eerder officier van justitie (Den Haag) en advocaat-generaal (Arnhem en Den Haag) was, heeft nu dat overzicht klaar. Het kan worden gelezen als een handleiding voor strafrechtadvocaten die op zoek zijn naar dat ene succesvolle cassatiemiddel.

Slechts één op de tien

In de onderzochte periode vingen individuele verzoekers doorgaans bot met hun cassatieberoepen: ongeveer tien procent leidde tot vernietiging van het bestreden arrest. Dat lage percentage is mogelijk te verklaren doordat advocaten vooraf niet goed kunnen bepalen welke strategie ze eigenlijk moeten volgen. 'De NJ geeft geen representatief beeld van aanbod en afloop in cassatie. Voor advocaten is het enige referentiekader de eigen praktijk, ze vergelijken een zaak met een eerder cassatieberoep dat ze hebben ingesteld. In driekwart van de zaken worden

argumenten afgedaan met een minimale motivering. Daar kun je als advocaat te weinig van leren.' Kortom, het zicht van strafadvocaten was beperkt tot de eigen praktijk. Couzijn werkte aselekt en met een relatief veel grotere steekproef. 'Dan pas kun je kansuitspraken doen met een verantwoorde betrouwbaarheid.'

Met een betrouwbaarheid van 95 procent durft Couzijn dan ook de stelling aan dat de kans op cassatie te voorspellen is. 'Je kunt niet zeggen: de kans op cassatie is honderd procent voorspelbaar. De Hoge Raad is geen robot waar je iets instopt en waarvan je weet wat er uitkomt. Cassaties zijn dus deels niet voorspelbaar. Er komen nieuwe wetten, bestaande wetten worden aangepast, er ontstaan nieuwe inzichten in de jurisprudentie – er zijn dus *fuzzy* elementen waardoor je niet altijd kunt voorzien hoe een cassatiemiddel uitpakt.'

gebeurde in de onderzoeksperiode vaak incidenteel. Ik heb er geen lijn in kunnen ontdekken.' Couzijn: 'Het OM zou zich vaker als advocaat van de samenleving kunnen opstellen en dus vaker in cassatie moeten gaan om zo een zaak helder te krijgen.' In de helft van de gevallen bevat een cassatieberoep van het OM succesvolle middelen, die nagenoeg altijd leiden tot cassatie. Bij individuele verzoekers bevat slechts 13,5 procent succesvolle middelen; in bijna 9 procent van die gevallen met succesvolle middelen volgt geen cassatie omdat de Hoge Raad zelf verbetert.

Een belangrijke indicator voor cassatie is de behandeltijd, de tijd die zit tussen de bestreden uitspraak van de feitenrechter en het arrest van de Hoge Raad. 'Dit geldt voor alle strafzaken, behalve bij geweldsmisdrijven – daar lijkt de behandeltijd geen rol te spelen. Is de redelijke termijn overschreden, dan kun je daar als advocaat op wijzen en dan leidt dat tot cassatie, met strafvermindering als gevolg. Trage zaken leiden dus vaak tot cassatie.' Uit Couzijns studie blijkt dat het Antilliaanse hof altijd op tijd is maar dat er in Nederland hoven zijn die er te lang over doen.

Een andere indicator betreft de succesvolle middelen die worden aangedragen, waarvan er twee soorten zijn. De ene categorie leidt direct tot cassatie. 'Maar er zijn ook succesvolle middelen waarvan de Hoge Raad óók vindt dat die hout snijden, maar waarbij hij zelf verbetering aanbrengt in de argumentatie van het hof. De Hoge Raad zegt dan dat de uitspraak van het hof op een bepaalde manier moet worden gelezen, en in dat geval volgt er geen cassatie.' Met Couzijns onderzoek valt de kans op cassatie te voorspellen als advocaten het ene of het andere type middel hanteren.

Verlofstelsel?

Ook al zijn advocaten en andere juristen geen statistieklezers, toch valt er voor hen veel uit dit boek te halen. Een advocaat kan beter onderbouwd de keuze van zijn cassatiemiddelen bepalen en zo zijn cliënt duidelijk maken of cassatie wel kans van slagen heeft. De onderzoeker spreekt van een 'kwaliteitsverbetering' van het werk van strafadvocaten. Een succesvol argument geeft echter geen

J.C.M. Couzijn, *Kans op cassatie in strafzaken*. Empirisch onderzoek naar cassatieberoepen in dagvaardingszaken afgehandeld door de Hoge Raad in de periode van 1997 tot en met 2001. Proefschrifteditie Nijmegen 2007: Wolf Legal Publishers, 611 pagina's, ISBN 97 890 5850 265 0. Te bestellen via kansopcassatie@couzijn.nl; € 44,35 (excl. verzendkosten)

garantie voor de toekomst. 'Wetten en inzichten veranderen. Advocaten moeten voortdurend alert blijven en niet blindvaren op argumenten die het ooit goed hebben gedaan.'

Het onderzoek kan ook een rol spelen in een meer politieke discussie: de vraag of er een verlofstelsel moet komen. Couzijn is op voorhand niet voor of tegen. 'Op dit moment worden er veel argumenten met minimale motivering door de Hoge Raad van tafel geveegd. Mede daarom horen we regelmatig de roep om een verlofstelsel, niet onlogisch omdat de wetswijziging die bepaalde dat advocaten verplicht cassatieschriften moesten inleveren weinig heeft bijgedragen aan de kwaliteitsverbetering. We moeten echter niet zomaar een verlofstelsel invoeren om de werkdruk van de Hoge Raad te verminderen. Een empirisch onderzoek naar cassatierechtspraak in de periode na 2001 is nu van groter belang; een beter zicht kan de praktijk verbeteren zonder dat wetgeving nodig is.'

Advocaten moeten niet blindvaren op argumenten die het ooit goed hebben gedaan

Afgezien van deze nuancering heeft Couzijn uit haar grote steekproef enkele bijzondere tendensen en indicatoren voor een kansrijk cassatieberoep ontdekt. Er waren in de onderzoeksperiode verschillen waarneembaar in de kans op cassatie naar herkomst van een strafzaak en naar soort strafzaak. Ook vond Couzijn aanwijzingen voor een marginale rol van de advocaat in cassatie.

Trage zaken succesvol

Een belangrijke cassatie-indicator betreft de partij die om cassatie vraagt: als het Openbaar Ministerie dat doet, dan is de kans veel groter dat dit wordt gehonoreerd dan wanneer een individuele verzoeker het vraagt. Daar staat tegenover dat het OM volgens Couzijn geen duidelijk cassatiebeleid heeft. 'Het

Mevrouw Prasad, uit de serie het Indiaas Bureau. Fotograaf Jan Banning won met deze serie in 2004 The World Press Photo.

Jan Banning verkoopt de foto's in een beperkte oplage; een groot deel van de verkoopprijs komt ten goede komt aan de stichting Colourful Children, die zich ten doel stelt tehuizen te bouwen voor de armste geestelijk gehandicapte kinderen in Tamil Nadu (India).

In 2007 werd het eerste tehuis geopend (in Namakkal). De stichting, die geld verwerft door giften en kunstverkoop, werd in 2006 opgericht door Jan Nelissen, tot 1998 advocaat in Den Bosch. De foto's zouden muren van advocatenkantoren kunnen opsieren...

Zie ook www.colourfulchildren.nl. Stichting Colourful Children, Achter de Kan 5, 5211 GM 's -Hertogenbosch, 073-6144286, info@colourfulchildren.nl

Het bureau van de orde

Onderwerp	Telefoonnummer	E-mailadres
Algemene informatie	070-335 35 35	info@advocatenorde.nl
N.a.w.-gegevens advocatuur	070-335 35 29	info@barbeheer.nl
Auditbureau (kwaliteitszorg)	070-335 35 71 / 82	audit@advocatenorde.nl
Centrale Controle Verordeningen	070-335 35 26	ccv@advocatenorde.nl
Landelijke financiële bijdrage	070-335 35 23	finorg@advocatenorde.nl
Communicatie (o.a. brochures)	070-335 35 52	pr@advocatenorde.nl
BalieNet-certificaten	070-335 35 71 / 26 / 92	certificaat@advocatenorde.nl
Overige vragen van advocaten	070-335 35 71 / 86	helpdesk@advocatenorde.nl

Opleiding	Telefoonnummer	E-mailadres
Beroepsopleiding (09.00-12.00 uur)	070-335 35 55	opl@advocatenorde.nl
Voortgezette Stagiaire Opleiding (VSO)	070-335 35 58 / 78	vso-po@advocatenorde.nl
Permanente Opleiding (PO)	070-335 35 58 / 78	vso-po@advocatenorde.nl
Permanente Opleiding (ontheffingen)	070-335 35 41 / 89	jz@advocatenorde.nl
Vrijstellingen BO en VSO	070-335 35 41 / 89	jz@advocatenorde.nl

Neuhuyskade 94, Postbus 30851, 2500 GW Den Haag
Telefoonnummer algemeen +31 (0)70 - 335 35 35
Faxnummer algemeen +31 (0)70 - 335 35 31

Opleidingen

VSO

Onderhandelen

Onderhandelen volgens de Harvard-methode

14-04-2008: 09:30 - 17:30 uur

15-04-2008: 09:30 - 17:30 uur

Plaats: Utrecht

Doelgroep: VSO/PO

Niveau: *

Instelling: OSR Juridische

Opleidingen,

tel. 030-2315314

Docent(en): Deskundige trainers

Cursusprijs: € 1.100, geen btw

Opleidingspunten

- Juridisch

12 Beroepsvaardigheden

- Management/Organisatie

12 Totaal

PO

Aansprakelijkheidsrecht

Bijzondere rechtsposities en personenschade

22-05-2008: 09:45 - 16:30 uur

Plaats: Utrecht

Doelgroep: PO

Niveau: **

Instelling: OSR Juridische

Opleidingen,

tel. 030-2315314

Docent(en): mr. T.M.D. van den

Beld, mr. W.A. van Veen

Cursusprijs: € 460, geen btw

Opleidingspunten

05 Juridisch

- Beroepsvaardigheden

- Management/Organisatie

05 Totaal

Actualiteiten aansprakelijkheids-

en schadevergoedingsrecht

29-05-2008: 13:15 - 17:45 uur

Plaats: Maastricht

Doelgroep: PO

Niveau: ** Actualiteiten

Instelling: PAO Universiteit

Maastricht,

tel. 043-3883273

Docent(en): prof. mr. T. Hartlief,

prof. mr. S. Lindenbergh

Cursusprijs: € 395, geen btw

Opleidingspunten

04 Juridisch

- Beroepsvaardigheden

- Management/Organisatie

04 Totaal

Agrarisch recht

Actualiteiten Agrarisch Recht

27-05-2008: 13:30 - 16:45 uur

Plaats: Groningen

Doelgroep: PO

Niveau: ** Actualiteiten

Instelling: Juridisch

Contractonderwijs RUG,

tel. 050-3635748

Docent(en): prof. mr. D.W. Bruil

Cursusprijs: € 385, geen btw

Opleidingspunten

03 Juridisch

- Beroepsvaardigheden

- Management/Organisatie

03 Totaal

Arbeidsrecht

Grensoverschrijdende aspecten

van arbeid

28-03-2008: 09:15 - 16:30 uur

Plaats: Zwolle

Doelgroep: PO

Niveau: **

Instelling: Instituut voor

Arbeidsrecht,

tel. 0182-358252

Docent(en): mr. L.J.A. van

Amersfoort, mr. dr. E. Franssen,

drs. J. Sijstermans

Cursusprijs: € 475, exclusief btw

Opleidingspunten

05 Juridisch

- Beroepsvaardigheden

- Management/Organisatie

05 Totaal

Grensoverschrijdende aspecten

van arbeid

17-04-2008: 09:15 - 16:30 uur

Plaats: Den Bosch

Doelgroep: PO

Niveau: **

Instelling: Instituut voor

Arbeidsrecht,

tel. 0182-358252

Docent(en): mr. L.J.A. van

Amersfoort, mr. dr. E. Franssen,

drs. J. Sijstermans

Cursusprijs: € 475, exclusief btw

Opleidingspunten

05 Juridisch

- Beroepsvaardigheden

- Management/Organisatie

05 Totaal

Tussentijdse wijziging van het

arbeidscontract

21-05-2008: 10:00 - 16:30 uur

Plaats: Utrecht

Doelgroep: PO

Niveau: ** Actualiteiten

Instelling: Vermande Studiedagen,

tel. 070-3789896

Docent(en): mr. dr. S.F.H.

Jellinghaus, mr. P.G. Vesterling,

prof. dr. T. Wilthagen, prof. mr.

W.A. Zondag

Cursusprijs € 695, exclusief btw

Opleidingspunten

05 Juridisch

- Beroepsvaardigheden

- Management/Organisatie

05 Totaal

De zieke werknemer

27-05-2008: 09:30 - 17:00 uur

19-06-2008: 09:00 - 17:00 uur

Plaats: Rotterdam

Doelgroep: PO

Niveau: **

Instelling: Instituut voor

Arbeidsrecht,

tel. 0182-358252

Docent(en): drs. W.J. Achterveld,

mr. D.J. Buijs, mr. C.J.

Frikkee, drs. R.A. Heida, mr.

M.C.P.H. Houben, mr. dr. S.F.H.

Jellinghaus, mr. C. Kehrer Bot,

mr. drs. P.M.T. Konings, mr. J.

Meijer, mr. drs. D.W.M. Weesie,

prof. mr. W.A. Zondag

Cursusprijs: € 850, exclusief btw

Opleidingspunten

11 Juridisch

- Beroepsvaardigheden

- Management/Organisatie

11 Totaal

Masterclass Wijziging van

arbeidsvoorwaarden

29-05-2008: 15:00 - 20:30 uur

Plaats: Amsterdam

Doelgroep: PO

Niveau: **

Instelling: Instituut voor

Arbeidsrecht,

tel. 0182-358252

Docent(en): mr. dr. S.F.H.

Jellinghaus, prof. mr. W.A.

Zondag

Cursusprijs: € 475, exclusief btw

Opleidingspunten

04 Juridisch

- Beroepsvaardigheden

- Management/Organisatie

04 Totaal

Ontslag wegens disfunctioneren

- wangedrag en situatie

arbeidsongeschiktheid

30-05-2008: 10:00 - 16:30 uur

Plaats: Utrecht

Doelgroep: PO

Niveau: **

Instelling: Vermande Studiedagen,

tel. 070-3789896

Docent(en): mr. D.J. Buijs, mr. V.

Disselkoen, mr. D.J. Rutgers, prof.

mr. W.A. Zondag

Cursusprijs: € 695, exclusief btw

Opleidingspunten

05 Juridisch

- Beroepsvaardigheden

- Management/Organisatie

05 Totaal

Grensoverschrijdende Arbeid

03-06-2008: 09:30 - 17:00 uur

04-06-2008: 09:00 - 17:00 uur

11-06-2008: 09:00 - 17:00 uur

Plaats: Utrecht

Doelgroep: PO

Niveau: ** Actualiteiten

Instelling: Euroforum,

tel. 040-2974977

Docent(en): F. Dekker, mr. C.L.J.R.

Douven, mr. J. Heuts, mr. F.

Schröder, drs. J.J.G. Sijstermans

Cursusprijs: € 2.199, exclusief btw

Opleidingspunten

05 Juridisch

- Beroepsvaardigheden

- Management/Organisatie
05 Totaal

Actualiteiten Arbeidsrecht

03-06-2008: 13:30 - 16:45 uur

Plaats: Groningen

Doelgroep: PO

Niveau: ** Actualiteiten

Instelling: Juridisch

Contractonderwijs RUG,

tel. 050-3635748

Docent(en): prof. mr. W.A.

Zondag

Cursusprijs: € 385, geen btw

Opleidingspunten

03 Juridisch

- Beroepsvaardigheden

- Management/Organisatie

03 Totaal

Bank- en effectenrecht en

financiering

Vastgoed Financieel

17-04-2008: 09:30 - 16:30 uur

24-04-2008: 09:30 - 16:30 uur

08-05-2008: 09:30 - 16:30 uur

15-05-2008: 09:30 - 16:30 uur

16-05-2008: 09:30 - 16:30 uur

Plaats: Rotterdam

Doelgroep: PO

Niveau: **

Instelling: Het Nederlands

Vastgoed Instituut,

tel. 040-2972788

Docent(en): ir. S. Aalbers, T. van

Garderen, mr. P.J.R. Habraken, T.

Hofstra, ir. R.P. Hümmels, prof. dr.

R.N.G. van der Paardt, ir. M.P.J.M.

van Rhee

Cursusprijs: € 3.899, exclusief btw

Opleidingspunten

25 Juridisch

- Beroepsvaardigheden

- Management/Organisatie

25 Totaal

Clearing & Settlement

20-05-2008: 14:00 – 20:00 uur
27-05-2008: 14:00 – 20:00 uur
Plaats: Amsterdam
Doelgroep: PO
Niveau: **
Instelling: Academie voor
Toegepaste Rechtswetenschappen,
tel. 0570-751230
Docent(en): mr. J.T. Groenendaal,
mr. G.C.L. van Leeuwen, mr. F.F.
Nagelkerke, mr. B.J.A. Zebregs
Cursusprijs: € 1.295 exclusief btw
Opleidingspunten
10 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
10 Totaal

**Compliance – een wankel
evenwicht**

29-05-2008: 10:00 – 16:30 uur
Plaats: Amsterdam
Doelgroep: PO
Niveau: **
Instelling: Academie voor
Toegepaste Rechtswetenschappen,
tel. 0570-751230
Docent(en): mr. M. Hübner
Cursusprijs: € 675, exclusief btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Bestuurs(proces)recht

Subsidies

20-05-2008: 10:00 – 17:00 uur
Plaats: Utrecht
Doelgroep: PO
Niveau: **
Instelling: Studiecentrum
Rechtspleging,
tel. 0575-595300
Docent(en): mr. A.J. Bok, mr. W.
den Ouden
Cursusprijs: € 384, geen btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

**Handhaving in de Vierde tranche
van de Awb**

21-05-2008: 14:00 – 17:15 uur
Plaats: Groningen
Doelgroep: PO
Niveau: ** Actualiteiten
Instelling: Juridisch
Contractonderwijs RUG,
tel. 050-3635748
Docent(en): prof. mr. H.B.
Bröring, mr. F.R. Vermeer
Cursusprijs: € 385, geen btw
Opleidingspunten
03 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
03 Totaal

Subsidies

03-06-2008: 10:00 – 17:00 uur
Plaats: Utrecht
Doelgroep: PO
Niveau: **
Instelling: Studiecentrum
Rechtspleging,
tel. 0575-595300
Docent(en): mr. A.J. Bok, mr. W.
den Ouden
Cursusprijs: € 384, geen btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

**Actualiteiten Bestuurs(proces)-
recht**

04-06-2008: 12:30 – 20:00 uur
Plaats: Assen
Doelgroep: PO
Niveau: ** Actualiteiten
Instelling: Juridisch
Contractonderwijs RUG,
tel. 050-3635748
Docent(en): prof. mr. J.G.
Brouwer, prof. mr. J.H. Jans,
mr. dr. A.T. Marseille, mr. F.R.
Vermeer, dr. H.B. Winter
Cursusprijs: € 550, geen btw
Opleidingspunten
06 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
06 Totaal

Burgerlijk (proces)recht

Actualiteiten civiel recht

14-05-2008: 14:00 – 18:00 uur
Plaats: Utrecht
Doelgroep: PO
Niveau: ** Actualiteiten
Instelling: Studiecentrum
Rechtspleging,
tel. 0575-595300
Docent(en): prof. mr. A.S.
Hartkamp, mr. J.L.R.A.
Huydecoper
Cursusprijs: € 171 inclusief btw
Opleidingspunten
03 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
03 Totaal

Pacht-titel 7.5 BW

21-05-2008: 12:30 – 17:00 uur
Plaats: Nijmegen
Doelgroep: PO
Niveau: ** Actualiteiten
Instelling: CPO Radboud
Universiteit Nijmegen,
tel. 024-3612022
Docent(en): prof. mr. G.M.F.
Sniijders
Cursusprijs: € 325, geen btw
Opleidingspunten
03 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
03 Totaal

Actualiteiten rechtsvordering

03-06-2008: 13:00 – 17:00 uur
Plaats: Utrecht
Doelgroep: PO
Niveau: ** Actualiteiten
Instelling: Studiecentrum
Rechtspleging,
tel. 0575-595300
Docent(en): prof. mr. W.D.H.
Asser
Cursusprijs: € 156, inclusief btw
Opleidingspunten
03 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
03 Totaal

Voorjaarsvergadering NWP

06-06-2008: 13:30 – 17:30 uur
Plaats: Utrecht
Doelgroep: PO
Niveau: ** Actualiteiten
Instelling: Nederlandse Vereniging
voor Procesrecht,
tel. 020-6789277
Docent(en): mr. J.G.A. Linssen,
mr. A.J. van der Meer, mr. J.C.
van Oven
Cursusprijs: n.n.b.
Opleidingspunten
02 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
02 Totaal

Lettselchade

Schadevergoeding

16-05-2008: 09:15 – 17:00 uur
Plaats: Utrecht
Doelgroep: PO
Niveau: **
Instelling: Studiecentrum
Rechtspleging,
tel. 0575-595300
Docent(en): mr. A.V.T. de Bie, mr.
H.J. Vetter
Cursusprijs: € 333, inclusief btw
Opleidingspunten
05 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
05 Totaal

Studium

20-05-2008: 16:00 – 21:00 uur
Plaats: Ede
Doelgroep: PO
Niveau: *** Actualiteiten
Instelling: Laumen Expertise,
tel. 0318-629429
Docent(en): prof. mr. A.J.
Akkermans, prof. mr. J.H.
Wansink
Cursusprijs: € 315, exclusief btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Ondernemingsrecht

**Aansprakelijkheid bestuurders-
commissarissen en
moedervenootschappen**

Het niveau van de opleidingen is als volgt weergegeven:

- * **Basisniveau** (doorgaans minder dan 1 jaar ervaring in het betreffende vakgebied; weinig tot geen voorkennis aanwezig).
- ** **Verdiepingsniveau** (doorgaans meer dan 1 jaar ervaring in het betreffende vakgebied; basiskennis aanwezig en gerichte praktijkervaring vereist).
- *** **Specialisatieniveau** (doorgaans meer dan 3 jaar ervaring in het betreffende vakgebied; hoog kennisniveau aanwezig en gerichte praktijkervaring vereist).

21-05-2008: 09:30 – 17:45 uur

Plaats: Utrecht
Doelgroep: PO
Niveau: **
Instelling: Vermande Studiedagen,
tel. 070-3789896
Docent(en): prof. mr. H.
Beckman, mr. A. van Hees, mr.
M.H.J. van Maanen, B. Vroom,
prof. mr. J.B. Wezeman
Cursusprijs: € 695, exclusief btw
Opleidingspunten
07 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
07 Totaal

**Fiscale aspecten van vastgoed
voor juristen**

27-05-2008: 13:00 – 18:00 uur
Plaats: Bussum/Naarden
Doelgroep: PO
Niveau: *
Instelling: Vermande Studiedagen,
tel. 070-3789896
Docent(en): prof. dr. T.M.
Berkhout MRE MRICS, mr. drs.
W.A.P. Nieuwenhuizen
Cursusprijs: € 695, exclusief btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Ondernemingsrecht Actueel

03-06-2008: 09:30 – 17:00 uur
Plaats: Bussum – Naarden
Doelgroep: PO
Niveau: *
Instelling: Vermande Studiedagen,
tel. 070-3789896
Docent(en): mr. C. de Brauw,
prof. mr. J.B. Huizink
Cursusprijs: € 695, exclusief btw
Opleidingspunten
06 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
06 Totaal

Overige rechtsgebieden

Basiscursus Milieurecht
14-05-2008: 09:30 – 17:00 uur
21-05-2008: 09:30 – 17:00 uur
Plaats: Rotterdam
Doelgroep: PO
Niveau: *
Instelling: Studiecentrum voor
Bedrijf & Overheid,

tel. 040-2974980
Docent(en): J. Granneman, mr.
H. Pennarts, mr. E. Sillevius Smit,
mr. dr. C. Soer, M. Soppe, J.
Tiemans, mr. dr. E. de Valk
Cursusprijs: € 1.649, exclusief btw
Opleidingspunten
12 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
12 Totaal

Dag van de Bedrijfsjurist

22-05-2008: 10:30 – 17:15 uur
Plaats: Den Haag-Scheveningen
Doelgroep: PO
Niveau: **
Instelling: Euroforum,
tel. 040-2974977
Docent(en): H. Bavinck, mr. M.
Blom, drs. J. van Eck, prof. mr.
W.A. Hoyng, prof. mr. H.J. de
Kluiver, mr. F.A.M. Knüppe,
mr. H. Kooy, prof. mr. J.P. van
Marissing, prof. mr. M.J.G.C.
Raaijmakers, mr. B.J. Schoordijk,
mr. P.C. Vas Nunes, mr. J.M.
Voorberg, drs. W.R. Zuurbier
Cursusprijs: € 999, exclusief btw
Opleidingspunten
04 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
04 Totaal

Wetgeving en Security

28-05-2008: 09:30 – 16:30 uur
29-05-2008: 09:30 – 16:30 uur
Plaats: Velp
Doelgroep: PO
Niveau: *
Instelling: Studiecentrum voor
Bedrijf & Overheid,
tel. 040-2974980
Docent(en): mr. F. Olijslager
Cursusprijs: € 1.699, exclusief btw
Opleidingspunten
09 Juridisch
– Beroepsvaardigheden
– Management/Organisatie
09 Totaal

**Aansprakelijkheid bij
Voedselveiligheid**

28-05-2008: 09:30 – 16:30 uur
Plaats: Eindhoven
Doelgroep: PO
Niveau: **
Instelling: Studiecentrum voor
Bedrijf & Overheid,

tel. 040-2974980
 Docent(en): P. de Best
 Cursusprijs: € 699, exclusief btw
 Opleidingspunten
 06 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 06 Totaal

Juridische en fiscale actualiteiten rondom de DGA

28-05-2008: 13:30 – 20:00 uur
 Plaats: Scheveningen
 Doelgroep: PO
 Niveau: **

Instelling: Euroforum,
 tel. 040-2974977
 Docent(en): mr. C.G. Dijkstra,
 prof. dr. E. Heithuis, prof. mr. H.
 Kappelle, mr. P.J. van der Korst,
 prof. mr. H.M.N. Schonis
 Cursusprijs: € 999, exclusief btw
 Opleidingspunten
 05 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 05 Totaal

Personen- en familierecht

Workshop Alimentatierekenen en de ondernemer

05-06-2008: 15:00 – 21:15 uur
 Plaats: Amsterdam
 Doelgroep: PO
 Niveau: **

Instelling: KSU Studie,
 tel. 020-4496420
 Docent(en): mr. A.R. van Wieren,
 A.B.W. Janssens
 Cursusprijs: € 475, exclusief btw
 Opleidingspunten
 05 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 05 Totaal

Ruimtelijke ordeningsrecht en milieurecht

De nieuwe Wro en Grondexploitatiewet in aantocht!

22-05-2008: 13:00 – 17:15 uur
 Plaats: Baarn
 Doelgroep: PO
 Niveau: * Actualiteiten
 Instelling: Vermande Studiedagen,
 tel. 070-3789896
 Docent(en): mr. dr. A.G.A.
 Nijmeijer, mr. S.M. van Velsen, dr.
 J.W. van Zundert
 Cursusprijs: € 495, exclusief btw
 Opleidingspunten
 04 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 04 Totaal

Straf(proces)recht

Highlights Strafrecht

21-05-2008: 15:00 – 21:00 uur
 Plaats: Arnhem
 Doelgroep: PO
 Niveau: ***
 Instelling: Kluwer Opleidingen,
 tel. 0570-673568
 Docent(en): prof. mr. Y. Buruma
 Cursusprijs: € 645, exclusief btw
 Opleidingspunten
 04 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 04 Totaal

Actualiteiten Straf(proces)recht

29-05-2008: 13:30 – 17:45 uur
 Plaats: Groningen
 Doelgroep: PO
 Niveau: ** Actualiteiten
 Instelling: Juridisch
 Contractonderwijs RUG,
 tel. 050-3635748
 Docent(en): prof. mr. B.F. Keulen,
 prof. mr. F. Vellinga-Schootstra
 Cursusprijs: € 425, geen btw
 Opleidingspunten
 04 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 04 Totaal

Vreemdelingenrecht

De AC-procedure in asielzaken

17-03-2008: 09:45 – 16:30 uur
 Plaats: Utrecht
 Doelgroep: PO
 Niveau: **
 Instelling: OSR Juridische
 Opleidingen,
 tel. 030-2315314
 Docent(en): E. Bervoets, mr. L.B.
 Vellenga – Nieuwkerk
 Cursusprijs: € 480, geen btw
 Opleidingspunten
 05 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 05 Totaal

De AC-procedure in asielzaken

28-03-2008: 09:45 – 16:30 uur
 Plaats: Utrecht
 Doelgroep: PO
 Niveau: **
 Instelling: OSR Juridische
 Opleidingen,
 tel. 030-2315314
 Docent(en): E. Bervoets, mr. L.B.
 Vellenga-Nieuwkerk
 Cursusprijs: € 480, geen btw
 Opleidingspunten
 05 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 05 Totaal

Het regime van de vreemdelingenbewaring

17-04-2008: 09:15 – 14:00 uur
 Plaats: Utrecht
 Doelgroep: PO
 Niveau: **

Instelling: OSR Juridische
 Opleidingen,
 tel. 030-2315314
 Docent(en): prof. mr. A.M. van
 Kalmthout
 Cursusprijs: € 265, geen btw
 Opleidingspunten
 03 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 03 Totaal

Actualiteiten gezinshereniging

15-05-2008: 09:45 – 16:30 uur
 Plaats: Utrecht
 Doelgroep: PO
 Niveau: ** Actualiteiten
 Instelling: OSR Juridische
 Opleidingen,
 tel. 030-2315314
 Docent(en): mr. B.K. Olivier
 Cursusprijs: € 480, geen btw
 Opleidingspunten
 05 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 05 Totaal

De Wet arbeid vreemdelingen (WAV) in de arbeidsrechtpraktijk

22-05-2008: 09:45 – 16:30 uur
 Plaats: Utrecht
 Doelgroep: PO
 Niveau: *
 Instelling: OSR Juridische
 Opleidingen,
 tel. 030-2315314
 Docent(en): mr. L.J.A. van
 Amersfoort, mr. B.J. Maes
 Cursusprijs: € 480, geen btw
 Opleidingspunten
 05 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 05 Totaal

Actualiteiten vrijheidsontneming vreemdelingen

23-05-2008: 09:45 – 16:30 uur
 Plaats: Zwolle
 Doelgroep: PO
 Niveau: ** Actualiteiten
 Instelling: OSR Juridische
 Opleidingen,
 tel. 030-2315314
 Docent(en): mr. J.F.M.J.
 Bouwman, mr. L.M. Straver
 Cursusprijs: € 480, geen btw
 Opleidingspunten
 05 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 05 Totaal

De EG-migratierichtlijnen in de rechtspraktijk

30-05-2008: 09:45 – 16:30 uur
 Plaats: Utrecht
 Doelgroep: PO
 Niveau: ***
 Instelling: OSR Juridische
 Opleidingen,
 tel. 030-2315314

Docent(en): mr. dr. H. Oosterom-
 Staples, mr. A. Pahladsingh
 Cursusprijs: € 600, geen btw
 Opleidingspunten
 05 Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 05 Totaal

ADR/Mediation

Psychologische aspecten in de mediation

23-05-2008: 10:00 – 17:00 uur
 Plaats: Bilthoven
 Doelgroep: PO
 Niveau: **
 Instelling: Mediation & Training
 Network The Lime Tree,
 tel. 030-2255910
 Docent(en): drs. A.M. de Graaf
 Cursusprijs: € 510, geen btw
 Opleidingspunten
 – Juridisch
 05 Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 05 Totaal

Verhogen van vertrouwen

03-06-2008: 10:00 – 17:00 uur
 Plaats: Bilthoven
 Doelgroep: PO
 Niveau: **
 Instelling: Mediation & Training
 Network The Lime Tree,
 tel. 030-2255910
 Docent(en): C. Frijters
 Cursusprijs: € 510, geen btw
 Opleidingspunten
 – Juridisch
 05 Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 05 Totaal

Onderhandelen

Onderhandelen volgens de Harvard-methode

14-04-2008: 09:30 – 17:30 uur
 15-04-2008: 09:30 – 17:30 uur
 Plaats: Utrecht
 Doelgroep: VS0/PO
 Niveau: *
 Instelling: OSR Juridische
 Opleidingen,
 tel. 030-2315314
 Docent(en): Deskundige trainers
 Cursusprijs: € 1.100, geen btw
 Opleidingspunten
 – Juridisch
 12 Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 12 Totaal

Overige vaardigheden

Interview en Adviesmethode Advocatuur

26-05-2008: 09:00 – 17:30 uur
 Plaats: Utrecht
 Doelgroep: PO
 Niveau: **
 Instelling: Kenneth Smit Training,
 tel. 040-2511337
 Docent(en): G.H. Gersen
 Cursusprijs: € 975, exclusief btw
 Opleidingspunten

– Juridisch
 06 Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 06 Totaal

Van harder naar slimmer werken

26-05-2008: 09:30 – 17:00 uur
 27-05-2008: 09:00 – 17:00 uur
 19-06-2008: 09:00 – 17:00 uur
 Plaats: Amsterdam
 Doelgroep: PO
 Niveau: **
 Instelling: Euroforum,
 tel. 040-2974977
 Docent(en): M. Bongers
 Cursusprijs: € 2.499, exclusief btw
 Opleidingspunten
 – Juridisch
 19 Beroepsvaardigheden
 – Management/Organisatie
 19 Totaal

Overige management/organisatie

Verkorte Opleiding Compliance Management

27-05-2008: 09:30 – 17:00 uur
 03-06-2008: 09:30 – 17:00 uur
 04-06-2008: 09:00 – 17:00 uur
 10-06-2008: 09:00 – 17:00 uur
 17-06-2008: 09:00 – 17:00 uur
 Plaats: Soestduinen
 Doelgroep: PO
 Niveau: ** Actualiteiten
 Instelling: Euroforum,
 tel. 040-2974977
 Docent(en): prof. C. van der Elst,
 W. Eysink, H. Gelinck, drs. A.
 Hendriks, prof. dr. M. Kaptein,
 drs. J. Otten, mr. A.R. de Winter,
 mr. M.J. van Woerden
 Cursusprijs: € 3.899, exclusief btw
 Opleidingspunten
 – Juridisch
 – Beroepsvaardigheden
 27 Management/Organisatie
 27 Totaal

Beëdigd als advocaat en procureur

Boon, mw. mr. L., Tramstraat 32-34 (5611 CR) postbus 2350 (5600 C) Eindhoven, tel. 040-2447608, fax 040-2448875, e-mail l.boon@schakenraad.nl
Bredius, mw. mr. M., Wilhelminasingel 77 (6221 BG) postbus 3021 (6202 NA) Maastricht, tel. 043-3215929, fax 043-3251494, e-mail maastricht@kerckhoffsadvocaten.nl

Brouwer, mr. H.J., Polanerbaan 15 (3447 GN) postbus 162 (3440 AD) Woerden, tel. 0348-404819, fax 0348-405205, e-mail ebrouwer@vosabbconsulting.nl

Bruggemans, mw. mr. M.I., Basicweg 14-d (3821 BR) postbus 1236 (3800 BE) Amersfoort, tel. 033-4508000, fax 033-4555525, e-mail info@marxman.nl

Collaris, mw. mr. J.C.C., Europalaan 24 (5232 BC) postbus 3494 (5203 DL) Den Bosch, tel. 073-6488620, fax 073-6488629, e-mail j.joanneke.collaris@rottieradvocaten.nl

Dankers, mw. mr. K., Velperweg 10 (6824 BH) postbus 9220 (6800 KA) Arnhem, tel. 026-3575794, fax 026-4424942, e-mail k.dankers@nysingh.nl

Dassen-Vranken, mw. mr. S.V.A.Y., Schaesbergerweg 8 (6415 AH) Heerlen, tel. 045-5725953, fax 045-5725935, e-mail info@braueradv.nl

Dort, mr. P.A. van, St. Canisiusweg 19-f (6511 TE) postbus 1126 (6501 BC) Nijmegen, tel. 024-3810810, fax 024-3810820

Duijnhoven, mw. mr. A. van, Wipstrikkerallee 95 (8023 DW) postbus 516 (8000 AM) Zwolle, tel. 038-4530340, fax 038-4530241, e-mail avanduijnhoven@schuldink.nl

Emmerik, mw. mr. G.C.B., Energieweg 22 (4143 HK) postbus 26 (4140 AA) Leerdam, tel. 0345-533481, fax 0345-533418, e-mail g.emmerik@israelsvankessel.nl

Engels, mw. mr. J.J.C., Parelhof 1-c (1703 EZ) postbus 280 (1700 AG) Heerhugowaard, tel. 072-5719602, fax 072-5744584, e-mail j.engels@stoopeengels.nl

Gelderman, mr. A.B.B., Vosselmanstraat 260 (7311 CL) postbus 10100 (7301 GC) Apeldoorn, tel. 055-5271271, fax 055-5223111, e-mail a.b.b.gelderman@nysingh.nl

Goeree, mw. mr. L.M., Vosselmanstraat 260 (7311 CL) postbus 10100 (7301 GC) Apeldoorn, tel. 055-5271340, fax 055-5271217, e-mail l.m.goeree@nysingh.nl

Harmankaya, mw. mr. T., Laan van Zuid Hoorn 31 (2289 DC) Rijswijk/ZH, tel. 070-4131100, fax 070-3996196, e-mail info@broeselinkevanvlijmen.nl

Haverkort, mw. mr. M.M., Nieuwe Steen 50 (1625 HV) postbus 2041 (1620 EA) Hoorn/NH, tel. 0229-211922, fax 0229-274355, e-mail hoorn@appelmanmes.nl

Helmer, mr. J.L.A., Hoge Prins Willemstraat 226-f (2584 HX) Den Haag, tel. 070-3235825, fax 070-3233629

Hennissen, mr. G.L.H., Veeladingstraat 7 (6041 HW) postbus 555 (6040 AN) Roermond, tel. 0475-316186, fax 0475-338594, e-mail info@phs-advocaten.nl

Heuvel, mw. mr. J.M.E. van den, Egelshovenerweg 2-n (6374 KC) postbus 32060 (6370 JB) Landgraaf, tel. 045-5321300, fax 045-5324288

Hoffman, mw. mr. R.L., Euclideslaan 51 (3584 BM) postbus 85005 (3508 AA) Utrecht, tel. 030-2595715, fax 030-2595505, e-mail rhoffman@vbk.nl

Hofstede, mw. mr. W.M. van der, Jonckerweg 2 (2201 DZ) postbus 65 (2200 AB) Noordwijk, tel. 071-7502277, fax 071-7502201, e-mail b.vanderhofstede@rww.nl

Hogenhuis-Maeijer, mw. mr. M.F., Larenweg 46 (5234 KA) postbus 3380 (5203 DJ) Den Bosch, tel. 073-6205105, fax 073-6205100, e-mail info@ew-advocaten.nl

Huydecoper, mw. mr. S.M., Strawinskylaan 10 (1077 XZ) postbus 75299 (1070 AG) Amsterdam, tel. 020-4857000, fax 020-4857001, e-mail info.amsterdam@freshfields.com

Ipenburg, mr. J., Aïdareef 7 (3561 GE) postbus 2810 (3500 GV) Utrecht, tel. 030-2877580, fax 030-2885222, e-mail j.ipenburg@schellart.nl

Jansen, mw. mr. D.M., Zuid-Hollandlaan 7 (2596 AL) postbus 90851 (2509 LW) Den Haag, tel. 070-3285672, fax 070-3249788, e-mail daphne.jansen@debrauw.com

Kemper, mr. T., Raadhuislaan 4-a (5341 GM) postbus 128 (5340 AC) Oss, tel. 0412-614443, fax 0412-614489, e-mail info@lmradvocaten.nl

Kraats, mr. J.D.H. van de, Andersonweg 10 (6041 JE) postbus 236 (6040 AE) Roermond, tel. 0475-333846, fax 0475-310473, e-mail jvandeKraats@delescen-advocaten.nl

Krestin, mr. M.B., Weena 690 (3012 CN) postbus 2888 (3000 CW) Rotterdam, tel. 010-2246179, fax 010-2136438, e-mail marc.krestin@loyensloeff.com

Kuijper, mr. M., Gustav Mahlerplein 2 (1082 MA) postbus 75510 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-7953274, fax 020-7942845, e-mail marc.kuijper@bdn.nl

Maksimovic, mw. mr. K., Beursplein 37 (3011 AA) postbus 30117 (3001 DC) Rotterdam, tel. 010-2051166, fax 010-4124011, e-mail maksimovic@vvhb.nl

Manning, mw. mr. N.M.A., Parkstraat 30 (2514 JK) postbus 801 (2501 CV) Den Haag, tel. 070-3617002, fax 070-3616032, e-mail nmanning@kransenvanhilten.nl

Meevis, mr. T.G.L.M., Wassenaarseweg 22 (2596 CH) Den Haag, tel. 070-3141999, fax 070-3141991, e-mail info@hofwijckadvocaten.nl

Meuwese, mw. mr. N.J., Statenlaan 55 (5223 LA) postbus 1714 (5200 BT) Den Bosch, tel. 073-6927777, fax 073-6927789, e-mail n.meuwese@banning.nl

Meyer, mr. J.W.M.K., Zuid-Hollandlaan 7 (2596 AL) postbus 98051 (2509 LW) Den Haag, tel. 070-3285328, fax 070-3285325

Mierlo, mw. mr. K. van, Molenstraat 117-119 (5342 CA) postbus 117 (5340 AC) Oss, tel. 0412-637379, fax 0412-633255, e-mail k.vanmierlo@vanzandvoort.com

Mos, mw. mr. T. de, Beemdstraat 1-a (5653 MA) postbus 7153 (5605

JD) Eindhoven, tel. 040-2380510, fax 040-2380519, e-mail demos@hermanidesdevries.nl

Muñoz Mateu, mw. mr. M.A., Statenlaan 55 (5223 LA) postbus 1714 (5200 BT) Den Bosch, tel. 073-6927777, fax 073-6927790, e-mail a.munoz@banning.nl

Muijden, mw. mr. M.S. van, Koningin Julianaplein 10 (2595 AA) postbus 11756 (2502 AT) Den Haag, tel. 070-5153000, fax 070-5153100, e-mail ms.vanmuiden@pelsrijcken.nl

Nederlof, mr. J., Burgemeester Visserpark 13-15 (2405 CP) postbus 575 (2400 AN) Alphen aan den Rijn, tel. 0172-494345, fax 0172-424728, e-mail j.nederlof@berntsenmulder.nl

Neijendorff, mr. R.W.J.H.A., Wilhelminapark 19 (4818 SL) Breda, tel. 076-5300212, fax 076-5300045, e-mail rneijendorff@ln-advocaten.nl

Nizamoeddin, mw. mr. S.S.D., Weena 690 (3012 CN) postbus 2888 (3000 CW) Rotterdam, tel. 010-2246224, fax 010-4125839, e-mail deborah.nizamoeddin@loyensloeff.com

Özer, mw. mr. S., Claudius Prinsenlaan 130 (4818 CP) postbus 4620 (4803 EP) Breda, tel. 076-5223677, fax 076-5149403, e-mail sozer@houbenadvocaten.nl

Ozsuren, mr. M.U., Deventerweg 9 (3843 GA) postbus 87 (3840 AB) Harderwijk, tel. 0341-417023, fax 0341-419648, e-mail info@omvradvocaten.com

Pals-Reiniers, mw. mr. M.E.W.M., Paradijslaan 159 (5611 KM) postbus 480 (5600 AL) Eindhoven, tel. 040-2120400, fax 040-2121487, e-mail info@vastgoed-advocatuur.nl

Pas, mw. mr. M.G. van der, Ploenroosstraat 20 (5241 AB) postbus 141 (5240 AC) Rosmalen, tel. 073-5219055, fax 073-5216912, e-mail pas@advmierlo.nl

Perk, mr. B. van der, Cronjestrat 8 (6814 AH) postbus 76 (6800 AB) Arnhem, tel. 026-4465757, fax 026-4434439, e-mail van.der.perk@benvs.nl

Peters, mr. M.M.J.A., Sonsbeekweg 8 (6814 BA) postbus 64 (6800 AB) Arnhem, tel. 026-3556900, fax 026-3556909, e-mail info@ijsseldijkcorbeek.nl

Popering-Kalkman, mw. mr. A.J.S. van, Vondellaan 128 (3521

GH) Utrecht, tel. 030-2819802, fax 030-2819804, e-mail van.popering@vankootenadvocaten.nl

Roelofsens, mr. R., Nieuweburen 32 (8531 EH) postbus 50 (8530 AB) Lemmer, tel. 0514-563770, fax 0514-566264, e-mail info@bruinsmaadvocaten.nl

Ros, mr. P.J.M., Krugerstraat 140 (1782 ES) postbus 776 (1780 AT) Den Helder, tel. 0223-616509, fax 0223-620531

Sandrck, mw. mr. T., Burgemeester Raadtsingel 93-b (3311 JG) postbus 476 (3300 AL) Dordrecht, tel. 078-6331111, fax 078-6130171, e-mail info@tenholter.nl

Schep, mr. B.N., Zuid-Hollandlaan 7 (2596 AL) postbus 90851 (2509 LW) Den Haag, tel. 070-3285380, fax 070-3280489, e-mail bjorn.schep@debrauw.com

Schneijdenberg, mw. mr. A.P.C.M., Parklaan 58 (5613 BH) postbus 885 (5600 AW) Eindhoven, tel. 040-2452555, fax 040-2431749, e-mail aschneijdenberg@hvdadvocaten.nl

Schram, mw. mr. E.H.A., Zuid-Hollandlaan 7 (2596 AL) postbus 90851 (2509 LW) Den Haag, tel. 070-3285328, fax 070-3285325, e-mail eva.schram@debrauw.com

Schijs, mw. mr. D.M.I.C., Sophiastraat 28 (4811 EM) postbus 3404 (4800 DK) Breda, tel. 076-5136136, fax 076-5222552, e-mail info@rassers.nl

Sewnandan Mishre, mr. A.J., Weena 690 (3012 CN) postbus 288 (3000 CW) Rotterdam, tel. 010-2246224, fax 010-4125839, e-mail info@loyensloeff.com

Span, mr. R.A.J., Hoge Rijndijk 306 (2314 AM) postbus 11051 (2301 EB) Leiden, tel. 071-5815308, fax 071-5815311, e-mail r.span@declercq.com

Spanje, mw. mr. W.E. van, Strawinskylaan 1999 (1077 XV) postbus 713 (1007 KC) Amsterdam, tel. 020-7171914, fax 020-7171325, e-mail willeke.vanspanje@nautadutillh.com

Straaten, mr. G.A. van der, Maliesingel 20 (3581 BE) postbus 354 (3500 AJ) Utrecht, tel. 030-2320800, fax 030-2341644, e-mail info@wijnstael.nl

Meldingen voor deze rubriek kunnen worden doorgegeven aan: adres@advocatenorde.nl

Strijkert, mw. mr. C.H., Laan 33-1 (8071 JG) postbus 308 (8070 AH) Nunspeet, tel. 0341-251507, fax 0341-252554, e-mail info@omvradvocaten.nl

Stut, mw. mr. M.C.G., Essenlaan 4 (3062 NM) postbus 4124 (3006 AC) Rotterdam, tel. 010-2140400, fax 010-2140211, e-mail info@dejongeadvocaten.nl

Suls, mw. mr. K.S., Zoom 2 (9405 PS) postbus 300 (9400 AH) Assen, tel. 0592-393333, fax 0592-393300

Szuc Krzyzanowski, mr. L.W.Z., Jachthavenweg 121 (1081 KM) postbus 75265 (1070 AG) Amsterdam, tel. 020-6789123, fax 020-6789589, e-mail info@van-doorne.com

Tang, mw. mr. S., Markerkant 13-28 (1314 AN) Almere, tel. 036-7501797, fax 036-7501739, e-mail tang@s-advocaten.nl

Traverso, mr. A.J., Kastanjelaan 2 (3833 AN) postbus 230 (3830 AE) Leusden, tel. 033-4342400, fax 033-4342187

Veenman, mr. E., Zuid-Hollandlaan 7 (2596 AL) postbus 90851 (2509 LW) Den Haag, tel. 070-3285328, fax 070-3285325

Verboeket, mw. mr. K.M.L.J., Kloosterstraat 17 (6441 CL) Brunssum, tel. 045-5257300, fax 045-5270900, e-mail daemenadvocaten@daemen.nl

Vereecken, mw. mr. J.P.M., Lage Mosten 7 (4822 NJ) postbus 3115 (4800 DC) Breda, tel. 076-5490590, fax 076-5490591, e-mail jvereecken@lawton.nl

Vermeer, mr. B.P.J.W., Droogbak 1-a (1013 GE) postbus 251 (1000 AG) Amsterdam, tel. 020-7119000, fax 020-7109999, e-mail bouwdeewijn.vermeer@cliffordchance.com

Vliet, mr. G.C. van, Orlyplein 10 (1043 DP) postbus 59280 (1040 KG) Amsterdam, tel. 088-2535000, fax 088-2535150, e-mail info@akd.nl

Vries, mw. mr. M. de, Nassaulaan 30 (1815 GL) postbus 409 (1800 AK) Alkmaar, tel. 072-5155544, fax 072-5155493

Vrijbergen, mr. D.J.J., Eibergseweg 1 (7141 CD) postbus 66 (7140 AB) Groenlo, tel. 0544-463000, fax 0544-464185, e-mail vrijbergen@jpr.nl

Wagemaker, mw. mr. L.M., Nieuwe Steen 2 (1625 HV) postbus 347 (1620 AH) Hoorn/NH, tel. 0229-238404, fax 0229-238419, e-mail hadvok@hetnet.nl

Walle, mw. mr. I.B.J. van der, Newtonlaan 203 (3584 BH) postbus 85250 (3508 AG) Utrecht, tel. 030-2121111, fax 030-2121333, e-mail utrecht@cms-dsb.com

Wijk, mr. S. van, Andries Bickerweg 6 (2517 JP) postbus 18511 (2502 EM) Den Haag, tel. 070-3184200, fax 070-3561340, e-mail s.vanwijk@bvvng.nl

Zielinski, mw. mr. V., Flight Forum 1 (5657 DA) postbus 666 (5600 AR) Eindhoven, tel. 088-2535000, fax 088-2535601, e-mail info@akd.nl

Zwan, mr. H.C.B. van der, De Meent 94 (3011 JP) postbus 21390 (3001 AJ) Rotterdam, tel. 010-4137000, fax 010-4145719, e-mail info@vantraa.nl

Zwartkruis, mr. J.C.M., Strawinskylaan 10 (1077 XZ) postbus 75299 (1070 AG) Amsterdam, tel. 020-4857000, fax 020-4857001, e-mail joachim.zwartkruis@freshfields.com

Praktijk neergelegd

Adriaansens, mr. J.W. Amsterdam 30-11-2007

Arnoldus, mw. mr. V.S.I. Amsterdam 30-11-2007

Berge, mw. mr. L.M. ten Zoetermeer 01-11-2007

Bertens, mr. T. Arnhem 01-02-2008

Bruijn, mr. N. de Zeist 08-11-2007

Buitenhuis, mw. mr. B.J. Schiedam 01-12-2007

Craaikamp, mw. mr. J.C.J. van Utrecht 07-01-2008

Dees, mr. J.A.J. Amsterdam 30-11-2007

Dessens, mw. mr. M.K. Rotterdam 01-09-2007

Dieveveen, mr. H.J. Veenendaal 31-12-2007

Dorp, mw. mr. N. van Amsterdam 14-01-2008

Elffers, mr. M.P.H. Amsterdam 30-11-2007

Frijlink, mw. mr. M.N. Utrecht 15-01-2008

Gast, mw. mr. G.J.C. de Oosterhout / NB 01-02-2008

Goedhart, mr. E.A. Den Haag 15-11-2007

Gonesh, mr. drs. A.J.F. Den Haag 25-11-2007

Gijrath, mr. S.J.H. Amsterdam 28-01-2008

Haaxma, mr. E. Den Bosch 03-01-2008

Hartingsveld, mw. mr. A.K. van Amsterdam 01-02-2008

Hendrikse, mr. F.W.A. Amstelveen 30-11-2007

Hoekstra, mr. W. Zwolle 01-12-2007

Hofland, mw. mr. J.C.D. Den Haag 14-01-2008

Homan, mr. S.J.Th. Utrecht 01-01-2008

Houtum, mr. M.H.A. van Den Haag 26-11-2007

Houwer, mr. G.A. Amsterdam 15-01-2008

Hubben, mw. mr. M.C.B. Den Bosch 03-01-2008

Huiskamp, mw. mr. T.M. Breda 01-09-2007

Jobse, mw. mr. A.E. Amsterdam 14-01-2008

Kaaij, mw. mr. M. Rotterdam 15-01-2008

Kars, mr. E.J. Rotterdam 01-12-2007

Kernkamp, mr. G.W. Amsterdam 30-11-2007

Knook, mr. W.B. Breda 14-01-2008

Leukel, mr. R.A. Weert 01-12-2007

Lievendag, mw. mr. A. Amsterdam 16-01-2008

Lopes, mw. mr. M. Amsterdam 29-01-2008

Lucas, mr. J.A.F. Amsterdam 08-01-2008

Mekkelholt, mw. mr. T. Alkmaar 15-11-2007

Meynen, mr. J.J.F. Breda 01-01-2008

Obbes, mr. M. Haarlem 01-01-2008

Oolgaard, mw. mr. I. Den Haag 12-01-2008

Putten, mw. mr. J.A.M. van der Utrecht 01-12-2007

Raaijmaker-de Rooij, mw. mr. H.C.M. Utrecht 01-02-2008

Rothkranz, mr. H.G.M.F. Bochholtz 29-01-2008

Schouten, mr. M.Ch. Amsterdam 08-01-2008

Schreurs-van de Langemheen, mw. mr. J. Roermond 11-01-2008

Schrijver, mr. R.W. Amsterdam 13-02-2008

Sengers, mw. mr. M.J. Utrecht 01-12-2007

Stoové, mw. mr. M.C. Amsterdam 01-02-2008

Tonckens, mw. mr. W.A. Amsterdam 25-01-2008

Velink, mw. mr. C. Den Haag 01-02-2008

Vorel, mr. M.J. Rotterdam 01-10-2007

Vries, mr. C. de London/GB 15-02-2008

Vries, mr. F. de Rotterdam 31-12-2007

Wiedijk, mr. A.M. Amsterdam 30-11-2007

Wools, mr. M.F.G. Amersfoort 06-02-2008

Kantoor-verplaatsing

Aa, mw. mr. G.M. van der (Eindhoven) Eikendreef 47-a (5707 BP) Helmond, tel. 0492-545575, fax 0492-543032, e-mail info@adcompgroep.com

Aghina, mr. T.-J. Ph. (Den Haag) Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-6056000, fax 020-6056700, e-mail info@houthoff.com

Beedie, mw. mr. S.J. (WAAR VANDAAN? CU) Herengracht 444 (1017 BZ) Amsterdam, tel. 020-5353370, fax 020-5353371

Beveren, mw. mr. J.E.A. van (Nijmegen) Boulevard Heuvelink 130 (6828 KW) postbus 3068 (6802 DB) Arnhem, tel. 026-4453552, fax 026-4457504, e-mail beveren@bdhadvocaten.nl

Bonefaas, mr. M. (Alkmaar) Grote Oost 6 (1621 BW) postbus 2380 (1620 EI) Hoorn NH, tel. 0229-287000, fax 0229-287050, e-mail m.bonefaas@vandiepen.com

Bos, mr. W.H.A. (Venlo) Minderbroederssingel 13-b (6041 KG) Roermond

Bovenkamp, mr. L. Tongerseplein 7 (6214 BH) postbus 45 (6200 AA) Maastricht, tel. 043-3503030, fax 043-3503039

Bredius, mw. mr. L.T.M. (Amsterdam) Lindelaan 18 (1405 AK) Bussum, tel. 035-6912932, e-mail l.bredius@planet.nl

Bregonje-Voermans, mw. mr. L.A.E. (Middelburg) Axelsedam 1 (4531 HH) postbus 25 (4530 AA) Terneuzen, tel. 0115-613175, fax 0115-617764, e-mail laebregonje@avdw.nl

Brouns, mr. G.P.M. (WAAR VANDAAN? CU) Volksbondweg 13 (6214 AP) Maastricht, tel. 043-3251024, fax 043-3257744, e-mail info@brounslegal.nl

Bruidegom, mr. J.W. (WAAR VANDAAN? CU) Meent 94 (3011 JP) postbus 21390 (3001 AJ) Rotterdam, tel. 010-4137000, fax 010-4145719, e-mail info@vantraa.nl

Bruins, mr. W.B. (Emmen) Emmastraat 3 (8011 AE) postbus 574 (8000 AN) Zwolle, tel. 038-4556055, fax 038-4556060, e-mail w.bruins@ckv-advocaten.nl

Delescen, mr. R.A.J. (WAAR VANDAAN? CU) Andersonweg 10 (6041 JE) postbus 236 (6040 AE) Roermond, tel. 0475-333846, fax 0475-310473, e-mail info@delescen-advocaten.nl

Dressel, mr. L.M. (Veghel) Dr. Holtropaan 42 (5652 XR) postbus 8727 (5605 LS) Eindhoven, tel. 040-2501414, fax 040-2501450, e-mail advocaten@boskampwillems.nl

Eldik, mr. R. van (WAAR VANDAAN? CU) Haarlemmerstraat 41 (1013 EJ) Amsterdam, tel. 020-4892628, fax 020-4892634, e-mail r.van.eldik@olympiagroep.nl

Elshout, mw. mr. I. van den (WAAR VANDAAN? CU) Julianaplein 33 (5211 BB) postbus 1535 (5200 BN) Den Bosch, tel. 073-6159400, fax 073-6159409, e-mail info@de-praktijk.nl

Engelsma, mr. J. (WAAR VANDAAN? CU) Johannes Vermeerstraat 43 (1071 DL) Amsterdam, tel. 020-3052030, fax 020-3052031, e-mail info@lrt-advocaten.nl

Eschauzier, mr. M.W. (WAAR VANDAAN? CU) Gedempte Oude Gracht 35 (2011 GI) postbus 65 (2000 AB) Haarlem, tel. 023-5515188, fax 023-5515128, e-mail mweschauzier@wolfadvocaten.nl

Eijk, mr. G.P. van (WAAR VANDAAN? CU) Groot Hertoginnelaan 205 (2517 ES) Den Haag, tel. 070-4272905, fax 070-4272906, e-mail vaneijk@delb.nl

Eijndhoven, mr. O.J.H.M. van (Roermond) Deken van Oppenbergsingel 23 (5911 AA) postbus 490 (5900 AL) Venlo, tel. 077-3548951, fax 077-3545330, e-mail eijndhoven@boelszanders.nl

Garnett, mw. mr. E.L. (WAAR VANDAAN? CU) Julianaplein 33 (5211 BB) postbus 1535 (5200 BN) Den Bosch, tel. 073-6159400, fax 073-6159409, e-mail info@de-praktijk.nl

Geerdink, mr. T. (Hengelo/OV) Steenstraat 14 (7571 BK) Oldenzaal, tel. 0541-570075, fax 0541-570077, e-mail info@onlandadvocaten.nl

Geilswijk, mr. M. van (Breda) Botersloot 163 (3011 HE) postbus 30241 (3001 DE) Rotterdam, tel. 010-2060450, fax 010-2060451, e-mail info@lawton.nl

Harskamp, mw. mr. M. (Leusden) Vondellaan 128 (3521

GH) Utrecht, tel. 030-2819802, fax 030-2819804, e-mail info@vankootenadvocaten.nl

Halfens, mr. R.P.E. (Uden) Newtonbaan 16 (3439 NK) postbus 237 (3430 AE) Nieuwegein, tel. 030-6032922, fax 030-6000166, e-mail rhalfens@vanasadvocaten.nl

Hees, mw. mr. M.G. (Kampen) De Ruyterstraat 4 (1271 SV) postbus 1139 (1270 BC) Huizen, tel. 035-5262780, fax 035-5263275, e-mail hees@spaanadvocaten.nl

Hermans, mr. M.J.B.R. (Amsterdam) Essenlaan 4 (3062 NM) postbus 4124 (3006 AC) Rotterdam, tel. 010-2140400, fax 010-2140211, e-mail info@dejongeadvocaten.nl

Hoek, mr. J.F.J. (WAAR VANDAAN? CU) Esplanade 25 (3221 LW) Hellevoetsluis, tel. 0181-326199, e-mail jfjvandenhoek@planet.nl

Holdrinet, mw. mr. M.M.C. (Amsterdam) Amsterdamseweg 55 (1182 GP) Amstelveen, postbus 7700 (1117 ZL) Schiphol, tel. 020-6497164, fax 020-6488096, e-mail muriel.holdrinet@klm.com

Jansen, mw. mr. D.N.N. (Amsterdam) Burg Rijnderslaan 10 (1185 MC) Amstelveen, postbus 74600 (1070 DE) Amsterdam, tel. 020-6561656, fax 020-6561100

Jansen, mr. F.P.J.R. (WAAR VANDAAN? CU) Nieuwer Prinsenkade 8 (4811 VC) Breda, tel. 076-5225922, fax 0847-340466

Jansen, mr. S.J. (WAAR VANDAAN? CU) Frederik Hendrikstraat 67-bg (1052 HL) Amsterdam, tel. 020-6060680, fax 020-6060681, e-mail jansen@vanoostenadvocaten.nl

Jeunink, mw. mr. C. (Arnhem) Vughtweg 49 (5211 CK) postbus 44 (5201 AA) Den Bosch, tel. 073-6278080, fax 073-6278090, e-mail denbosch@vil.nl

Jongeneelen, mw. mr. M. (WAAR VANDAAN? CU) Europaplein 31-1 (1078 GT) postbus 76724 (1070 KA) Amsterdam, tel. 020-4714783, fax 020-8907607, e-mail myrte@advocatenkantoorijj.nl

Josephus Jitta, mr. P.A. (WAAR VANDAAN? CU) De Entree 51 (1101 BH) Amsterdam Zuidoost, postbus 92407 (1090 AK) Amsterdam, tel. 020-3122800, fax 020-3122801, e-mail info@heussen-law.nl

Kaagman-Jeurissen, mw. mr. N.H.J. (WAAR VANDAAN? CU)

Catpoelseweg 139 (6815 CA) Arnhem, tel. 026-8800595

Keizer, mr. J.M. (WAAR VANDAAN? CU) Frederik Hendrikstraat 67-bg (1052 HL) Amsterdam, tel. 020-6060680, fax 020-6060681, e-mail keizer@vanoostenadvocaten.nl

Kerkhof, mr. P.A. (WAAR VANDAAN? CU) Neptunesstraat 220 (2132 JB) postbus 3090 (2130 KB) Hoofddorp, tel. 023-5677222, fax 023-5675933, e-mail paul.kerkhof@tntpost.nl

Kesler, mr. W.H. (WAAR VANDAAN? CU) M. Harperts Tromplaan 25 (7513 AB) postbus 111 (7500 AC) Enschede, tel. 053-4801840, fax 053-4801841, e-mail kesler@danielshuisman.eu

Kloppenbergh, mr. drs. S.H.M. (Doetinchem) Kerkstraat 90 (6996 AJ) Drempt, tel. 0313-484245, fax 0313-484814, e-mail advoc.kloppenbergh@planet.nl

Kloppenburg, mr. L.F. (WAAR VANDAAN? CU) Gustav Mahlerplein 2 (1082 MA) postbus 75510 (1070 AK) Amsterdam, tel. 020-7953309, fax 020-7953900, e-mail rens.kloppenburg@bdn.nl

Koerhuis, mw. mr. S.C.M. (Arnhem) Burgemeester Roelenweg 11 (8021 EV) postbus 600 (8000 AP) Zwolle, tel. 038-4259277, fax 038-4259252, e-mail s.c.m.koerhuis@nysingh.nl

Koetsier, mr. J. (WAAR VANDAAN? CU) De Lairessestraat 150 (1075 HL) Amsterdam, tel. 020-5712280, fax 020-5712290, e-mail jurrian.koetsier@codexmulder.com

Koning, mr. J.M. (Rotterdam) Smitsweg 72 (3222 AJ) postbus 110 (3220 AC) Hellevoetsluis, tel. 0181-333535, fax 0181-333533, e-mail dekoniging@vangastelbal.nl

Kroes, mr. J.D. (WAAR VANDAAN? CU) Amstelveenseweg 638 (1081 JJ) postbus 75258 (1070 AG) Amsterdam, tel. 020-5419885, fax 020-5419963, e-mail jeroen.kroes@dlapiper.com

Kurt-Gecoglu, mw. mr. A. (Prinsenbeek) Julianaplein 33 (5211 BB) postbus 1535 (5200 BN) Den Bosch, tel. 073-6159400, fax 073-6159409, e-mail info@de-praktijk.nl

Kwaak-Wamelink, mw. mr. D.C. van der (WAAR VANDAAN? CU) Torenlaan 5 (9401 HN) postbus 399 (9400 AJ) Assen, tel.

0592-311001, fax 0592-317625, e-mail vanderkwaak@bierens-vanboven.nl

Lange-van Mook, mw. mr. I. de (WAAR VANDAAN? CU) Hagedoorn 16 (3142 KB) Maassluis, tel. 010-5910237, fax 010-5901438

Leeuw, mw. mr. M.E. (WAAR VANDAAN? CU) Jozef Israelskade 48-g (1072 SB) postbus 76780 (1070 KB) Amsterdam, tel. 020-3053060, fax 020-3053069, e-mail eh@hoogenhaak.nl

Lemmens, mw. mr. A.M.H.E.G. (WAAR VANDAAN? CU) Tongerseplein 7 (6214 BH) postbus 45 (6200 AA) Maastricht, tel. 043-3503030, fax 043-3503039

Lemmens, mw. mr. C.J. (Eindhoven) Stationsplein 4 (5751 JN) postbus 326 (5750 AH) Deurne, tel. 0493-352210, fax 0493-352219, e-mail info@advocatenkantoorlemmens.nl

Leroux, mr. A.A. (Eindhoven) Wassenaarseweg 80 (2596 CZ) postbus 90636 (2509 LP) Den Haag, tel. 070-3286480, fax 070-3248389, e-mail antoine.leroux@hollandlaw.nl

Liefing-Voogd, mw. mr. B. (WAAR VANDAAN? CU) Kennemerstraatweg 2 (1815 LA) postbus 1035 (1810 KA) Alkmaar, tel. 072-5121300, fax 072-5121133, e-mail b.liefing-voogd@vandiepen.com

Lochte, mw. mr. M. (Eindhoven) Eindhovenseweg 128 (5582 HW) postbus 193 (5580 AD) Waalre, tel. 040-2215015, fax 040-2214225, e-mail miriamlochte@boomen.com

Luijten, mw. mr. S.M. (WAAR VANDAAN? CU) Prof. Röntgenstraat 8 (7311 AM) Apeldoorn, tel. 055-3563125, fax 055-3563126, e-mail saskia@luijtenadvocaat.nl

Megen, mw. mr. M.C. van (WAAR VANDAAN? CU) Frederik Hendrikstraat 67-bg (1052 HL) Amsterdam, tel. 020-6060680, fax 020-6060681, e-mail vanmegen@vanoostenadvocaten.nl

Meulemans, mw. mr. Y.J.C. (WAAR VANDAAN? CU) Parklaan 58 (5613 BH) postbus 885 (5600 AW) Eindhoven, tel. 040-2452555, fax 040-2431749, e-mail info@hvdadvocaten.nl

Mulder, mr. B.W. (WAAR VANDAAN? CU) De Lairessestraat 150 (1075 HL) Amsterdam, tel. 020-5712280, fax 020-5712290,

e-mail bram.mulder@codexmulder.com

Nan, mr. J.S. (Dordrecht) Nieuwe Gracht 49 (2011 ND) Haarlem, tel. 023-5534040, fax 023-5534045

Odle, mr. A.R.T. (WAAR VANDAAN? CU) Keizersgracht 62-64 (1015 CS) Amsterdam

Oosten, mr. G.J. van (WAAR VANDAAN? CU) Frederik Hendrikstraat 67-bg (1052 HL) Amsterdam, tel. 020-6060680, fax 020-6060681, e-mail vanoosten@vanoostenadvocaten.nl

Peeters, mr. T.L.H. (Utrecht) Amstelplein 1 (1096 HA) postbus 94142 (1090 GC) Amsterdam, tel. 020-4629300, fax 020-4629333, e-mail tom.peeters@nortonrose.com

Penn, mr. D.M. (Maastricht) Bezuidenhoutseweg 211 (2594 AK) Den Haag, tel. 070-3004720, fax 070-3004729, e-mail kantoor@epadvocaten.nl

Post, mr. W.Th. (WAAR VANDAAN? CU) Raphaelstraat 22-hs (1077 PV) Amsterdam, tel. 020-6641239, fax 020-6641239, e-mail w.post@postadvocatuur.nl

Prak, mw. mr. C. (Utrecht) Jachthavenweg 121 (1081 KM) postbus 75265 (1070 AG) Amsterdam, tel. 020-7954589, fax 020-6789589, e-mail prak@van-doorne.com

Prickartz, mr. E.H.M.H. (WAAR VANDAAN? CU) Pijnsweg 8 (6419 CL) Heerlen, tel. 045-5712742

Raadgever, mr. J.W.H. (Vleuten) Buitenveldertselaan 106 (1081 AB) postbus 75810 (1070 AV) Amsterdam, tel. 020-7997190, fax 020-7997197, e-mail jan-willem.raadgever@bootadvocaten.nl

Rehbock, mr. F.C. (WAAR VANDAAN? CU) Professor Dr. Dorgelolaan 14 (5613 AM) postbus 3 (5600 AA) Eindhoven, tel. 040-2626600, fax 040-2626400, e-mail info@hollandlaw.nl

Reuder, mr. B.M.M. (Den Haag) Gustav Mahlerplein 50 (1082 MA) postbus 75505 (1070 AM) Amsterdam, tel. 020-6056326, fax 020-6056709, e-mail b.reuder@houthoff.com

Roelofs, mr. M.M. (WAAR VANDAAN? CU) Zuidplein 180 (1077 XV) Amsterdam, tel. 020-7996200, fax 020-7996300, e-mail mees.roelofs@linklaters.com

Ruiter, mr. J. (Emmen) Pesserdijk 2-a-II (7903 TE) Hoogeveen, tel. 0528-233877, fax 0528-235535, e-mail deruiter@cascode-advocaat.nl

Sakkers, mw. mr. V.N. (Amsterdam) Binderij 7-a (1185 ZH) Amstelveen, tel. 020-4496818, fax 020-4496821, e-mail info@amstellandadvocaten.nl

Scherpenhuysen, mw. mr. S.C. (Harderwijk) Meentweg 12-a (8224 BP) postbus 2036 (8203 AA) Lelystad, tel. 0320-245005, fax 0320-231408, e-mail info@westerhuis-cs.com

Schröder, mw. mr. K.G.I.M. (Dronten) Servaasbolwerk 11 (3512 NH) Utrecht, tel. 030-2522990, fax 030-2544398, e-mail info@akmdb.nl

Siebelt, mr. J.J.H. (Veghel) Stationsplein 99-101 (5211 BM) postbus 396 (5201 AJ) Den Bosch, tel. 073-6161100, fax 073-6161199, e-mail info@hpla.nl

Smith, mr. R. (WAAR VANDAAN? CU) Parklaan 17 (3016 BA) postbus 23052 (3001 KB) Rotterdam, tel. 010-2770300, fax 010-4364977, e-mail schaaap.partners@schaaaprdam.nl

Stam, mw. mr. A.M. (Hoorn/NH) Gedempte Gracht 10-II (1506 CE) Zaandam, tel. 075-6707805, fax 075-6705748, e-mail info@stamenstamadvocaten.nl

Stam, mw. mr. P.E. (Amsterdam) Gedempte Gracht 10-II (1506 CE) Zaandam, tel. 075-6707805, fax 075-6705748, e-mail info@stamenstamadvocaten.nl

Steenhoff, mw. mr. C.M. (Amersfoort) Costerweg 1-h (6702 AA) Wageningen, tel. 06-52000613

Stiphout, mr. J.J.T. van (Zutphen) St. Canisiusdijk 19-f (6511 TE) postbus 1126 (6501 BC) Nijmegen, tel. 024-3810810, fax 024-3810820, e-mail info@poelmannvandenbroek.nl

Takkenberg, mr. T. (WAAR VANDAAN? CU) St. Annastraat 125-127 (6524 EM) postbus 251 (76900 AG) Almelo, tel. 024-3239680, fax 024-3229954, e-mail info@wildenberghalder.nl

Terpstra, mr. L.J. (Breda) Statenlaan 55 (5223 LA) postbus 1714 (5200 BT) Den Bosch, tel. 073-6927777, fax 073-6927789, e-mail l.terpstra@banning.nl

Timmers, mw. mr. K.W.G. (WAAR VANDAAN? CU) De Lairessestraat 137-143 (1075 HJ) Amsterdam, tel.

020-5788300, fax 020-5788305,
e-mail timmers@corp.nl

Tongeren, mr. W.J.M. (Utrecht)
Marktplein 10 (7391 DZ) postbus 195
(7390 AD) Twello, tel. 0571-273822,
fax 0571-273969, e-mail info@advocaatvantongeren.nl

Turgut, mw. mr. A. (WAAR
VANDAAN? CU) Poiterslaan 26
(5611 LB) postbus 1560 (5602 BN)
Eindhoven, tel. 040-2155240,
fax 040-2155249, e-mail ayse@witberghoorn.nl

Ulmer, mw. mr. C.C. (WAAR
VANDAAN? CU) Nieuwe
Hilversumseweg 17 (1406 TB)
Bussum, tel. 035-6980442, e-mail
carolijnulmer@ulmerlegal.com

Valkenaars, mw. mr. A.J.C.
(WAAR VANDAAN? CU) De
Lairessestraat 139 (1075 HJ)
Amsterdam, tel. 020-6710666, fax
020-6799214, e-mail valkenaars@kulbs-advocaten.nl

Veen, mr. M.R. van der
(Stadskanaal) Lopende Diep
NZ 1 (9712 NV) Groningen, tel.
050-3113001, fax 050-3113013,
e-mail info@blokzijladvocaten.nl

Venis, mr. J.I. van de (WAAR
VANDAAN? CU) Geldersekeade 80-1
(1012 BL) Amsterdam, e-mail jan@justlaw.nl

Verstelle, mw. mr. C.A.F. (WAAR
VANDAAN? CU) Weena 355 (3013 AL)
postbus 1507 (3000 BM) Rotterdam,
tel. 010-2172000, fax 010-2172700,
e-mail info@houthoff.com

Visser, mr. T.C. (WAAR VANDAAN?
CU) Oranje Nassaulaan 14 (1075
AN) postbus 75638 (1070 AP)
Amsterdam, tel. 020-5730360,
fax 020-5709670, e-mail info@rechtstaete.nl

Vissers, mw. mr. A.A.W.A. (WAAR
VANDAAN? CU) Julianaplein 33
(5211 BB) postbus 1535 (5200 BN)
Den Bosch, tel. 073-6159400,
fax 073-6159409, e-mail info@de-praktijck.nl

Vliet, mw. mr. M. van (Enschede)
Koningsweg 99 (5211 BH) postbus
1602 (5200 BR) Den Bosch, tel.
073-6135561, fax 073-6891268,
e-mail info@gillesse-winnubst.nl

Vromans, mr. M.J.M. (WAAR
VANDAAN? CU) Gulden Vlieslaan
77 (1060) Brussel/België,
tel. 0032-2-290-04-00, fax
0032-2-290-04-10, e-mail mv@vdelegal.be

Watering, mr. A.J. van de
(Eindhoven) Burg de Raadsingel

93-b (3311 JG) postbus 476 (3300
AL) Dordrecht, tel. 078-6331111,
fax 078-6130171, e-mail info@tenholter.nl

Wilde, mw. mr. T.M. de (Den
Haag) Herengracht 582-584 (1017
CJ) Amsterdam, tel. 020-6077979,
fax 020-6831947, e-mail
dewilde@vandersteenhoven.nl

Wit, mw. mr. drs. I.A.E. de
(Houten) Valeiraangaarde 1 (3436
JL) Nieuwegein, tel. 030-6038789,
e-mail info@swadvocaten.nl

Wit, mw. mr. M.Y.C.L. de (WAAR
VANDAAN? CU) Beursplein 37
(3011 AA) postbus 30073 (3001 DB)
Rotterdam, tel. 010-2400447,
fax 010-2400448, e-mail info@straatmankoster.nl

Wijbenga, mr. J.D. (Deventer)
Maliesingel 20 (3581 BE) postbus
354 (3500 AJ) Utrecht, tel.
030-2320800, fax 030-2341644,
e-mail info@wijnestael.nl

Zwezerijnen, mw. mr. B.E.H.
(Utrecht) Jan Ligthartstraat 14 (3401
WG) IJsselstein, tel. 030-2416316,
fax 030-3100177, e-mail barbara@zwezerijnen-advocatuur.nl

Nieuw kantoor/ Associatie

Bovenkamp & Lemmens (mrs.
L. Bovenkamp en A.M.H.E.G.
Lemmens) Tongerseplein 7
(6214 BH) postbus 45 (6200 AA)
Maastricht, tel. 043-3503030, fax
043-3503039

Delescen Advocaten (mrs. R.A.J.
Delescen en J.D.H. van de Kraats)
Andersonweg 10 (6041 JE) postbus
236 (6040 AE) Roermond, tel.
0475-333846, fax 0475-310473,
e-mail info@delescen-advocaten.nl

Van Oosten Advocaten (mrs.
S.J. Jansen, J.M. Keizer, M.C.
van Megen en G.J. van Oosten)
Frederik Hendrikstraat 67-bg (1052
HL) Amsterdam, tel. 020-6060680,
fax 020-6060681

advocatenkantoor De Praktijck
(mrs. I. van den Elshout, E.L.
Garnett, A. Kurt-Gecoglu en
A.A.W.A. Vissers) Julianaplein 33
(5211 BB) postbus 1535 (5200 BN)
Den Bosch, tel. 073-6159400,
fax 073-6159409, e-mail info@de-praktijck.nl

Stam en Stam Advocaten
(mrs. A.M. Stam en P.E. Stam)
Gedempte Gracht 10-II (1506
CE) Zaandam, tel. 075-6707805,
fax 075-6705748, e-mail info@stamenstamadvocaten.nl

Naams-wijziging

Advocatenkantoor Van Eeuwijk te
Den Haag thans **Van Eeuwijk &
Penn Advocaten**

Van den Hoek Advocaat &
Procureur te Hellevoetsluis thans
Van den Hoek GO Advocaten

Verhoeff Slingenberg te Den Haag
thans **Verhoeff Advocaten**

De Vilder & Van Oosten Advocaten
te Amsterdam thans **De Vilder
Advocaten**

Bezoekadres/ postbus/tel./ fax/e-mail

**Advocatenkantoor Blaas &
Van de Grint** te Den Bosch
Koninginnelaan 11 (5211 WD) Den
Bosch

Van Bladel Advocaten te Utrecht
Maliebaan 70 (3581 CV) Utrecht

Bos & Partners Advocaten te
Amsterdam Strawinskylaan 811
(1077 XX) Amsterdam

Van Eeuwijk & Penn Advocaten
te Den Haag Bezuidenhoutseweg
211 (2594 AK) Den Haag, tel.
070-3004720, fax 070-3004729

Van den Hoek GO Advocaten te
Hellevoetsluis Nieuwstraat 103 (3201
EE) Spijkenisse, tel. 0181-618222,
fax 0181-617867, e-mail info@vandenhoekadvocaten.nl

**Holland Van Gijzen advocaten
en notarissen** te Amsterdam
Antonio Vivaldistraat 150 (1083 HP)
Amsterdam, tel. 088-4070444, fax
088-4070445

Van Iersel Luchtman N.V. te
Uden Verlengde Velmolen 6 (5406
NT) Uden

Punt & Van Hapert Advocaten te
Amsterdam Amstel 182-b (1017 AG)
Amsterdam

Straatman Koster advocaten te
Rotterdam Beursplein 37 / Beurs-
WTC 12.68 (3011 AA) Rotterdam

Verhoeff Advocaten te Den Haag
e-mail info@verhoeffadvocaten.nl

De Vilder Advocaten te
Amsterdam e-mail info@devilderadvocaten.nl

Van Wagenveld & Zonneveld te
Amsterdam Westeinde 6 (1017 ZN)
Amsterdam

Errata Vademecum Personen 2008

* Het telefoonnummer van
**mevrouw mr. E.A.C. Nijhof-
Top** niet vermeld. Dit moet zijn
036-5235424.

* Het telefoonnummer van **de heer
mr. W. Taekema** is onjuist. Dit
moet zijn 070-3636077.

Bij de vermelding van de Raad van Toezicht van Arnhem op p. 27 van het Vademecum Advocatuur Personen 2008 zijn een aantal gegevens onjuist. Hier zijn de juiste gegevens.

Mr. F.A.M. Knüppe, deken p/a
Bureau Orde van Advocaten. Post-
bus 1349, 6501 BH Nijmegen, tel.
024 - 360 52 36, fax 024 - 360 72 39,
e-mail: knuppe@dirkwager.nl

Mr. P.J.H. van Ratingen,
wnd. deken, secretaris, postbus
1094, 6501 BB Nijmegen, Prins
Bernhardstraat 1, 6521 AA Nijmegen,
tel. 024-382 83 84, fax 024-382
83 88, e-mail: p.van.ratingen@hekkelman.nl

Mr. K.F. Leenhouts, penningmees-
ter, postbus 124, 4000 AC Tiel Linge-
dijk 58, 4002 XL Tiel, tel. 0344 - 67
71 88, fax 0344 - 67 71 90, e-mail:
leenhouts@bierman.nl

Mw. mr. M.M.H.J. Vroemen,
opleiding en toelating, Vijverlaan
65, 6822 HB Arnhem, tel. 026 - 442
20 44, fax 026 - 389 59 14, e-mail:
m.vroemen@zenadvocaat.nl

Mw. mr. C.M. Hermesdorf,
strafrecht, postbus 9218, 6800 HX
Arnhem, Weerdjesstraat 70, 6811 JE
Arnhem, tel. 026 - 351 32 32, fax 026
- 352 28 89, e-mail: c.hermesdorf@dekempenaer.nl

Mw. mr. M.S. van den Berg,
publiciteit, mediation, postbus 1106,
6501 BC Nijmegen, Oranjesingel
53-55, 6511 NP Nijmegen, tel. 024
- 381 09 90, fax 024 - 323 22 66,
e-mail: vandenbergh@brunet.nl

* Het postbusnummer en
de website van kantoor **Van
Waesbergh Advocatuur** zijn niet
vermeld. Dit moet zijn postbus 6
(2240 AA) Wassenaar,
www.waesbergh.nl.

Mw. mr. K.J. Verrips, rechts-
hulp, asiel, postbus 302, 6700 AH
Wageningen, Emmapark 7, 6701 CA
Wageningen, tel. 0317 - 42 44 88,
fax 0317 - 42 46 60, e-mail: verrips.pondaag@planet.nl

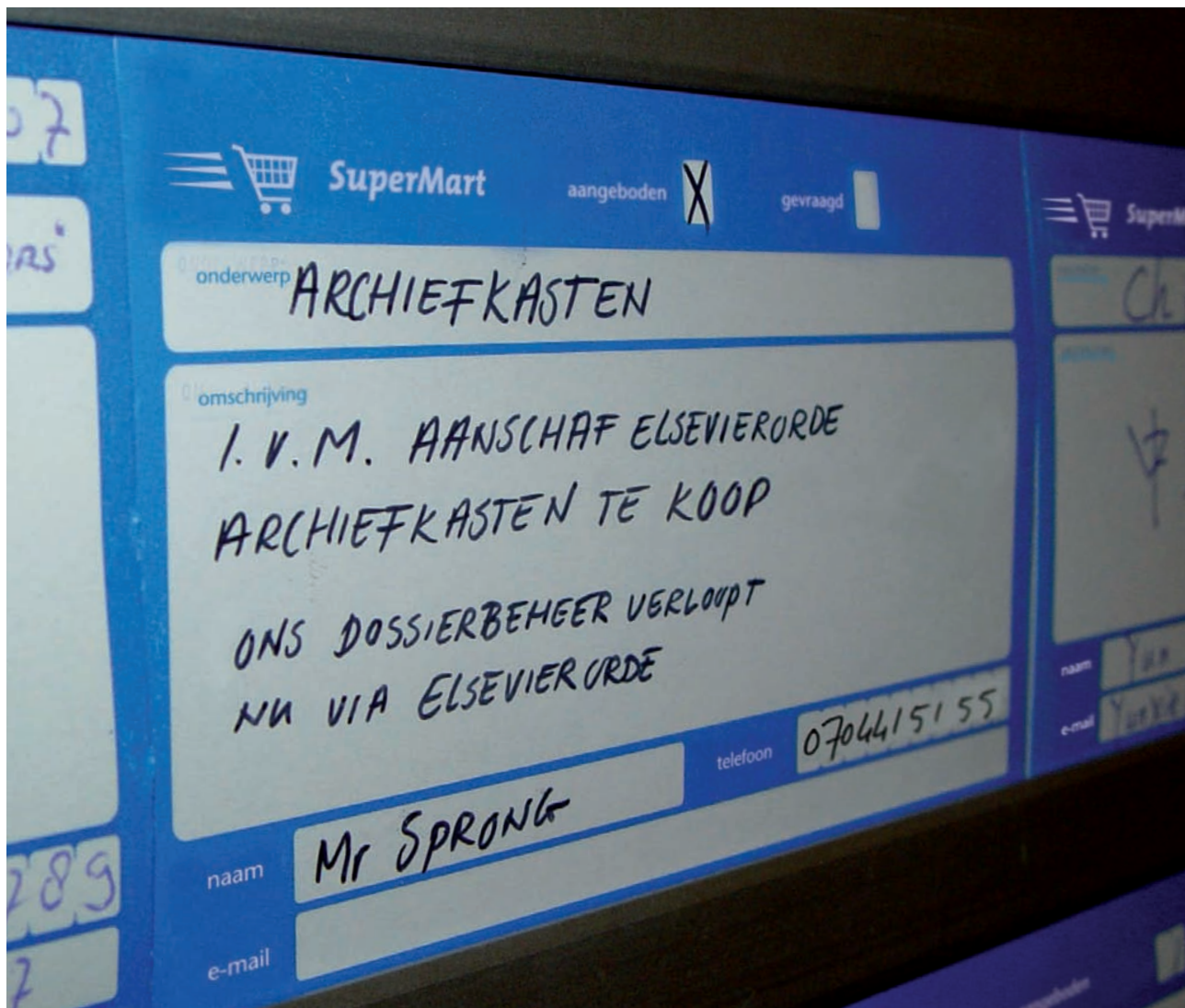
Mr. R.J.A. Dil, wnd. deken,
huisvesting, postbus 560, 6800 AN
Arnhem, mr. B.M. Teldersstraat 5,
6842 CT Arnhem, tel. 026 - 353 82
22, fax 026 - 353 82 94, e-mail:
robertjan.dil@cms-dsb.com

Mw. mr. M-L.A.J. Hoppenbrouwers,
adjunct-secretaris, postbus
1349, 6501 BH Nijmegen, Van
Schaeck Mathonsingel 4,
6512 AN Nijmegen, tel. 024 -
360 52 36, fax 024 - 360 72 39,
e-mail: info@ordearnhem.nl
nl of m.l.hoppenbrouwers@ordearnhem.nl
nl of d.schutte@ordearnhem.nl

• Voor alle vragen: mw. mr.
M-L.A.J. Hoppenbrouwers,
adjunct-secretaris of mw.
A.M.J. Meijaard, secretaresse
of mw. D.S. Schutte, secreta-
resse.

Verzoeken alle correspondentie
voor de deken te richten aan
het adres van de adjunct-
secretaris.

Voor vragen over gefinan-
cierde rechtsbijstand:
Raad voor Rechtsbijstand
Arnhem.
www.advocatenorde-arnhem.nl

Dossierbeheer • Correspondentie • Agenda • Nieuws • Urenregistratie • Facturatie •
Jurisprudentie • Commentaar • Wetgeving • Alimentatierekenen • Alles in orde!

Gaan alle advocatenkantoren in de uitverkoop? Nee hoor, alles is in orde. Sterker nog, het werd advocaten nog nooit zo gemakkelijk gemaakt! Van dossierbeheer tot aan urenregistratie en van commentaar tot aan alimentatierekenen: alle functionaliteiten vindt u in ElsevierOrde. Met dit complete juridische softwarepakket koppelt u eenvoudig correspondentie en relevante wetgeving aan dossiers, vindt u sneller jurisprudentie over personen- en familierecht en/of arbeidsrecht. Ondertussen houdt u automatisch uw urenregistratie bij. ElsevierOrde is overzichtelijk, tijdsbesparend en altijd up-to-date. Bekijk de demo of maak een afspraak met een van onze accountmanagers op www.elsevierorde.nl

- Alle disciplinaire beslissingen die sinds 1986 in het *Advocatenblad* zijn gepubliceerd, zijn ook te vinden op www.advocatenorde.nl en BalieNet
- Publicatie in deze rubriek geschiedt door de Commissie Disciplinaire Rechtspraak, bestaande uit mr. H.J.A. Knijff, mr. J.D. Loorbach, mr. I.E.M. Sutorius en mr. H.J. de Groot.

Redelijke termijn verstreken

Raad van Discipline Amsterdam, 6 november 2006
(mrs. Röell, Breederveld, Romijn, Schyns en Voorhoeve)

Omwille van de rechtszekerheid moet een advocaat ervan uit kunnen gaan dat door hem verrichte werkzaamheden na het verstrijken van een redelijke termijn niet meer ter discussie zullen worden gesteld. Een advocaat dient de schijn van belangenverstrengeling te vermijden.

- Advocatenwet art. 46 (2 Wat een behoorlijk advocaat betaamt; 2.4 Vermijden van belangenconflicten; 3.3.4 Fouten; 6 Tuchtprocesrecht)
- Gedragsregels 2, 4, 8 en 11
- Samenwerkingsverordening 1993, richtlijn 3

Feiten

De klacht houdt zakelijk weergegeven in dat mr. X:

- a zich (primair) heeft ingelaten met de behartiging van tegenstrijdige belangen;
- b (subsidiar) geen handeling heeft verricht om de verjaring van de vordering van klager tegen A Accountants te stuiten;
- c nadat klager aansprakelijk werd gesteld, heeft verzuimd A Accountants in vrijwaring op te roepen;
- d klager niet behoorlijk heeft geadviseerd over een eventuele aansprakelijkstelling van A Accountants.

Klager is in 1995 door A Accountants geadviseerd over een uitkering van dividend. Dit advies heeft hij opgevolgd. Nadien is de vennootschap van klager

waaruit dat dividend is uitgekeerd, gefailleerd. De curator heeft onder meer klager aangesproken wegens bestuurdersaansprakelijkheid voor het gehele faillissementstekort.

A Accountants heeft klager in het geschil met de curator verwezen naar mr. X. Op dat moment werden gesprekken gevoerd tussen A Accountants en het kantoor van mr. X over een mogelijke samenwerking. Mr. X heeft de belangen van klager behartigd. In het faxbericht van 11 december van 1997 heeft mr. X aan klager bericht: 'Zodra mij zou blijken dat er aanleiding is en uw recht en belang hebt bij een aansprakelijkheidsstelling van A Accountants dan gebieden mijn beroepsregels mij dat ik mij als uw advocaat terugtrek (als dat geval zich zou voordoen dan wil ik u uiteraard behulpzaam zijn met het zoeken naar een vervanger). Op dit moment is er voor mij geen enkele aanleiding voor een dergelijke aansprakelijkstelling. Temeer niet nu ik heb begrepen dat de heren B en/of C u terzake van het bewuste dividendbesluit hebben gewezen op de mogelijke daaraan verbonden risico's (zoals de mogelijkheid dat het door een curator zou worden "teruggedraaid"). In dat laatste geval zou het uitgekeerde dividend weer terugvallen in de bewuste dochtervennootschap. U zou dat risico voor lief hebben genomen.'

Tot in hoogste instantie is klager veroordeeld wegens bestuurdersaansprakelijkheid en schadelijkt geacht voor het algehele faillissementstekort.

Klager heeft vervolgens begin 2003 met bijstand van een andere advocaat andermaal een procedure aanhangig gemaakt waarin hij zowel A Accountants als mr. X aansprakelijk heeft gehouden voor de schade die hij door de hiervoor genoemde procedure heeft geleden. De rechtbank heeft bij eindvonnis van 12 april 2006 de vordering van klager jegens mr. X toegewezen, waarvan mr. X tijdig in appèl is gekomen. De appèlprocedure is thans nog niet afgerond.

Overwegingen raad

Hoewel de wet geen verval of verjaring van het klachtrecht kent en een niet-

ontvankelijkheid niet rechtstreeks uit de wet voortvloeit, moet een advocaat omwille van de rechtszekerheid ervan uit kunnen gaan dat door hem verrichte werkzaamheden na het verstrijken van een redelijke termijn niet meer ter discussie zullen worden gesteld. De raad stelt vast dat eerst bij arrest van de Hoge Raad d.d. 6 februari 2004 onherroepelijk de aansprakelijkheid van klager in rechte is komen vast te staan. Tevens stelt de raad vast dat klager begin 2003 van advocaat is gewisseld. In het licht van deze omstandigheden oordeelt de raad dat op zijn vroegst pas vanaf begin 2003 van klager in redelijkheid gevergd kon worden zich een oordeel te vormen omtrent de aard en kwaliteit van de door mr. X verrichte werkzaamheden. Immers, daarvoor mocht klager varen op het kompas van zijn raadsman, toen nog mr. X, die klager vanaf 1997 heeft voorgehouden geen enkele aanleiding te zien voor een aansprakelijkstelling richting A Accountants. Het feit dat klager – ondanks de waarschuwing van de curator – via ondertekening van de fax van 11 december 1997 kennelijk akkoord is gegaan met de belangenbehartiging van mr. X doet daar niet aan af. Van overige feiten en omstandigheden die de stelling rechtvaardigen dat klager zijn klacht eerder had moeten indienen, is de raad niet gebleken. Nu de klacht is ingediend bij brief d.d. 12 november 2004 tegen het handelen door mr. X, welk handelen klager pas begin 2003 naar reële waarde kon inschatten, oordeelt de raad dat geen sprake is van overschrijding van een redelijke termijn voor het indienen van de klacht. Klager is derhalve in zijn klacht ontvankelijk.

Gezien de onderliggende feiten en omstandigheden is de raad van oordeel dat mr. X zich niet had mogen inlaten met de belangenbehartiging van klager.

Nu aan klagers besluit om een dividenduitkering te doen het advies van A Accountants ten grondslag heeft gelegen, dit advies niet zonder (aansprakelijkheids)risico's zijdens klager is gebleken, mr. X klagers belangen is gaan behartigen na verwijzing door A Ac-

countants zelf die (althans delen van de organisatie waartoe ook A Accountants behoorde) bovendien op dat moment gesprekken voerde over het aangaan van een mogelijke strategische alliantie met het kantoor van mr. X, had mr. X dienen te besluiten de belangenbehartiging niet op zich te nemen. Minst genomen rechtvaardigen de feiten en omstandigheden voornoemd dat bij klager de indruk is ontstaan van een schijn van belangenverstrengeling. Die schijn had mr. X, en mr. X alleen, dienen te vermijden. Dat klager bij brief van 11 december 1997 de risico's van het gewraakte dividendbesluit zou hebben aanvaard, dient los te worden gezien van de rol van mr. X als klagers vertrouwensman. Mr. X had wijzer dienen te zijn dan klager, als zijn cliënt, en ongeacht zijn juridische visie op de zaak zich niet moeten inlaten met de behandeling daarvan. De raad acht het primaire klachtonderdeel dan ook gegrond. Aan de subsidiaire klachtonderdelen komt de raad daarom niet meer toe.

De verweten gedraging van mr. X acht de raad tuchtrechtelijk laakbaar. Ten aanzien van de vraag of een maatregel opgelegd dient te worden, en zo ja welke, overweegt de raad als volgt.

Enerzijds is van belang dat het bij de verweten gedraging feitelijk gaat om een – zeker achteraf bezien – onjuiste beslissing van mr. X (te weten om de belangen van klager te behartigen) die bovendien zware consequenties heeft gehad voor klager. Anderzijds geldt dat het gaat om een gebeurtenis die lang geleden speelde, toen – wellicht – de contouren rond vragen van toelaatbaarheid van samenwerkingsverbanden tussen advocaten en accountants en de vraag hoe door advocaten omgegaan moest worden met 'verwijzende accountants' minder helder waren dan thans. Voorts is van belang dat mr. X nog niet eerder tuchtrechtelijk is veroordeeld.

Volgt

Gegrondverklaring van klachtonderdeel a onder oplegging van de maatregel van enkele waarschuwing.

.....
Instemming vereist bij betaling van derdengeldrekening

Raad van Discipline Amsterdam, 17 november 2006
 (mrs. Van Bennekom, Breederveld, De Meyere, Trap en Westhoff)

De advocaat die van een derde gelden ontvangt op zijn derdengeldrekening, dient zich ervan te vergewissen dat die derde instemt met uitbetaling van het gestorte bedrag aan een ander. Procesrechtelijke complicaties.

- Advocatenwet art. 46 (4 Wat de advocaat betaamt tegenover derden; 6 Tuchtprocesrecht)
- Boekhoudverordening art. 1 sub d

Feiten

Klagers storten op de derdengeldrekening van mr. X een bedrag van € 125.000. De storting geschiedt op verzoek van een cliënt van mr. X en heeft betrekking op een financieringsconstructie, waarbij de storting onder beheer van mr. X zou blijven en waartegenover klagers een kapitaalpolis zouden ontvangen, die ook onder beheer van mr. X zou worden geplaatst. Het grootste gedeelte van het ontvangen bedrag wordt door mr. X uitbetaald aan een vennootschap die aan klagers onbekend is, en het restant, € 18.893,50, betaalt mr. X aan zijn cliënt. De kapitaalpolis wordt niet verstrekt omdat daarvoor, volgens de cliënt van mr. X, een storting van ten minste € 400.000 had moeten plaatsvinden. De cliënt van mr. X laat na het bedrag van € 125.000 aan klagers te retourneren. De klacht houdt in dat mr. X onzorgvuldig met de belangen van klagers is omgesprongen

door na te laten hen te raadplegen omtrent de doorboeking van het door hem op zijn derdengeldrekening gestorte geld, als gevolg waarvan dat geld niet is gebruikt voor het door klagers beoogde doel. De deken legt daarnaast twee bezwaren voor aan de raad:

- a mr. X is onzorgvuldig omgesprongen met de financiële belangen van klagers, door gelden die op zijn derdengeldrekening waren geboekt, aan derden door te boeken zonder vast te stellen wie gerechtigd was de gelden in ontvangst te nemen;
- b mr. X heeft zijn derdengeldrekening laten gebruiken voor doeleinden waarvoor deze niet bedoeld is en zonder dat hij als advocaat bij de zaak inhoudelijk betrokken was.

Met betrekking tot het dekenbezwaar voert mr. X onder meer als verweer dat de onderhavige aangelegenheid niet alleen reeds lang bij de deken bekend was, maar ook aan de orde was gekomen bij de behandeling van een andere klacht, in een eerdere fase, bij de Raad van Discipline.

Beoordeling

Het meest verstrekkende verweer van mr. X is dat de deken niet-ontvankelijk is in zijn bezwaren. Daaraan legt mr. X ten grondslag dat de onderhavige kwestie bij een eerdere – op soortgelijke feiten betrekking hebbende – beslissing van de raad (ook bij de raad) al bekend was. Mr. X doet in dit verband onder meer een beroep op het in het strafrecht neergelegde ne bis in idem-beginsel, inhoudende dat niemand andermaal voor hetzelfde feit vervolgd kan worden.

De mondelinge behandeling van de zaak die tot de hier bedoelde beslissing heeft geleid, vond plaats op 29 november 2004. Uit de aan het proces-verbaal van die zitting gehechte pleitnotities van de raadsman van mr. X, die ook toen voor mr. X optrad, blijkt dat mr. X toen heeft meegedeeld dat al eerder gelijksoortige transacties hadden plaatsgevonden als die welke leidden tot de toen behandelde klacht. Ook blijkt uit het

voormeld proces-verbaal dat de deken door mr. X op de hoogte was gesteld van (al) deze transacties.

Voor de beoordeling van het beroep op het ne bis in idem-beginsel zoekt de raad aansluiting bij het strafrecht. In dat kader geldt dat voor een geslaagd beroep op voormeld beginsel ten minste sprake moet zijn van identiteit in plaats en tijd tussen 'feit 1' en 'feit 2'. Het criterium dat mr. X te dezen toegepast wenst te zien, namelijk dat de zaak bij de vorige beslissing reeds bekend was, is naar het oordeel van de raad wezensvreemd aan de ratio die aan het ne bis in idem-beginsel ten grondslag ligt. De raad stelt vast dat aan de genoemde vereisten voor een geslaagd beroep op het ne bis in idem-beginsel in het onderhavige geval niet is voldaan. Reeds op deze grond kan dit verweer niet slagen.

In het verlengde van het voorgaande merkt de raad nog op dat een parallel met de in strafrechtspleging voorkomende 'ad informandum-praktijk' in het onderhavige geval al evenmin aan de orde kan zijn. Op geen enkel moment heeft de deken immers in enige klachtzaak als zijn standpunt kenbaar gemaakt dat de onderhavige klachtzaak geacht kon worden daarin te zijn begrepen.

Naar de raad begrijpt, legt mr. X aan het beroep op niet-ontvankelijkheid van de deken in zijn bezwaar mede ten grondslag dat de deken het onderhavige dekenbezwaar veel eerder had kunnen en moeten indienen, nu de onderliggende zaak hem al veel eerder bekend was. De raad deelt het standpunt van de deken dat het enkele feit dat bij de behandeling van een klacht dan wel bezwaar blijkt van andere lopende kwestie die met die klacht dan wel bezwaar (nauw) verband houden, niet zonder meer met zich brengt dat deze andere kwestie in een later stadium op deze grond niet meer door de deken dan wel door

klagers ter kennis van de raad kunnen worden gebracht. De deken kan om hem moverende redenen – die bijvoorbeeld verband kunnen houden met (de duur van) het door hem te verrichten onderzoek – besluiten de ene zaak eerder aan de tuchtrechter voor te leggen dan aan de andere. Ook op deze grond kan het beroep op niet-ontvankelijkheid derhalve niet slagen.

De raad is voorts van oordeel dat de klacht en de twee onderdelen van het dekenbezwaar zich lenen voor een gezamenlijke behandeling, aangezien zij beide zien op overtreding van de regels van de Boekhoudverordening die zijn gesteld ten behoeve van het zorgvuldig omgaan met de financiële belangen van diegenen die mogelijk aanspraak kunnen maken op de gelden die op een derdengeldrekening van een advocaat zijn gestort.

De raad neemt als onbetwist en daarmee vaststaand aan dat de gelden, die zijn gestort op de derdengeldrekening van de Stichting Beheer Derdengelden van mr. X, kunnen worden aangemerkt als derdengelden in de zin van art. 1 sub d van de Boekhoudverordening 1998.

Art. 3 lid 4 van diezelfde Boekhoudverordening bepaalt dat de advocaat er op toeziet dat de derdengelden die door zijn toedoen zich bevinden onder een Stichting Derdengelden worden overgemaakt aan de rechthebbende zodra de gelegenheid zich daartoe voordoet.

De raadsman van mr. X heeft ter zitting van de Raad van Discipline uitdrukkelijk te kennen gegeven dat mr. X vooraf volledig op de hoogte was van de in het kader van zijn mandaat voor zijn cliënt door zijn Stichting Derdengelden te ontvangen gelden en dat deze betalingen aan deze Stichting Derdengelden door die cliënt ook van tevoren met hem waren besproken. De raad is dan ook van oordeel dat voldaan is aan het in art. 3 lid 4 van de Boekhoudverordening

gestelde vereiste dat de derdengelden door toedoen van mr. X zich zijn gaan bevinden op die derdengeldrekening.

Niet aannemelijk is geworden dat het voor mr. X volstrekt duidelijk was dat de gelden aan A. B.V. dan wel aan zijn cliënt toebehoorden, en derhalve zonder meer door hem aan hen doorbetaald mochten worden. De in art. 3 lid 4 van de Boekhoudverordening bedoelde zorgvuldigheid brengt naar het oordeel van de raad met zich mee dat mr. X in dit geval, waar het een niet van klagers afkomstige opdracht betrof tot doorbetaling aan derden, zich ervan had moeten vergewissen of klagers ermee konden instemmen dat de gelden werden doorgeboekt op rekeningen van die derden. Dat heeft mr. X naar het oordeel van de raad ten onrechte nagelaten, waardoor hij met de belangen van klagers onzorgvuldig is omgegaan.

De klacht en het dekenbezwaar zijn derhalve gegrond, met dien verstande dat de raad het dekenbezwaar onder b gegrond acht voor zover mr. X zijn derdengeldrekening heeft laten gebruiken voor doeleinden waarvoor deze niet bedoeld is. De raad acht het onder b geformuleerde dekenbezwaar voor het overige niet gegrond, omdat onvoldoende aannemelijk is dat mr. X inhoudelijk niet bij de zaak betrokken was.

Beslissing

De raad legt de maatregel van berisping op. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat de ernst van de klacht en het bezwaar op zichzelf van dien aard zijn dat, gelet op de antecedenten van mr. X in een eerder vergelijkbare zaak genomen beslissing, ook een zwaardere maatregel had kunnen worden opgelegd. De raad heeft daarvan afgezien omdat gebleken is dat de onderhavige kwestie – ook bij de raad – bekend was toen die eerdere beslissing werd genomen.

Wij zoeken winnaars.

Keesomstraat 9
Postbus 442
6710 BK Ede

t +31 (0)318 68 78 78
f +31 (0)318 68 78 68

ede@vanveen.com
www.vanveen.com

Van Veen
Advocaten

Bij Van Veen Advocaten zijn we strikt partijdig. Of het nu om adviseren of procederen gaat, wij staan voor het belang van onze cliënten, van MKB tot grote ondernemingen uit heel Nederland. Wij zoeken stagiaires en advocaten die willen leren, maar ook direct klaar zijn voor verantwoordelijkheid (lees: eigen cliënten). Ben jij snel van begrip en kun je onder druk presteren? Wil jij een sprintje trekken als dat nodig is en heb je het uithoudingsvermogen van een stayer als een zaak daarom vraagt? Dan pas jij zeer waarschijnlijk bij ons. Bel kantoomanager Otto Meijnen (0318 68 78 72) als je meer wilt weten, of stuur direct een e-mail met je cv, dat kan natuurlijk ook.

Medewerker Bestuurs- en Omgevingsrecht

- 5 jaar ervaring in bestuursrecht
- Vakinhoudelijk sterk; bewezen trackrecord
- Leidinggeven aan een sectie
- Maatschap perspectief

Stagiair Bestuurs- en Omgevingsrecht

Stagiair Civiele praktijk

Van Veen Advocaten heeft een omvangrijke incassopraktijk en maakt deel uit van Unilex, een internationaal netwerk van advocatenkantoren

Onze praktijk blijft groeien. Wij zoeken daarom

advocaten

met ervaring op het gebied van aansprakelijkheidsrecht en personschade en de ambitie zich daarin verder te verdiepen. Als u zich bij ons wilt aansluiten richt dan uw sollicitatie aan:
Bojan P. Dekker
Postbus 15755
1001 NG Amsterdam

Voor meer informatie kunt u met hem telefonisch contact opnemen:

T 020 673 21 99
F 020 675 81 63
dekker@beeradvocaten.nl
www.beeradvocaten.nl

beeradvocaten

een sterk gespecialiseerd kantoor

het amsterdams adr instituut

Beroepsopleiding tot ADR-Specialist/Legal Mediator

- Inzicht verwerven in andere methoden van conflict-oplossing dan rechtspraak?
- Uzelf ontwikkelen tot een professionele legal mediator die de juridische aspecten van de diverse conflict-oplossingsmethoden kent?
- Uw vaardigheden in onderhandelen en interveniëren versterken?
- Partijen begeleiden door coaching en empowerment?

U leert het in de 21-daagse allround Beroeps-opleiding tot **ADR-Specialist/Legal Mediator**.

Voor juristen met minimaal 5 jaar werkervaring.

Start: 15 mei en 4 september 2008.

Voor meer informatie en inschrijving:

www.adrinstituut.nl

Telefoon: 020-525 37 49

E-mail: adr-fdr@uva.nl

Neem een voorsprong in ontwikkeling en ervaring!

TE KOOP

www.contractensite.nl

Aangeboden wordt de domeinnaam, vormgeving en de techniek. De site is nog niet commercieel ontwikkeld.

Koopsom € 7.500,00

exclusief btw.

Telefoon 0180 - 499255

Pensioenadviesbureau Mr. H.N.J. Bijvoet

sinds 1982

Keizersgracht 403

1016 EK Amsterdam

www.chezpied.nl

nick.bijvoet@chezpied.nl

tel: 020 623 54 21

BEDRIJFSJURIST

Zwolle

Ambitieuze professional

Wehkamp Finance is onderdeel van RFS Holding, marktleider op het gebied van homeshopping en voortrekker bij de transformatie van postorder naar multichannel retail. Wehkamp Finance biedt een totaalpakket van financiële oplossingen die begrijpelijk en aantrekkelijk zijn voor een brede doelgroep.

Mede door de sterke groei en ambities van Wehkamp Finance zijn wij op zoek naar een ambitieuze topper in zijn/haar vak. Je bent in staat om zelfstandig te werken, je staat stevig in je schoenen en treedt als volwaardige gesprekspartner op voor de directie.

Je voornaamste taken en verantwoordelijkheden zijn:

- adviseren aan directie op het gebied van financiële wetgeving, contractenrecht en ondernemingsrecht
- onderhouden van contacten & onderhandelen met toezichthouders (AFM en BKR), brancheverenigingen en externe adviseurs
- operationeel maken en het up-to-date houden van een compliance programma
- toetsen van producten en proposities aan relevante wet- en regelgeving
- vormgeven van de juridische afdeling binnen Wehkamp Finance.

De ideale kandidaat beschikt over een afgeronde opleiding Nederlands Recht aangevuld met minimaal 5 jaar ervaring als bedrijfsjurist of advocaat. Ervaring binnen de financiële dienstverlening is een pre. Je bent communicatief sterk, je hebt een no nonsens mentaliteit en de passie en ambitie om de business van Wehkamp Finance verder uit te breiden.

Indien je geïnteresseerd bent in deze functie, kun je je CV met een indicatie van je huidige salarispakket sturen naar ashley.willems@robertwalters.com onder vermelding van het referentienummer **225600ab**. Voor meer informatie kun je contact opnemen met **Renske Lubbinge** telefoonnummer **(020) 6444 655** of kijken op www.robertwalters.com.

ROBERT WALTERS

AUSTRALASIA

ASIA

AFRICA

EUROPE

NORTH AMERICA

www.robertwalters.com

AMSTERDAM

EINDHOVEN

ROTTERDAM

B O R S B O O M & H A M M
a d v o c a t e n

Borsboom & Hamm is een advocatenkantoor met vestigingen in Rotterdam, Dordrecht en Barendrecht. Het kantoor voert een ondernemingsgerichte praktijk.

Wij zoeken:

**ADVOCAAT-MEDEWERKERS / ADVOCAAT-STAGIAIRES (m/v)
ONDERNEMINGSRECHT, FAILLISSEMENTSRECHT**

Schriftelijke reacties kunt u richten aan:

Borsboom & Hamm N.V., t.a.v. Mw. A. Jöner, Postbus 635, 3300 AP Dordrecht,
per e-mail: alma.joner@borsboomhamm.nl

www.borsboomhamm.nl

De Wit Advocaten te Oosterhout (NB) is een commercieel en modern kantoor, dat zich voornamelijk op het MKB richt. Het kantoor bevindt zich momenteel in de overgangsfase van algemene naar MKB-praktijk.

Voor een ondernemende advocaat is de vacature beschikbaar van

ADVOCAAT – MEDEWERKER

De functie:

Je geeft vorm aan "preventief werken" ten behoeve van de MKB-ondernemer op basis van de ontwikkelde visie van het kantoor. Feitelijk ben je als bedrijfsjurist voor de ondernemer beschikbaar, je bent zijn rechterhand en sparringpartner. Je houdt de onderneming juridisch op koers en geeft duidelijke adviezen. Je gaat de markt op en bent niet bang je neus te stoten en je spreekt de taal van de ondernemer.

Je valt op door de hoge kwaliteit van je dienstverlening en je zorgt ervoor, dat het klantenbestand zich zal uitbreiden. Daarom ook geldt voor deze functie, dat ervaring als bedrijfsjurist een pré is. Procederen doe je pas, als het echt niet anders kan.

Ons aanbod:

Naaste een informele en ondernemende werksfeer biedt het kantoor jou de mogelijkheid nieuwe ideeën en strategieën in de praktijk te brengen. Wij bieden de uitdaging om vorm te geven aan de groei van het kantoor en daarmee ook jouw eigen groei. Dat betekent, dat er marktconforme arbeidsvoorwaarden worden geboden en zeker ook doorgroeimogelijkheden. Je hebt "schwung" en weet anderen te overtuigen.

Kun jij ons overtuigen van jouw ondernemersgeest en loyaliteit, humor, gedrevenheid en verrassende visie, van jouw eigen competenties en presentatievaardigheden.....

En heb je 4 tot 6 jaar relevante werkervaring, dan kun je jouw sollicitatie binnen twee weken mailen naar dewit@dewitadvocaten.nl. Voor vragen kun je bellen met René de Wit (0162 - 468 468) of mailen naar genoemd mailadres.

Juridische problemen in SPANJE ?

BRESSERS
ADVOCATEN ♦ ABOGADOS

Litigation - Beslaglegging - Verhaalsonderzoeken
Betekeningen EU-Betekenningsverordening
Nalatenschappen - Executies EU-Insolventieverordening
Forumshopping - Fiscaal advies - Projectontwikkeling

**BARCELONA – MADRID – ALICANTE
MÁLAGA – SAN SEBASTIÁN**

T +34 934813636 / F +34 933013904
E info@bressersadvocaten.com | www.bressersadvocaten.com

Houben & Van Dijk Advocaten te Eindhoven zoekt ter uitbreiding van de praktijk een:

*advocaat-medewerker/
gevorderde advocaat-stagiaire (M/V)*

Informatie over de te vervullen vacature en *Houben & Van Dijk Advocaten* vindt u op www.hvdadvocaten.nl onder 'vacatures'.

Sollicitaties kunnen worden gericht aan *Houben & Van Dijk Advocaten* t.a.v. mr. M.C.J. Houben, postbus 885, 5600 AW Eindhoven of per e-mail: info@hvdadvocaten.nl

*Als er geen weg is
leggen wij er een aan*

www.vandergoennadvocaten.nl/vacatures

RWJS **advocaten**

Van Riet Wijnands Jansen Schoonhoven Advocaten

De maatschap Van Riet Wijnands Jansen Schoonhoven Advocaten te Utrecht zoekt ter verbreding van het dienstenpakket een

COMPAGNON

met ondernemingsrechtelijke ervaring en praktijk.

Participatie is eventueel ook mogelijk op basis van een kostenmaatschap.

Het kantoor, thans bestaande uit 4 ervaren advocaten, 1 stagiaire en 2 secretaresses, is gevestigd in een fraai pand aan de Maliesingel 13 te Utrecht.

Het kantoor kenmerkt zich door hoogwaardige dienstverlening op de onderscheiden behartigde rechtsgebieden (ondernemingsrecht, familierecht, arbeids- en pensioenrecht en intellectueel eigendomsrecht) in combinatie met een hoge mate van individuele vrijheid en een goede onderlinge band.

Inlichtingen kunnen worden ingewonnen bij mr. P.P.M. Wijnands, tel. 030 - 2300073.

RWJS Advocaten
Maliesingel 13
3581 BC UTRECHT
tel.: 030 - 2300073

UNIVERSAL MUSIC GROUP (UMG) IS DE OVERKOEPELENDE ORGANISATIE VAN EEN AANTAL GROTE AANSPREKENDE MUZIEKMAATSCHAPPIJEN IN DE WERELD. UMG IS GEVESTIGD IN 77 LANDEN EN DAARMEDE MARKTLEIDER IN EUROPA, NOORD AMERIKA EN LATIJNS AMERIKA. UMG VALT ONDER DE VIVENDI GROEP, EEN GROTE INTERNATIONALE GROEP OP HET GEBIED VAN MEDIA, COMMUNICATIE EN ENTERTAINMENT.

**VOOR DE AFDELING LEGAL & BUSINESS-AFFAIRS BINNEN ONZE NEDERLANDSE
MARKETINGORGANISATIE TE BAARN ZOEKEN WIJ OP KORTE TERMIJN EEN FULLTIME**

BEDRIJFSJURIST (M/V)

HOE ZIEN JE DAGEN ERUIT?

JE MAAKT DEEL UIT VAN EEN KLEIN TEAM. BINNEN DIT TEAM BEN JIJ MEDE VERANTWOORDELIJK VOOR HET OPSTELLEN, ONDERHANDELEN EN BEOORDELEN VAN DIVERSE KONTRAKTEN (ARTIESTEN, LICENTIES, JOINT VENTURES ETC.), REKENING HOUDEND MET INTERNATIONALE RICHTLIJNEN, NEDERLANDSE WETGEVING EN JURISPRUDENTIE. JE VERSTREKT TEvens ALGEMEEN JURIDISCH ADVIES EN JE HOUDT JE ZONODIG BEZIG MET GESCHILLEN BESLECHTING.

WAT VRAGEN WIJ?

- AFGERONDE STUDIE NEDERLANDS RECHT, IN HET BIJZONDER AUTEURSRECHT
- MINIMAAL 3 JAAR PASSENDE WERKERVARING
- ERVARING MET DE ENTERTAINMENT-, MEDIA- OF CULTUURBRANCHE IS VEREIST
- JUISTE COMBINATIE VAN SERVICEGERICHTHEID EN DOORTASTENDHEID
- PRIMA BEHEERSING VAN DE ENGELSE TAAL IN WOORD EN GESCHRIFT
- GOEDE CONTACTUELE EN SOCIALE VAARDIGHEDEN
- LIEFDE VOOR DE MUZIEK

WAT BIEDEN WIJ?

EEN DYNAMISCHE, MUZIKALE EN INFORMELE WERKOMGEVING MET PRIMA ARBEIDSVOORWAARDEN, WAARIN HET DRAGEN VAN EEN MANTELPAK OF STROPDAS NIET ALTIJD GEWENST IS.

BEN JE ENTHOUSIAST OF WIL JE MEER INFORMATIE:

MOCHT JE VRAGEN HEBBEN OVER DE INHOUD VAN DEZE JOB, BEL DAN EVEN MET WILMA WAGENAAR. TEL.NR. 035-6261500 OF MAIL JE CV EN MOTIVATIEBRIEF TER ATTENTIE VAN SJEF KONING NAAR [VAKATURE@UMUSIC.COM](mailto:vakature@umusic.com)
INDIEN JE NIET BEANTWOORDT AAN DE GESTELDE EISEN, HEEFT HET GEEN ZIN OM TE REAGEREN.

INFORMATIE OVER ONZE ORGANISATIE: WWW.UNIVERSALMUSIC.NL

ACQUISITIE NAAR AANLEIDING VAN DEZE ADVERTENTIE WORDT NIET OP PRIJS GESTELD EN NIET BEANTWOORD.

14 MAART 2008 - AMSTERDAM RAI

VOOR MEER INFORMATIE EN GRATIS ENTREE GA JE NAAR JURISTENCONGRES.NL

PROGRAMMA

- Een beursvloer met >70 topadvocatenkantoren
- Vakinhoudelijke en carrièregerichte workshops
- Ruim 20 kantoorpresentaties
- Beursborrel van 16.00 tot 17.30 uur

HET NATIONAAL JURISTEN CONGRES

HET GROOTSTE JURIDISCHE CARRIÈRE-EVENEMENT VAN NEDERLAND!

DE NATIONALE CARRIÈRE BEURS

rt(Z) MEMORY MAGAZINE INTERBEST nrc.carrière

Het Nationaal Juristencongres en De Nationale Carrièrebeurs zijn activiteiten van Memory Events B.V., onderdeel van de memory group

Zoek jij altijd naar
nieuwe wegen?

Werk je bij het Rijk, dan werk je aan Nederland. Het Rijk is de verzamelnaam voor alle ministeries en tientallen diensten en onderdelen, verspreid over het hele land. Daar werken zo'n 120.000 mensen aan maatschappelijk belangrijke vraagstukken en de uitvoering van uiteenlopende projecten. Van ouderenzorg en kinderopvang tot asielzoekers. Van voedselveiligheid en Europese regelgeving tot belastinghervormingen. Zaken die ons allemaal raken. Dat maakt het werken bij het Rijk zo bijzonder. Denk je verder en wil je verder? Kijk dan of deze vacature iets voor je is. Of ga naar www.werkenbijhetrijk.nl voor meer informatie en alle andere banen met inhoud.

Contractmanager

Defensie Materieel Organisatie, Marinebedrijf, Den Helder

Opleiding: wo. Kennis van verwervingsproces. Bekend met EG/WEAG-regelgeving.

Salarisindicatie: brutomaandsalaris bedraagt maximaal €4.227,- bij een 38-urige werkweek.

Het Marinebedrijf is een moderne onderhoudsorganisatie met ruim 2.000 (burger)-medewerkers. Onze afdeling Inkoop verwerft de goederen en diensten die nodig zijn voor de onderhoudsprocessen die wij uitvoeren en voor de bevoorrading van diverse krijgsmachtonderdelen. Jij brengt complexe contracten en internationale overeenkomsten tot stand. Je begeleidt collega's.

Info: www.werkenbijhetrijk.nl/DEF07295-AB

www.werkenbijhetrijk.nl

Werken bij **het Rijk** Als je verder denkt

EXECUTIVE SEARCH

De achtergrond
van mensen is
belangrijk.

En meer nog
kijken wij naar
persoonlijkheid.

Talent maakt het
verschil.

making a difference
in recruitment

MARXMAN advocaten

Ondernemers voelen zich thuis bij marxman

marxman (Amersfoort) positioneert zich als een klantgericht advocatenkantoor dat partnerships met bedrijven aangaat om in de breedte en de diepte juridisch adviseur en sparringpartner te zijn. Door die werkwijze is het inleven in de behoefte van de klant een succesfactor geworden van het kantoor. Er werken 15 advocaten. De rechtsgebieden die marxman bestrijkt zijn o.a.: ondernemingsrecht, arbeidsrecht, vastgoed- & overheid. Marxman biedt een veelzijdige loopbaan in de zakelijke markt met volop mogelijkheden voor groei en specialisatie. Voor **U ook?** AB Executive Search zoekt voor marxman een:

Advocaat medewerker uit een algemene praktijk die zich wil specialiseren

Profiel:

1. drie tot zes jaar advocaat
2. ruime proceservaring
3. kennis van het huurrecht is een pre
4. de volgende eigenschappen: sociaal intelligent, flexibel, betrouwbaar, gevoel voor humor
5. doener met diepgang
6. de wens tot specialiseren in Vastgoed- en/of Ondernemingsrecht

Kijk voor meer informatie op www.ab-executivesearch.com en op www.marxman.nl. Of mail uw Curriculum Vitae naar alette.boddendijk@ab-executivesearch.com. Bel voor meer informatie 06 - 22 80 51 39

DE LOOS & SCHRIJVER ADVOCATEN B.V.

Klein kantoor in het centrum van Wassenaar met enthousiaste staf van drie advocaten en twee secretaresses zoekt op korte termijn een

ADVOCAAT (M/V)

om op basis van kostendeling tot verdere uitbouw van het kantoor te komen.

De voorkeur gaat uit naar sollicitanten in de afrondende fase van de stage danwel reeds in het bezit van een stageverklaring.

Ons kantoor heeft een algemene praktijk met zwaartepunten:

- Strafrecht
- Personen- en Familierecht
- Insolventierecht
- Asiel- en Vreemdelingenrecht

Schriftelijke reacties met c.v. graag richten aan:

De Loos & Schrijver Advocaten B.V.
T.a.v. Mr P.J.Ph. Dietz de Loos
Postbus 453
2240 AL Wassenaar

(telefonische inlichtingen: 070 5119263)

Wij zoeken voor onze vestiging in Eindhoven:

Advocaat - Medewerker

» Met ongeveer 5-7 jaar ervaring met name in het arbeids- en ondernemingsrecht, die in staat is zelfstandig praktijk te voeren.

» Niche kantoor met vooraanstaande reputatie.

Reacties t.a.v.: sollicitatie@ambagsadvocaten.nl

www.ambagsadvocaten.nl

ambagsadvocaten

Emmasingel 13 5611 AZ Eindhoven Tel. 040 - 217 11 11 Fax. 040 - 217 11 18

ambagsgielenadvocaten

De Poort 9c 5751 CN Deurne Tel. 0493-35 25 45 Fax. 0493-35 25 40

De Koning & Mulder Advocaten

dKM~

De Koning & Mulder Advocaten is een van de toonaangevende kantoren op het gebied van transport & logistiek, internationale handel, en verzekering & aansprakelijkheid. Onze 9 advocaten voeren een gemengde advies- en procespraktijk, die zich uitstrekt over alle werelddelen. De cliëntenkring bestaat onder meer uit verzekeraars, logistiek dienstverleners, havenbedrijven, vervoerders, expediteurs, opslaghouders en goederenhandelaren.

Voor onze hoofdvestiging te Amsterdam zijn wij op zoek naar een:

Advocaat-stagiair(e)

met 0-2 jaar ervaring, die beschikt over een goede civielrechtelijke basis en zijn/haar moderne talen goed beheerst.

Wil jij:

- werken in een sterk specialistische en internationale praktijk, waar de top van de markt wordt bediend?
- het schrijven van een doorwrochte memorie afwisselen met het aan de ketting leggen van een vliegtuig en een bespreking bij een containerterminal?
- zelfstandig zaken behandelen, veel procederen, met persoonlijke en intensieve begeleiding?
- werken bij een kantoor met een menselijke maat en uitstekende arbeidsvoorwaarden, waar kwaliteit, hard werken en plezier hebben hoog in het vaandel staan?

De Lairessestraat 151
1075 HK Amsterdam
T +31 20 57 88 660
F +31 20 57 88 680
E info@dkm.nl

www.dkm.nl

Interesse? Stuur binnen 14 dagen een korte brief met curriculum vitae, cijferlijst en eventuele stagebeoordeling naar De Koning & Mulder Advocaten, t.a.v. mr. J. Blüm, De Lairessestraat 151, 1075 HK Amsterdam. Voor meer informatie kun je contact opnemen met Jantien Blüm, tel. 020 - 57 88 660, e-mail j.blum@dkm.nl, of kijk op www.dkm.nl. Een assessment kan onderdeel van de procedure uitmaken. Reacties worden uiteraard vertrouwelijk behandeld.

| DictaPlus

Digitaal dicteren en Spraakherkenning

Maak vandaag
nog de overstap.
www.dictaplus.nl

DictaPlus verenigt de voordelen van digitaal dicteren, zoals sublieme digitale geluidskwaliteit, grote opslagcapaciteit, mobiliteit en flexibiliteit, met de voordelen van spraakherkenning: optimale kwaliteit van uw documenten, gebruiksgemak en optimale productiviteit.

De voordelen van Dictaplus

- Eenvoudig in gebruik.
- Mobiel dicteren via digitale memorecorder, PDA of GSM.
- Optimale spraakherkenning op basis van juridisch vocabulair & context.
- Centraal lexicon & netwerkgeoriënteerde oplossing.
- Totaal geïntegreerde en flexibele Nederlandse werkomgeving.
- Eenvoudig managementinformatie tot uw beschikking.
- Probleemloze koppeling met bestaande dossiermanagement-systemen.
- Eenvoudig dicteren in MS Word en huisstijldocumenten.
- Ondersteunt Windows servers & Citrix omgevingen.
- Gebaseerd op Philips Speech Magic versie 6.1.

www.dictaplus.nl
email: info@dictaplus.nl
telefoon: 0570-673310

Plaats uw advertentie midden in uw doelgroep. Het Advocatenblad helpt u daarbij.

Elke drie weken bereikt u met een personeelsadvertentie in het Advocatenblad alle geïnteresseerde juridisch actieve juristen.

Desgewenst helpen wij u met het opstellen van de tekst voor uw personeelsadvertentie, die professioneel vorm wordt gegeven in uw eigen huisstijl, met uw eigen logo!

Meer informatie?

Wilt u meer informatie, bel dan Bas Brouwer, tel. 0172 - 23 44 60, fax 0172 - 23 30 17, die u graag vrijblijvend informeert over alle mogelijkheden.

brouwer's direct marketing

U zoekt:

- advocaten
- medewerkers
- stagiaires
- (bedrijfs)juristen
- belastingdeskundigen
- leden rechterlijke macht

Russell Advocaten is op zoek naar talent.

Weet jij wat je wilt? Ben jij gedreven en word je graag uitgedaagd? Ben jij op zoek naar een dynamisch, middelgroot advocatenkantoor met bijzondere cliënten? Wil jij je ontwikkelen tot een uitstekend advocaat binnen een persoonlijke en informele werksfeer? Dan is Russell Advocaten het kantoor dat bij je past.

Wij zijn op zoek naar...

- een advocaat-stagiaire corporate litigation
- een advocaat-stagiaire ondernemingsrecht

Kijk voor meer informatie op www.russell.nl

BAKKER & KIEVITSBOSCH advocaten

Bakker & Kievitsbosch Advocaten is een modern advocatenkantoor dat zich richt op de ondernemer.

Ten behoeve van onze cliënten zijn wij op zoek naar een enthousiaste

ADVOCAAT-MEDEWERKER VOOR DE CIVIELE PRAKTIJK

De nieuwe kantoorgeno(o)t(e) dient te beschikken over goede communicatieve vaardigheden en een gedegen juridisch en commercieel inzicht. Affiniteit met huurrecht strekt tot aanbeveling.

Wij bieden een prettige werksfeer en goede arbeidsvoorwaarden. Toetreding tot de maatschap behoort tot de mogelijkheden.

Uw sollicitatie, voorzien van c.v. kunt u tot 24 maart a.s. zenden aan:

Bakker & Kievitsbosch Advocaten
t.a.v. mr. B.F.M. Kievitsbosch
Postbus 9420
9703 LP Groningen

Voor inlichtingen kunt u contact opnemen met Ben Kievitsbosch, 050 - 313 64 16 of kievitsbosch@benkadvocaten.nl

www.benkadvocaten.nl

Acquisitie naar aanleiding van deze vacature wordt niet op prijs gesteld.

BE LOCAL - GO GLOBAL

DLA Piper Nederland N.V. is onderdeel van DLA Piper, een internationaal opererende en onafhankelijke juridische dienstverlener met ruim 3600 juristen werkzaam in 25 landen. In Nederland bieden ruim 120 advocaten, (kandidaat-)notarissen en belastingadviseurs hoogwaardige juridische dienstverlening aan zowel Nederlandse als buitenlandse cliënten.

Voor ons kantoor in Amsterdam zijn wij per direct op zoek naar:

- **Professional Support Lawyers (Parttime) voor de volgende praktijkgroepen:**
Corporate & Tax
Technology, Media & Commercial
Finance & Projects
- **Een Junior Associate (advocaat-stagiaire) Banking Litigation**
- **Associates (Medewerkers) voor de volgende praktijkgroepen:**
Technology, Media & Commercial (specialisatie: IT-recht)
Restructuring
Real Estate

Interesse?

Meer informatie over bovengenoemde vacatures kun je vinden op onze website www.dlapiper.nl (vacatures / Nederland). Je sollicitatie kun je richten aan DLA Piper, Eveline Schrijber, postbus 75258, 1070 AG Amsterdam of per e-mail: eveline.schrijber@dlapiper.com.

DLA PIPER NEDERLAND / AMSTELVEENSEWEG 638, 1081 JJ AMSTERDAM
T: 020 5419 888 | F: 020 5419 999 | W: www.dlapiper.nl

DLA Piper N.V. is onderdeel van DLA Piper, een wereldwijd opererende juridische dienstverlener met ruim 3600 juristen, werkzaam in 25 landen. DLA Piper is gevestigd in 64 belangrijke steden in Europa, Azië, het Midden-Oosten en de Verenigde Staten

De Haan Advocaten & Notarissen is een innovatief, dynamisch en snel groeiend kantoor. Vanuit negen secties oefenen we de commerciële praktijk uit. De Haan Advocaten & Notarissen behoort tot de top 25 en ontving in 2007 de gouden zandloper als snelst groeiend kantoor van Nederland. We hebben vestigingen in Groningen, Assen, Leeuwarden en Almere.

Ter versterking van het team van advocaten in Almere zijn wij nu op zoek naar:

Ervaren advocaat-medewerker civiel recht

en een

Advocaat-stagiair civiel recht

De functieprofielen kun je vinden op onze website www.dehaaninfo.nl

De advocaten die wij zoeken vinden het een uitdaging om een bijdrage te leveren aan het verder uitbouwen van de vestiging Almere. Je herkent jezelf in de volgende eigenschappen: gedreven, teamspirit en ondernemend. We hebben de omvang van een professionele organisatie en er is ruimte voor informeel en persoonlijk contact met collega's. Om je optimaal te ontplooiën bieden wij een goede werk-/privébalans, uitstekende arbeidsvoorwaarden en een cultuur waarin eigen initiatief op prijs wordt gesteld.

Meer informatie

Bezoek onze website voor meer informatie: www.dehaaninfo.nl of neem contact op met Anthony Terng, sectievoorzitter civiel recht Almere: (036) 54 60 040, of met Eveline Kuiper, personeelsfunctionaris: (050) 57 57 426. Je sollicitatie kun je e-mailen: vacatures@dehaaninfo.nl.

De Haan
ADVOCATEN & NOTARISSEN

